

JANUAR 2000

CENA: 500

KRAJEVNI INFORMATOR

Lošatec

r 35

KRAJEVNI INF.

2000

352.9(497.4 Vrh Sv. Trije Kralji)

1001800, JANUAR

COBISS c

KNJIŽNICA LOŠATEC

KULTURNI DOM LETA 1922

OTVORITEV ŠOLE LETA 1954

GLASILO KRAJANOV KS VRH SV. TREH KRALJEV Z OKOLICO

**OBČINA
LOGATEC**

UPRAVNA ENOTA
LOGATEC

GOSTILNA
"KASARNA"

Anica Hribernik s.p.
SMREČJE 48, 1373 ROVTE
tel.: 061 / 740 167

etiketa

TISKARNA d.d.
Industrijska 6, 4226 Žiri, tel.: 064 658 400

ANTON TREVEN s.p.

Avtoprevoznništvo, gradnja
in vzdrževanje cest

Petkovec 11a, 1373 ROVTE
tel.: 061 / 750 108, mobi.: 0609/633051

GOSTILNA PRI ŽUPANU

Rupert
Libuška in Marko

Loška c. 78, 4226 Žiri
tel.: 064/692 247, 665 000
GSM: 041/686 089

prodajalna

MARJAN

Loška c. 1, Žiri

PRINT PACK d.o.o.

Papirna galanterija
s tiskom in trgovino

Pod griči 34, Žiri
tel., fax: 692 193
GSM: 041/43 68 17

VARL d.o.o., Lučine
PARKETARSTVO - LAMINATI
MIZARSKI SERVIS

CANKAR JOŽE

Dolge njive 3
4224 Gorenja vas

GSM: 041-771 529
tel.: 064 - 682 529
fax: 064 - 681 057

Jože Rožmanc

Tržaška 57, 1370 Logatec
tel.: 061/742 167

**MESTNO GLEDALIŠČE
LJUBLJANA**

OKREPČEVALNICA **MLIN**
PETER JESENKO
LAVROVEC 16 a
1373 ROVTE

**ZKD
LOGATEC**

**Vsem, ki finančno in materialno podpirate Kulturno sekcijo ŠKD Vrh,
iskrena hvala!**

**Člani Kulturne sekcije bomo v soboto, 29. 1., ob 19.30 v POŠ Vrh
premierno uprizorili komedijo**

TO IMAMO V DRUŽINI.

Ponovili pa jo bomo v nedeljo, 30. 1., ob 15.00 v PoŠ Vrh.

Drage bralke, dragi bralci, vljudno vabljeni!

KRAJEVNI INFORMATOR

Glasilo ŠKD Vrh
Vrh Sv. Treh Kraljev 19
1373 Rovte

glavni in odgovorni urednik:

Rafael Krvina

tehnični urednik:

Tomaž Tišler

IZ VSEBINE:

- Krajevna skupnost	4
- V fari	9
- Gasilci	14
- ŠKD	16
- Otroci	37
- Kronika	40
- Naši ljudje	42
- Vreme	48
- Razno	51
-Križanka	53

Spoštovane bralke, spoštovani bralci!

Pišemo leto 2000. Novo tisočletje!

V zadnjem letu drugega tisočletja se je dogajalo marsikaj. Tudi Slovenija je bila velikokrat v središču dogajanja. Tako nas je obiskal ameriški predsednik Clinton, papež Janez Pavel drugi in ostale svetovne delegacije. Naš zračni prostor so uporabljali NATO bombniki ob napadu na ZRJ. Dotaknil se nas je astrološki fenomen, popolni sončni mrk. In vsakdanje stvari, politične zdrahe, športna tekmovanja, glasbene scene, vremenske situacije, rojstva, smrti in vse ostalo kar sodi k življenju.

Tako smo tudi Vrhovci spremljali in doživljali vse to.

Tudi v našem majhnem življenjskem prostoru, fari Vrh Sv. Treh Kraljev, se je dogajalo marsikaj. Krajevna skupnost se je borila z reševanjem krajevnih problemov. Športno kulturno društvo je delovalo v okviru zmožnosti, gasilci imajo svoje poslanstvo. V ključarstvu in pastoralni cerkve se je delalo. Ostajajo še naše usode, ki pišejo življenje na Vrh.

Drage bralke, dragi bralci, pred vami je vse to v novi številki Krajevnega informatorja. Če sem lansko leto kritično gledal na število tistih, ki so pripravljene kaj napisati, je letos le nekoliko drugače. Veliko lepih člankov je nastalo od najrazličnejših piscev. Pišejo šolarji, šolska mladina, srednja generacija in tudi starejši.

Zadovoljen sem z Vami. Brez Vas tega ne bi bilo!

Zahvaljujem se vsem, družinam in posameznikom, ki ste uslišali moje želje.

S tako pestro zasedbo piscev za prihodnost časopisa ni bojazni, in upam, da bomo tudi v novem tisočletju imeli toliko posluha, da začeto nadaljujemo.

Urednik

sredstev.

Po zbranih programih se je pričelo razpravljanje in obračanje števil, ki bodo podlaga za cca 1,3 milijarde tolarjev »težak« občinski proračun. Kljub visoki številki pa bomo po vseh realnih, če ne tudi malce črnih opcijah, morali naše plane prepoloviti in naše potrebe ponovno usklajevati, glede na sredstva, ki bodo odobrena v proračunu in sredstva, ki jih bomo uspeli zbrati sami.

Z novim letom je začel veljati tudi odlok o kategorizaciji cest, ki je nekatere ceste povišal v lokalne, nekatere v občinske javne poti, nekateri odseki (tudi daljši) pa so postali nekategorizirani in zanje ne bomo dobili namenskih sredstev, zato bo potrebno v okviru 1,5 milijona denarja za vzdrževanje 12 km javnih poti v KS najti ustrezno prerazporeditev tudi za cca 6 km poti, ki niso kategorizirane, vendar se je do

sedaj skrbelo vsaj za dovoz materiala in polovično pokrivanje stroškov zimske službe.

Lokalne ceste, ki jih je po novem malo manj kot 10 km bodo vzdrževane po sistemu, ki je predpisan, način izvajanja pa bo dogovorjen in oblikovan po koncu zimske sezone.

Če so v večini navedeni samo načrti z neko verjetnostjo, je leto 2000 zagotovo tisto v katerem se bo lahko vsakdo, ki že dolgo časa čaka in upa, prišel na vrsto, da za cca 45.000 tolarjev dobi telefonski priključek. Po vseh zagotovilih Telekomu naj bi bilo to v pomladanskem času.

Na območju večih slovenskih občin poteka turistično etnološka akcija z imenom »Korenine slovenske identitete«, v kateri sodelujejo tudi angleški strokovnjaki. Med veliko ogledanimi zanimivostmi vseh vrst je bila izbrana tudi cerkev Vrh Sv. Treh Kraljev, h kateri ob primerni ponudbi

(tudi posameznikov) lahko dodamo še ostale zanimivosti, ter gostom ne ponudimo zgolj dobrega zraka in razgleda.

Vsekakor je potrebno upoštevati tudi ostala planska izhodišča na drugih področjih, ki so bila oblikovana in objavljena v preteklih letih (kmetijstvo, povezano delovanje med dejavniki, vodooskrba, urejanje vodotokov, krajših odsekov cest,...).

Moje mnenje in tudi mnenje v svetu krajevne skupnosti je, da je leto, ki ima za vse nekakšno simboliko, dejansko tisto, ki tudi v našem »koncu« še lahko obdrži korak priključka.

Tudi v primeru naslednjih morebitnih »boljših letin« se lahko ta izpad pozna, predvsem pa vpliva na voljo in skupno zagnanost ljudi.

Vsem vse dobro, z željo, da delujemo v dobro vseh krajanov!

Kako naprej

Razmišljal je in zapisal MATJAŽ BUH.

Včasih, ko si človek postavi vprašanje, kako naprej, se velikokrat sooča z naslednjo mislijo: Za včerajšnji dan ne morem storiti ničesar več, danes lahko storim nekaj, za jutri pa ne vem, kaj bom lahko naredil...

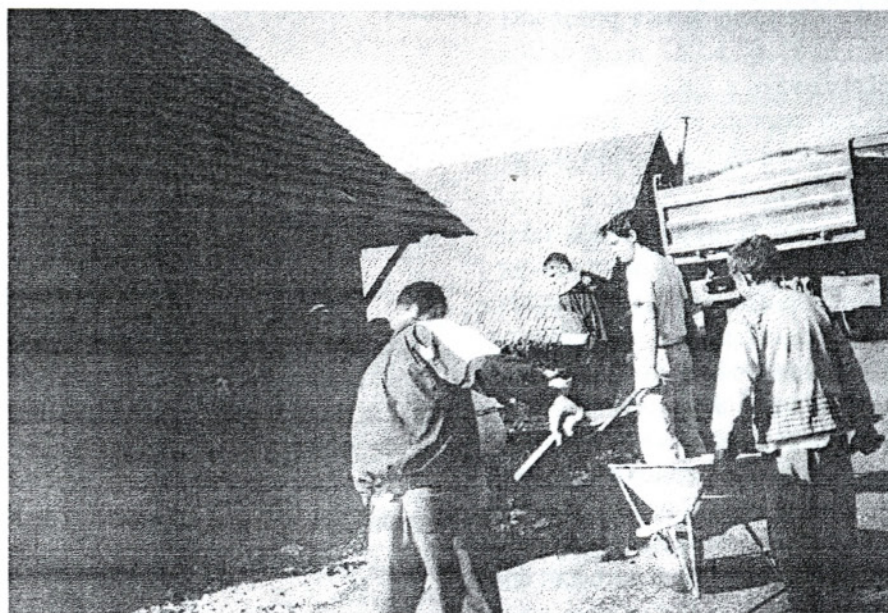
Meni osebno pa misli sežejo na začetek leta 1999, ko smo na sestanku sveta KS Vrh Sv. Treh Kraljev soglasno sprejeli, da se prednost posodobitve cest dodeli spodnjemu Lavrovcu.

Zavedajoč se tega, da je treba začeto delo izpred preteklih let dokončati, smo to tudi storili. Glede na to, da je bil finančno projekt velik, smo s sofinanciranjem krajanov, prostovoljnimi delom, strojnimi urami in s pomočjo Občine uspeli asfaltirati cestni odsek v izmeri 450 m. Ne bi pisal o najbolj zaslužnih krajanih, omenil pa bi, da sofinanciranje, prostovoljno delo od najmlajšega do najstarejšega krajana – krajanke pripelje do uspeha.

Na podlagi naših prizadevanj so se tudi na Občini »že morali« sestati nekateri možje, katerim le ni vseeno za razvoj podeželja in s tem pripomogli, da je

prišlo tudi do otvoritve ceste. Konec dober, vse dobro!

Danes, ko pišem ta prispevek, naj

Skupno delo na cesti

izkoristim priložnost, da vsem svojim sosedom, krajanom in krajanke, zaželim obilico zdravja in miru v letu 2000. Jutri bo za vse nas nov dan, zato ga pričakujemo pripravljeno pomagati drug drugemu, drug drugega spoštovati, priznati drugače mislečega. Zavedati se namreč moramo, da smo le kot skupnost razumevajočih ljudi, močni.

Krajevna skupnost v zadnjem desetletju

Spominjal se je in zapisal RAFAEL KRVINA.

Najsevernejša krajevna skupnost občine Logatec je Vrh Sv. Treh Kraljev. Prebivalci, ki tukaj živimo, se imenujemo Vrhovci. Za mnoge lep košček slovenske zemlje, kar zagotovo je, za nas Vrhovce pa, da na tem koščku koristimo naravne danosti. Že od nekdaj velja, da je Vrhovski človek delaven, imamo kaj pokazati in vsaj poskušamo slediti času in razvoju nam podobnim.

Devetdeseta leta so prvi koraki v slovenski neodvisnosti. Sami sebi smo postali gospodar in s tem prehodom so se začele mnoge spremembe. Največje spremembe so nastale na političnem področju, kjer je enostrankarstvo zamenjala t.i. demokracija. Slovenski človek tedaj ni imel pojma, kaj to pomeni. Po toliko letih pa je spoznanje o tej ureditvi, žal, le nekoliko drugačno kot smo bili deležni prvotnih razlag. Iz množice privilegirancev so nastale politične stranke, ki so prihajale na volitve z novimi, nekatere pa s starimi obrazy. Tudi zapostavljeni kmet je našel svoj prostor v političnem svetu. Takratna kmečka zveza je bila za marsikaterega politike Oželjnega kmeta priložnost **p o l i t i č n e g a** udejstvovanja. Enakopravnost političnih nasprotij je tako dobila svoj pomen, narekujoč demokratičnim načelom.

Gospodarski razvoj je šel prav tako svojo pot, vzporedno in vezan na politične sile. Z ustanovitvijo manjših občin je razpadla dosedanja centralistična ureditev. To pomeni, da ima v sedanji lokalni samoupravi človek, kot posameznik, več vpliva na potek razvoja zadovoljevanja komunalnih potreb. Zavedamo se, da se je v zadnjem desetletju hitro širila asfaltacija makadamskih poti, tudi do odročnih kmetij, marsikje se je rešil problem pitne vode, velik razvoj je

čutili v kmečkem turizmu, telefonske in radijske linije so bile vzpostavljene...

Vse naštete pridobitve so se v marsičem dotaknile tudi naše krajevna skupnosti.

S političnega vidika, s strankarskega stališča ugotavljamo pripadnost vrhovske populacije k desnosredinski opredelitvi, čeprav v teh letih nismo imeli tako močnega orožja, da bi izvolili lastnega človeka v občinski svet. Velikih možnosti za to tudi nismo imeli. Razlogov je več. Volilna zakonodaja s proporcionalnem sistemom zapoveduje, da mora biti kandidat na volitvah, v večini primerov, član politične stranke. Poleg tega na volitvah šteje osebnost in število volilcev. Ker pa se ljudje takih nazorov in miselnosti, kot smo vrhovci, neradi odločamo za navedene poteze, naše prisotnosti pri odločanju o vprašanih lokalnih potreb ni. Vse probleme, s katerimi se srečujemo imajo v rokah malo poznani ljudje. Edina dobra podlaga za zadovoljevanje naših potreb je v tem trenutku korekten in pozitiven odnos z županom občine Logatec. Prav tako, kot nekoč, šteje pri zagotavljanju sredstev in potreb le dobro sodelovanje.

Dragi sokrajani, pa se po političnem nakladanju ustavimo še pri gospodarskem razvoju krajevne

skupnosti Vrh Sv. Treh Kraljev v devetdesetih letih tega stoletja. Katerih pridobitev smo se veselili in zakaj se marsikaterih nismo? Ko smo stopali v zadnje desetletje tega tisočletja si se po asfaltu v naš kraj pripeljal le do planinske kočice na Vrh. Vse ostale poti in dostopi do hiš so nudili le makadam. Telefonskih priključkov je bilo le peščica. Nekaj na Vrh, Hlevnem vrhu,... vsega komaj deset. Na vrhu Selajne gore je stal mogočen rezervoar, ki mu manjka samo še napeljava. Šolski prostori so bili sicer v dobrem stanju, vendar brez ogrevanja in opaziti je bilo že nekatere pomankljivosti. Naš največji kulturni spomenik cerkev Sv. Treh Kraljev na Vrh je mimoidočim nudil klavrn vtis. Na dlani je bila obnovitev notranjosti in zunanosti. Cerkev Sv. Miklavža v Hlevnem vrhu pa je prav v teh letih dobila pravo podobo, vendar na račun dobrega gospodarjenja s cerkvenim gozdom v letih po drugi svetovni vojni.

Ogromno dela je torej čakalo tedanji svet krajevne skupnosti Vrh.

In kaj kmalu se je začel projekt desetletja. Asfaltna povezava Vrha z občinskim središčem skozi Hlevni vrh. Rekonstrukcija je bila izpeljana v dveh delih. Prvi odsek se je asfaltiral do Bradeška v letu 93, drugi del do Pila pa v naslednjem letu. Tudi s finančnega vidika izpeljan ogromen projekt. Z veliko denarja občinskega proračuna in zbiranjem sredstev vseh prebivalcev Vrha smo dosegli složno zastavljeni cilj. V tem času je predsedoval izvršnemu svetu občine Logatec demokrat Vladislav Puc. To pa ni bil edini rezultat dobrega sodelovanja z našim, vrhovskim svetom pod vodstvom Valentina Jesenka. Obnovitev šole je stekla že v letu 1991 z napeljavo centralne kurjave. Šolska kuhinja je dobila novo podobo, narejena je bila izolacija zgornje plošče, prenovili so se sanitarni prostori.

Leto 1995 ni prav nič zaostajalo v razvoju kraja prejšnjih let. Asfaltirali so se trije cestni odseki, iz Sopota proti Hlevišam, nekaj sto metrov v Sp.

Lavrovcu, daleč največji odsek pa je bil asfaltiran iz Smrečja proti Lavrovcu v dolžini 2.5 kilometra. Posodobitve pa je bila deležna tudi stranska cesta proti Maganu (300 metrov). Istočasno pa je potekala adaptacija vrhovske cerkve. V notranjosti so se dela že zaključevala, načrt za zunanji izgled pa je bil v pripravi, dela so stekla v pomladnem času 96, končala pa v trenutkih največjega dogodka zadnjega obdobja, nova maša g. Milana Žusta. Veselili pa smo se tudi ob odprtju, pri Petrčevi kapelici, asfaltne prevleke od planinske koče do cerkve.

Sledila so leta, gospodarskega stagniranja na Vrh, vse do meseca septembra 99, ko smo bili priča odprtju novih štiristo metrov asfalta proti Česnu v Sp. Lavrovcu.

Marsikaj smo se naučili v teh letih.

Razmišljam o globalni sferi politike na eni strani in koristi od nje. Lokalne volitve so v teh letih prinesli velike spremembe. Doživljali smo velike občinske kadrovske spremembe. Zamenjala sta se dva župana. Po Vladislavu Pucu je na županski stolček sedel član Slovenske ljudske stranke Stanislav Brenčič. Po dveletni vladavini ga je zamenjal njegov strankarski kolega, sedanji župan, Janez Nagode. V županovanju g. Brenčiča so bile logaške policične sile zelo neuravnotežene, zato je prihajalo do velikih trenj v svetu. Po zadnjih volitvah so stvari precej drugačne, trdna koalicija je porok za dobre rezultate.

V nasprotju z občinskimi kadrovske spremembami se vrhovski svet v teh letih ni bistveno spreminjal.

Realno gledano, da v zadnjih letih razvoj Vrh ni šel v takem ritmu naprej, no tega tudi ni bilo pričakovati, smo najkrajši konec potegnili mi, vrhovci. S tem, da smo gospodarsko malo pridobili, so se v marsičem zaostri tudi medsebojni odnosi. Hladna vojna. Želje prebivalcev, ki jih na svojih rednih sejah oblikuje, kot planska stališča, svet KS, v teh letih niso bila uslišana s strani občinskega sveta. Na podlagi dogodkov je prišlo

marsikaj do obtoževanj dela sveta KS, kot delovanje svetnikov v svojo korist.

Zakaj v zadnjih letih nismo bili deležni pri kosažu občinske pogače večjega kosa?

Nekateri odgovori se mi ponujajo, kot svetniku po zadnjih volitvah v svetu KS Vrh, čeprav je zelo težko iskati prava dejstva, ki bi kolikor toliko pojasnila nastalo situacijo. Odgovore iščem v trenutnem stanju kakršno vlada v zadnjem obdobju. Videti ni prav nič zavidljivo.

Na zadnjih lokalnih volitvah, leta 98, Vrhovci nismo dali večinske podpore izvoljenemu županu Janezu Nagodetu. To je predvsem osebno stališče župana, koliko mu pomenijo volilni izidi.

V sedanji ureditvi in takšnih razmerah, ko v občinskem svetu nimamo svojega človeka, morajo biti vezi med svetom KS in županom močne. Kakšno

ozračje je vzpostavljeno? V ta pomembni segment bi bilo marsikaj treba pokukati in spregovoriti.

Logaška občina ima v zadnjih letih velike investicije. Od gradnje doma ostarelih, vrtca, rekonstrukcije Tržaške ceste, vodovoda v Grčarevcu, ... malim ostanejo le drobtinice.

Verjetno bi marsikdo navedel še kakšno problematiko, razen tega, da so v kraju prisotne informacije o osebnih podvigih uresničevanja želja posameznikov.

Vendar v novo leto, v novo tisočletje, v informacijsko družbo moramo zakorakati z optimizmom. Zavedati se moramo, da bomo tudi v prihodnje dobivali po kapljicah, mi pa se bomo morali zadovoljiti in veseliti storjenega. Nikakor pa ne smemo po poti onemogočanja še naprej. Med sabo se bomo pulili, nekdo za našim hrbtom pa se bo smejal in nazdravljaval novi pridobitvi.

Nič novega v Svetu KS – kljub vsemu

Razmišljal je in zapisal RAFAEL KRVINA.

V decembru 98 so potekale lokalne volitve, tako smo volili tudi svetnike v Svet KS Vrh Sv. Treh Kraljev. Izmed 15 kandidatov na volilnem lističu smo jih volilci izbrali sedem.

Rezultat volitev je bil potrdilo, da si Vrhovci želimo spremembe na položaju predsednika Sveta KS. V svet se ni uspel prebiti noben kandidat s Hleviš, čeprav jih je od tam kandidiralo največ – sedem. Med nekaterimi krajanje je njihov poraz izzval precej posmeha. Že po kmečki logiki je razumljivo, da veliko število kandidatov iz enega okraja ne dobi dovolj podpore že zaradi drobljenja števila glasov.

Do spremembe v vodstvu Sveta pa kljub temu, da sva največ glasov dobila Rafael Krvina in Marko Žust, ni prišlo. Statutarno določilo pravi, da izvoljeni svetniki med seboj izvolijo

predsednika in podpredsednika. V tem pogledu, pa ni bilo nikakršnih možnosti za preobrat, saj so stari svetniki zagovarjali interese plana izpred dveh let. To je bil njihov najoprijemljivejši argument in zaradi bojazni, da bi se stari načrti podrli, so podprli starega predsednika in tako Tinetu Jesenku teče nov mandat. Tudi podpredsednik ostaja isti – Matjaž Buh. V tem mandatu se dosledno spoštujejo že zastavljeni načrti, a za nove volitve mi ne manjka ambicij, da bi z zadostno podporo novim obrazom lahko prišlo do sprememb v Svetu KS.

Problem vrhovskega pokopališča

Kritično je razmišljala PEPCA PETROVČIČ.

Ni dolgo tega, ko smo se svojci pokojnih zbrali na pokopališču ob grobovih. Ob tej priliki sem od več tam zbranih slišala pripombo glede peska, ki je bil še pred par leti pripravljen za posipanje med grobov, zdaj pa ga ni več nikjer.

Resda ni tolikšne potreb kot je bilo pred leti, a vendar se vsako leto pojavi plevel in s hojo se pesek zdrsa. Saj ga ne bi bilo treba cel kamion, kakšen kubični meter bi bil pa prav dobrodošel.

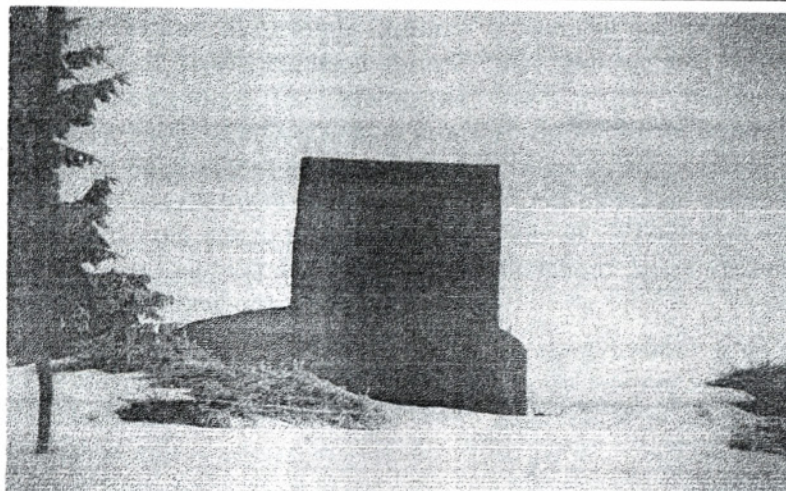
Spominjam se, s kakšnim veseljem so ljudje nosili pesek v vedrih in posipali okoli grobov. Predvsem na novi strani pokopališča. Prav zanima me, za kaj se porabi denar, ki ga svojci grobov

plačujemo vsako leto. Mislim, da tista košnja trave na par kvadratnih metrih površine in pa odvoz smeti le ne staneta toliko, kot se nabere denarja na položnicah. Jaz bi za pet tisočakov čez vse leto kosila tisto travo.

Pohvale vredna pa je zamisel, da je na pokopališču mogoče dobiti vodo za zalivanje rož in umivanje rok, ki pa, mislim, da priteče zastonj.

Pokopališče na Vrh

Govorice o naši prelepi KS

Kritično je razmišljal JOŽE TIŠLER.

Govori se, da imamo po gričih takšna in drugačna smetišča, tudi skoraj na vrhu hriba. Zajetja in izviri pitne vode pa so nižje, a vendar vsi prisegamo, da pijemo čisto in neoporečno vodo. Krajevna skupnost ima odvoz smeti urejen samo v dveh zaselkih, pa vendar bi morala SAMOorganizirati odvoz, ki ga plačuje vsako gospodinjstvo posebaj in ne KS.

Že nekaj let ni bilo kontejnerja za kosovni odpad, pa vendar je leta 1999 potekala vseslovenska akcija "čisto okolje".

Sliši se, da smo imeli možnost dati v plan izgradnjo vodovodnega omrežja, pa tega v planih ni. Važno je le, da vsi rečemo: "Saj naša voda je čista." Toda, kako dolgo še

Na Selajni gori že desetletje sameva ogromni rezervoar, ki je bil namenjen prebivalcem, ki imajo težave z oskrbo s pitno vodo, in kot gasilski objekt.

Mimoidoči planinec je prejšnji teden prašal: "Čemu ta spomenik?"

Kdo ve...

Pevski zbor v stečaju

Nekoč je pela in sedaj napisala PEPCA PETROVČIČ.

Kar dobro leto je že minilo, odkar je nehal delovati Vrhovski mešani pevski zbor. Šel je v stečaj. Pevci, pa na čakanje. Čakamo še vedno.

V začetku je izgledalo, da se bo zbor postavil nazaj na noge. A zgleda, da iz tega ne bo nič. Škoda. Sicer ne moremo reči, da je sedaj v cerkvi petje slabo, nikakor, prav lepo poje mladinski zbor, a vendar me prav zaboli, ko kje slišim kakšno lepo zborovsko pesem, ki smo jo včasih tudi mi zapeli, zdaj pa je več ne.

Če človek skoraj celo življenje poje,

mu gotovo ne more biti vseeno, ko se kar naenkrat znajde v cerkvi pod korom v klopi. Kot ptiči brez gnezda smo se počutili. Morda bi z malo razumevanja in pametnega dogovora bilo drugače. Ko sem jaz začela peti, mi še na misel ni prišlo, da bi si kdo upal ugovarjati čemu, kar je odločil organist. Zdaj pa so novi časi in nove navade.

Pevski zbor

Poje in piše MAJA KOGOVŠEK.

Gotovo se marsikateri vrhovski faran sprašuje, kako kaj "deluje" otroško-mladinski cerkveni pevski zbor, saj je že kar nekaj mesecev brez zborovodje.

Kot trenutni "vodja" zbora bi rada povedala, da je to delo zelo naporno in je vanj vložena veliko truda, predvsem pa časa. V teh prazničnih dneh se še posebej trudimo, da bi bile sv. maše čim lepše.

Vse bolj pa prihaja na dan problem naraščanja števila pevcev. Število članov zbora je že okrog 35, kar je precej. Tega sem zelo vesela, vendar

je težko delati s tolikimi, še posebej zato, ker ni avtoritete, ki bi pripomogla k boljšemu delu in disciplini na vajah. Vaje imamo vsak teden, saj le tako lahko sproti ponovimo že naučene pesmi ter se naučimo novih. Pri vodenju sta mi v veliko pomoč kitarist Igor in Miha, ki nas spremlja na električnih orglah. Brez njiju bi bile maše bolj ali manj pete "na suho".

Srečanje na Vrhniki

Udeležila se ga je PEPCA PETROVČIČ.

Tudi letos smo bili povabljeni člani župnijskega pastoralnega sveta na Vrhniko na skupno dekanijsko srečanje. Udeležba je bila z Vrha zelo majhna. Samo trije smo šli. Nekaterim morda res ni dopuščal čas, nekateri pa tudi interesa nimajo.

Pa saj tudi pri drugih farah ni dosti boljše. So pa tudi izjeme. Logatec je bil zelo aktiven pri tej zadevi. Vsak mesec imajo župnijski pastoralni sestanek. Na Vrhu še enega ni bilo. Pa upam, da zato ni kakšne posebne škode.

Na samem srečanju je bilo prav zanimivo. Glavna tema je bila

zakrament svete spovedi. Kako in kje bi se naj vršila. Ali v zaprti spovednici ali morda v zasebni sobi kot prijateljski pogovor. Mnenja so bila zelo različna. Nekateri so bili za en način, drugi za drugega. Odvisno od spovednika in od teže grehov.

Prav zanimivo je bilo slišati neko žensko, ki je povedala, da je bila na sveti večer pri polnočni maši. In tam

Zdi se mi pa tudi, da za enkratno darovanje na leto ne bo noben nov organist pripravljen žrtvovati toliko dragocenega časa za vodenje zbora. Petje ni delo za zaslužek, to ima človek v sebi kot veselje in razvedrilo. Koliko lepih ur smo preživeli skupaj. Kot ena velika družina smo bili, nikoli ni bilo kakšnega večjega nesoglasja med nami.

A končno je že vseeno, saj smo se mnogi po tolikem času že tudi postarali in kar prijeten je včasih občutek, da smo sedaj vsega »frej«.

Naj bo pravilo nov kor, novi pevci, in nov zbor. Orgel pa zaenkrat še ne bo treba kupovati.

Menim, da bi bilo potrebno zbor razdeliti na mlajše in starejše. Tudi pesmi bi lahko prilagodili letom. Mladinci vsekakor lažje prepevamo zahtevne cerkvene ljudske pesmi kot otroci. Naj povem še to, da me najbolj veseli, če pevci hodijo na vaje iz lastnega zanimanja in veselja do petja in ne samo zaradi zabave in sprostitve (klepeta). Seveda je tudi to potrebno, vendar je delo prvo.

Upamo (vsi pevci), da se bo naša zborovodja čimprej vrnila in da bo vse spet potekalo po starih tirih.

Hvala vsem, ki nam na kakršenkoli način pomagajo in nas podpirajo, da lahko še naprej s petjem osrečujemo sebe, druge in Boga.

je imel župnik ganljivo pridigo glede splava, kako velik greh je to. Zunaj pred cerkvijo pa je po maši nastala debata med takimi, ki morda pridejo v cerkev le za Božič. Ti ljudje sploh niso vedeli, da je splav greh. Menili so, da je to naravna potreba. Žalostno, a resnično. Na srečanju nam je predaval tudi priznani predavatelj Marjan Turnšek. Govor je bil o našem slovenskem svetniku Martinu Slomšku. O njegovih zaslugah za vse Slovence. In še o mnogih drugih zanimivih rečeh.

Nazadnje nas je Vrhniški dekan, nekdanji Vrhovski kaplan Vinko Podbevšek še prijateljsko pogostil. Nato smo se v večernih urah odpeljali domov. Vsak v svojo faro. Bogatejši za eno lepo nedeljsko srečanje med seboj.

V Pariz malo drugače

Šofiral je in zapisal JOŽE PETROVČIČ.

Kar precej časa so med Vrhovci krožile govorice, da bi mladina odšla na nekajdnevni izlet v Pariz, hkrati pa tudi obiskala našega sofarana Milan Žusta, ki je tam na študiju teologije. Kar nekaj časa sem okleval z odločitvijo, ali naj grem tudi jaz.

Odločitev se mi je ponudila, ko sem izvedel, da bo prevoz omogočil Frelih Martin, s katerim včasih tudi sam sodelujem. Vedel sem, da sta za tako dolgo pot potrebna dva šoferja, če hočeš želeni cilj doseči brez večjih postankov. Tako sem se ponudil za drugega šoferja. Hkrati sem hotel na tak način tudi nekaj pripomoči k finančni uresničitvi tega izleta, čeprav navsezadnje ne vem, ali sem sploh kaj prispeval, kajti župnik me je oprostil vseh ostalih stroškov.

No, kakorkoli že, napočil je dan odhoda. Zgodaj zjutraj smo se zbrali. Na mestu odhoda. Z Martinom sva najprej naredila plan vožnje. Nekje pri prehodu avstrijsko-nemške meje naj bi za krmilo sedel jaz. Moram reči, da sem se tega kar veselil, ker zelo rad vozim, hkrati pa tudi malo bal, saj sem avtobus, s katerim smo potovali, do takrat peljal samo enkrat. Pa še to pred približno pol leta. Čas do tistega trenutka bi lahko porabil še za počitek, vendar je bila napetost prehuda, da bi lahko malo zaspal.

Pot je potekala mirno. Preko Gorenjske, Karavank in že smo bili v Avstriji. Na enem izmed počivališč pa je Martin ustavil in stopil izza volana. Torej sem jaz na vrsti.

S krenjvo roke je moja domnevo potrdil. Sedel sem na sedež, ki se je prijetno zazibal. Zdelo se mi je, da

sem rahlo predaleč od volana, zato sem ga pomaknil malo bliže. Aha, tako je že bolje. In sedaj - v drugo brzino, levi smernik, malo plina, pogled v zrcalo, spusti ročno zavoro in gremo. Buuum! Avtobus je ugasnil.

Pod Eiffelovim stoplom

Martin me pogleda in pokaže na prestavno ročico. Vprašam ga, ali ni bila mogoče četrta. Martin mojo domnevo potrdi. Torej, gremo še enkrat: Poženem motor, prestavno ročico malo bolj levo in naprej, ter vse ostalo kot prej in – sedaj zares

gremo. Avtobus se je mirno premaknil. Led je torej prebit. Vse nadaljnje operacije se zdijo enostavne. Že drvimo z optimalno hitrostjo proti cilju, ki pa je še daleč, daleč. Kmalu, ko dobim »avtobus v roke«, vzamem mikrofona, pozdravim potnike za seboj, se opravičim za neuspeh pri štartu in obljubim, da se bom potrudil čim bolj peljati naprej. Za seboj zaslišim velik aplavz. Moram reči, da sem bil s tem zelo počaščen. Od tod naprej je vožnja potekala po ustaljenem redu.

Vsake toliko časa smo se malo ustavili, da si pretegnemo ude, opravimo nujne potrebe in seveda, tudi jedli smo kar na postajališčih.

Tako je bilo cel dan do večera, ko smo že z nestrpnostjo čakali, da prispemo v Pariz. Večkrat smo se po zaslugi mobilne telefonije pogovarjali tudi z Milanom Žustom, ki nas je čakal nekje na robu mesta. Vse je potekalo normalno in tudi z Milanom smo se hitro našli. Odslej nam je bil on za vodiča, pa tudi v naslednjih treh dneh smo bili pod njegovim vodstvom. Poskušal nam je predstaviti francosko prestolnico v vsaj glavnih znamenitostih, ki pa bi jih bilo za celo zgodbo. Reči moram, da, čeprav sem videl že kar nekaj evropskih mest, takega navdušenja nisem doživel še nikjer drugje.

Kar prehitro je prišel dan za vrnitev v dobrih tisoč kilometrov oddaljeno Slovenijo. Pot nazaj je potekala podobno, kot prejšnja, le da smo si ogledali še nekaj drugih znamenitosti. Jaz sem se tudi otresel začetniških šoferskih težav in srečno smo prispeli do doma.

Reči moram, da mi je bilo zelo všeč in želim si še kakšnega podobnega izleta z mojimi sokrajani.

Pariški utrinki

Izleta se je udeležil in nam napisal FRANKO ČELIK.

Pravijo, da je Pariz najlepši pomladi in ponudila se je priložnost, da se o tem prepričam na mestu samem. Izlet je bil izveden v režiji g. Steržaja, Žirovskega župnika in g. Milana Žusta, ki v francoski prestolnici pripravlja doktorat na temo pravoslavne cerkve na slavni univerzi Sorbonne.

Celodnevna vožnja je bila naporna, a vtis je izdatno popravil ogled katedrale v Strasbourgu, ki je tako mogočna, da jim enega zvonika sploh še ni uspelo zgraditi. Verjetno ga tudi nikoli ne bomo videli, saj, kdo pa še ima dandanes potrpljenje za tako fino gradnjo. V prestolnici stare celine pa ne manjka izdelkov sodobnih arhitektov in Evropski parlament je prava paša za oči vseh steklarjev tega sveta.

Za ogled vseh *znamenitosti* Pariza so trije dnevi premalo, a v hudem turističnem tempu smo obredli najpomembnejše pod zanesljivim vodstvom našega rojaka.

Še vožnja s pariško podzemno železnico je bila nekaj novega, saj tako dokaj

enostavno prideš do zelenega cilja. Skrivnostna katedrala Notre-dame, prav tako nedokončana, je bila naš prvi cilj. Žal je trenutno v obnovitvenem

procesu in tako nismo imeli celovitega pogleda na gotško mojstrovino. Pravo nasprotje tisočletni tradiciji pa je sodobni kulturni center Georges Pompidou, ki na zunaj zgleda kot rafinerija in ne kot kulturni hram.

Naše zanimanje je veljalo predvsem arhitektonskim zgradbam in njihovem drobovju; muzejskim zbirkam. Ogledali smo si potratnost francoskih kraljev v Versaillesu in Louvru, čigar slikarska in kiparska zbirka je neprecenljiva. Uživali smo razgled na Pariz z vrha kupa železa, imenovanega Eifflov stolp.

Osebnostno sem najbolj užival na Montmartru, vzpetini sredi Pariza. S stopnišča izpred bazilike Sacre-Coeur je bil lep pogled na mesto, na katerega lega mrak.

Kot večina mest je tudi Pariz najlepši v centru, medtem, ko predmestje nudi dokaj klavrno podobo. Mesto je polno beračev, ki pa za razliko od slovenskih,

Slavolok zmage foto:Franci Jereb

za frank ali dva nekaj zaigrajo, zapojejo, zaplešejo... Pariz je multikulturno mesto, v katerem je polno predstavnikov različnih eksotičnih, predvsem afriških, narodov, ki tu vidijo svojo priložnost. Seveda pa se za večino sanje končajo s trdim pristankom na tleh.

Za zaključek bom uporabil misel Milana, ki se mi zdi resnična. Ko pride človek za nekaj časa živeti v Parizu, ga najprej očarajo mojstrovine človeških rok, a prav kmalu vsak prosti čas izkoristi za beg iz betona v naravo.

Nepričakovano srečanje

Srečala se je in zapisala MONIKA JELOVČAN.

Niso še minila 3 leta odkar je vrhovska mladina poromala v Rim, ko smo se ponovno odpravili na pot. Tokrat smo šli v Pariz. Tja nas je povabil p. Milan. Zbrala se nas je prijetna družina.

Med nami je bilo tudi nekaj starejših in moram reči, da smo se dobro ujeli. Po Parizu nas je popeljal p. Milan. Ogledali smo si veliko pariških zanimivosti ob Mone Lise do Eifflovega stolpa, pa do Elizejskih poljan, Notre Dame in drugih znamenitosti Pariza. Po mestu smo največ prepotovali s podzemnimi

železnicami. Jaz pa sem doživela še eno prijetno presenečenje. Približno leto pred našim potovanjem sem pisala p. Milanu in ga v pismu prosila za naslov kakšne parižanke ali parižana, ki bi si dopisoval. Čez nekaj časa dobim Milanovo pismo in v njem je bil tudi naslov neke mlade parižanke. Tako sem ji prva pisala jaz in čez slab

mesec sem že dobila odgovor in tako sva začeli z rednimi pismi na par mesecev. Ko smo bili v Parizu sva se seveda s p. Milanom pogovarjala tudi o tem in zadnji dan, ko smo čakali na kosilo, je p. Milan nekam izginil. Vmil se je čez par minut in z njim je bila tudi Cecile. Sprva nisem mogla do besede. Počasi pa sva le prebili led. Pogovarjali sva se v angleščini, vmes pa je kakšno stvar prevedel tudi p. Milan.

Bilo je zanimivo srečanje in upam, da se bova še kdaj srečali. Do takrat pa si bova pisali, vsaj zmenili sva se tako.

To naše potovanje v Pariz je bilo zelo zanimivo, polno lepih dogodkov, krajev, zanimivih ljudi in zato upam, da se bomo tudi v tem tisočletju odpravili še na kakšno podobno pot.

“Ajfl” Pariz

V Parizu je bila tudi VESNA MIVŠEK.

Prebudili so nas gruleči golobi na strehi in po obilnem zajtrku smo bili vsi nared, da se soočimo z mogočnim mestom. P. Milan je bil izvrsten vodič. Popolnoma smo mu zaupali, tudi zato, ker je od vseh nas edini obvladal francosko.

Prvi in tretji dan smo se prevažali izključno s podzemno železnico, ki nam je odkrila tudi temnejšo plat Pariza. Soočili smo se z bliščem mogočnih stavb in bedo zakotnih ulic. V treh dneh smo dodobra občutili utrip mesta in obiskali vse pomembne in

vtisov odrinili na dolgo pot proti domu. V začetku je bila le bežna misel, s katero smo se poigravali nekateri vrhovski mladinci. Utrnila se je pred tremi leti v Rimu, ko je p. Milan Žust dejal: "Se vidimo v Parizu!" Moja prva misel je bila: Neizvedljivo! A ta podvig

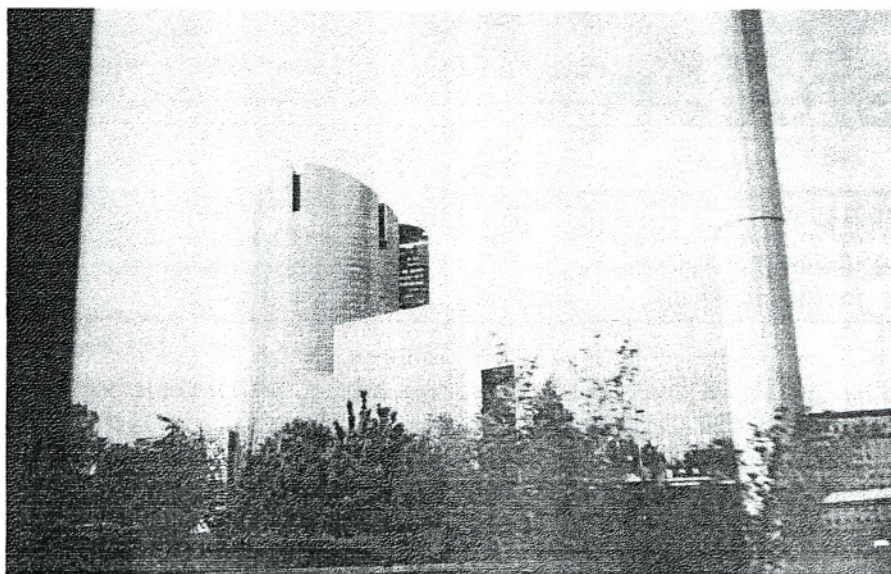

Bazilika Sacre-Coeur na Montmartru foto: Peter Jelovčan

manj pomembne znamenitosti. Sprehajali smo se po Elizejskih poljanah in obiskali najbolj prestižne trgovine, navohali parfumov, naposlušali CD-jev in napasli oči. Ogledali smo si tudi znamenito notredamsko cerkev, slavolok zmage in celo muzej Louvre, v katerem je močno zavarovana da Vincijeva Mona Lisa. Seveda pa smo obiskali tudi objekt po katerem je Francija razpoznavna v svetu. To je Eifflov stolp, ki je name naredil največji vtis. Ko stojiš pod to mogočno zgradbo, se zaveš svoje majhnosti. Ko pa si na skoraj najvišji točki ogromne konstrukcije, te prevzame pogled na veličastno mesto, ki se širi na vse strani neba. Zanimiv in vreden ogleda, pa je tudi moderni del Pariza.

Po treh nepozabnih dneh je napočil čas vrnitve. V četrtek 29. 4. ob polnoči, smo se poslovili od p. Milana in polni

je kmalu postal vsesplošna želja in poglavitni predmet naših pogovorov. Odslej smo imeli skupen cilj in trudili smo se, da ne bi ostalo samo pri

Ministrstvo za obrambo v modernem delu mesta foto: Peter Jelovčan

besedah. Pri tem nam je veliko pomagal g. župnik Jože Stržaj. Končno je prišlo do tega, da smo določili letni čas, nato mesec, nazadnje pa še datum in celo uro odhoda.

V ponedeljek, 26.4.1999, ob 4h zjutraj smo se zbrali na Pilu vsi pripravljeni. Večina nas je bilo mladincev, pridružilo pa se nam je tudi nekaj starejših, a mladih po srcu. In smo šli... Dolga vožnja se je vlekla čez Avstrijo in Nemčijo do Strasburga, kjer smo prvič vstopili na francoska tla. Potem se je začela dokaj enolična vožnja po avtocesti do Pariza, kamor smo prispeli ob polnoči. Potovali smo 20 ur. Nekaj od teh smo prespali, preostale pa so minevale v veselem druženju in postankih. V Parizu nas je pričakal p. Milan, ki nas je vodil k prijaznemu poljskemu duhovniku, ki nam je odstopil prostor, kjer smo se lahko nastanili. Kljub pozni uri od razburjenosti mnogi nismo mogli zaspati. Zjutraj pa se je začelo zares. Kljub temu, da smo se vračali po isti poti, se je potovanje zdelo krajše. Mogoče zato, ker nihče še ni želel domov. Vrnili smo se v petek zvečer. Utrujeni, a veseli smo se poslovili in odšli vsak na svoj dom. Še prej smo si obljubili, da to ni bilo naše zadnje skupno potovanje.

Na začetku neizvedljivo, se je izkazalo za izvedljivo in vesela sem, da sem se motila.

Nekaj Miklavževe pozornosti do osamljenih

Na obisku je bila in zapisala TADEJA OBLAK.

Že na začetku tega šolskega leta smo se pri veroučni skupini dogovorili, da se bomo ob letošnjem mesecu obdaritev spomnili tudi na tiste prebivalce naših krajev, ki živijo v svojih domovanjih sami. Povrhu tega pa živijo kljub vse večji razpredenosti na ne preveč dostopnih krajih. Potem pa so tu še leta in bolezen, ki preprečujeta kaj več stikov z javnostjo.

In da ne bi ostali samo pri besedah, smo se jaz, Kati, Blaž, Vesna in Peter, čprav ob nič kaj prijaznem vremenu, odpravili na obisk k Bernardu Krvina. Le z drobnim

darilčkom smo poizkusili preusmeriti pozornost iz naših vsakdanjih najstniških skrbi.

Po razmočeni poti smo prišli do hiše, iz dimnika pa se je valil visok siv

steber dima. Stopili smo do vrat in potrkali. Tišina. Potrkali smo drugič, sedaj na polkna. "Naprej!" se zasliši glas nekje iz notranjosti hiše. Kmalu za tem se je izza priprtih vrat prikazala postava. Po presenečenem in predvsem veselem obrazu našega gostitelja, smo vedeli, da smo zaželeni in dobrodošli obiskovalci. Razveselili smo ga, pa ne smo z darilcem, ki je bilo bolj skromno, ampak predvsem z našo pozornostjo.

Po prvi premagani zadregi iz naše strani je pogovor hitro stekel. Ne da bi opazili, je ura ob prijetnem in živahnem pogovoru hitro minila. Zunaj se je že počasi pričelo mračiti in prišel je čas, ko smo se morali odpraviti po blatni in le s traktorjem prevozni poti proti avtomobilom.

Vsi z nasmehom na obrazu smo si pritrjevali, da je bilo lepo in da moramo to še kdaj ponoviti. Kdo ve, kdaj bo spet to.

Jaslice v belem

Klekljali in napisali sta MATEJA MIVŠEK in TANJA HRIBERNIK.

Mesec december je čas pričakovanja Božjega Deteta. Letos smo bili v tem času vrhovski birmanci še posebno aktivni. Na pobudo našega kaplana Aleksandra Ureka, smo se dekleta odločila, da poprimemo za delo, natančneje za klekljanje in naklekljamo jaslice iz čipk.

Ampak že je bila tu prva težava. Kje bomo dobili rise za klekljanje? Rešitev smo poiskali pri gospe Marici Albreht, ki je že pred kar nekaj leti predala srce klekljanju. Dala nam je papirce Svete Družine, pastirjev, ovc in drugih likov, ki nastopajo v jaslicah. Že na papircih smo videli, da bo za take mojstrovine potrebno veliko kleklarskega znanja. Na pomoč pa so nam hitro priskočile mamice. Že sredi novembra smo vsi začeli z delom. Za punkelj smo sedla prav vsa dekleta, ki si želimo v prihodnjem letu iti k Sv. Birmi. Kot pa je bilo že omenjeno so za delo poprijele tudi

delovne mamice, sestre, tete in pridne babice. Delo vsekakor ni bilo lahko. Ampak s skupnimi močmi smo zmogli.

Četudi je proti koncu kazalo ravno nasprotno, saj delu ni bilo videti konca, december pa se je neutrudno bližal koncu. Zatorej vsej tej stiski s časom, ni čudno, da so bili tudi kakšni manjši nesporazumi, ki pa smo jih s košem dobre volje hitro rešili.

Pod pridnimi rokami so prtički s Svetimi podobami hitro nastajali in na koncu nam je vendarle uspelo. Naklekljali smo okoli 70 figur, izmed

katerih je najbolj blestela podoba Svete Družine, ki jo je naklekljala Ivanka Jesenko. Vsa priznanja si prav tako zaslužijo tudi druge žene, ki so prisostvovale pri izdelavi tega izdelka.

Ko so bile vse čipke pripravljene, smo se na zadnjo nedeljo pred Božičem zbrali v farovžu. Vsi smo prinesli čipke in skupaj s kaplanom smo jih razvrstili tako, kakor naj bi bile postavljene v sliki. Že sedaj so bile videti lepe, saj toliko špic na kupu ne vidiš vsak dan. Kaplan je vse skupaj odpeljal Janezu Lukančiču, ki je čipke tudi uokviril. Ob polnočnici so bile prvič razstavljene v cerkvi. Ogleдали pa ste si jih lahko tudi še kasneje.

Za vse skupaj je bilo vložene veliko dela, vendar mislim, da ni bilo nikomur žal, da je pripomogel k tej, tudi z umetniškega vidika, lepi stvaritvi. Predvsem pa smo dokazali, da za Vrhovce še vedno velja rek: "V slogi je moč!"

PGD v letu 1999

Zapisal je MARKO ŽUST.

Kmalu bo 70 let, od kar v našem kraju delujejo gasilci. Po nekajletnih dogovorih med krajanji (farani), so leta 1931 ustanovili organizacijo za gasilsko službo, ki bi bila stalno in strokovno pripravljena za gašenje požarov in pomoč pri drugih naravnih nesrečah.

Časi se hitro spreminjajo, toda potreba po preventivnem in žal včasih tudi po kurativnem delovanju ostaja, zato tudi ostaja potreba po prostovoljnem združevanju krajanov v gasilsko društvo.

Gasilci imajo poleg glavne naloge, da so vedno strokovno pripravljene za gašenje požarov tudi druge naloge in dejavnosti:

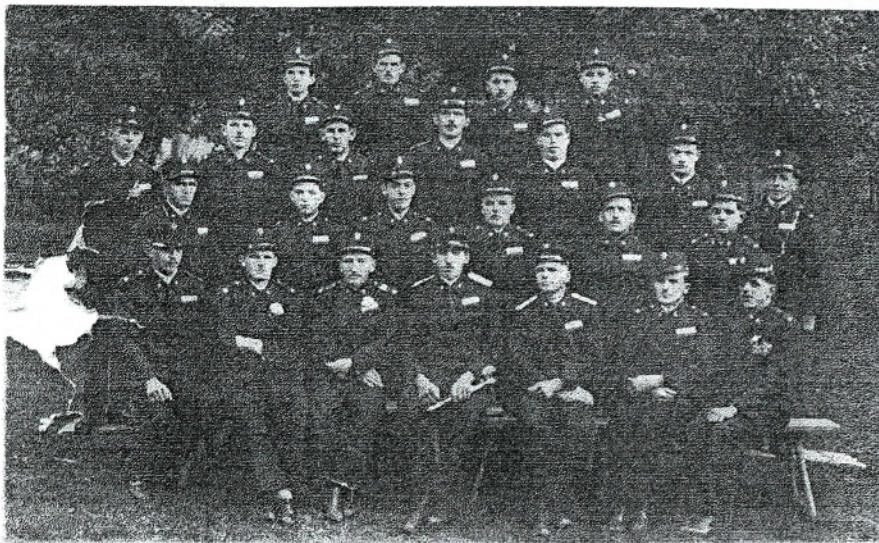
STROKOVNO OPERATIVNO PODROČJE:

- operativna organiziranost (operativna enota društva)
- kadrovska sposobnost (stalno

izobraževanje operativne enote)
 ·opremljenost z gasilsko zaščitno in reševalno opremo (investicije v novo in vzdrževanje dosedanje opreme in usposobljenost za njeno uporabo)

Področju izobraževanja je društvo in njegovi člani v letu 1999 posvetilo veliko svojega časa:

- 2 člana sta uspešno zaključila tečaj za Gasilskega častnika
- 5 članov je uspešno zaključilo tečaj za Nižjega gasilskega častnika
- 4 člani so opravili usposabljanje za Specialnost - dihalne naprave
- 2 člana sta se udeležila obnovitvenega

Vrhovski gasilci iz leta 1934:

zgornja vrsta: Nagode Janez (Dolinski), Novak Janez (Križerjev), Otrin Franc (Gošarjev), Mivšek Franc (Kovačev),

druga vrsta: Malovašič Franc (Gračanov), Jurjevčič Kajetan (Česmelov z Račeve), Novak Lovre (Krogarski), Albreht Jože (Joškov), Arhar Janez (Buhovcov), Loštrek Janez (Luštrkov), Sedej Jože (Petrčev)

tretja vrsta: Mlinar Filip (Žnidarjev), Jereb Jože (Jurčkov), Istenič Franc (Pavletov), Nagode Jože (Dolinski), Žust Franc (Abrahtov), Jereb Janez (Jurčkov)

spodnja vrsta: Jereb Franc (Malnsk), Novak Kajetan (Krogarski), Žust Jože (Hleviški), Gabrovšek Jože (Jerebov), Bradeško Jakob (Bradeškov), Jereb Pavel (Malnsk), Jereb Lojze (Malnsk)

tečaja za strojnike

Kljub zelo dobri udeleženiosti naših članov na raznih usposabljanjih, je želja društva, da bi čim več naših članov opravilo vsaj osnovni tečaj Gasilec. To je osnova, da član lahko postane tudi član operativne enote. Društvo ima namreč trenutno približno 50% članstva brez tega osnovnega tečaja.

Na področju opremljenosti društva vas že večina pozna plan društva, da do svoje 70 letnice pridobi novo orodno gasilsko vozilo. Žal, kljub celoletnemu angažiranju nekaterih članov društva, še danes ni točno določeno, kakšno vozilo to bo. Upamo, da bo vsaj do konca letošnje zime prišlo do končne odločitve, ki bo potrjena tudi s strani GZ Logatec. Naša zahteva je, da ima vozilo vsaj manjšo cisterno za lastno vodo in da je okretno in omogoča dostop do večine domačij tudi v slabih vremenskih pogojih.

PREVENTIVNA DEJAVNOST:

Področju preventive je posebno namenjen mesec oktober – Mesec požarne varnosti. V tem mesecu je društvo med drugim organizirano meddruštveno vajo, ki je bila na Hlevišah, 16. oktobra 1999. Namen vaje, je bil preskus usposobljenosti gasilskih društev za skupinsko gašenje. Vaje so se udeležili gasilci iz PGD Rovte, PGD Petkovec, PGD Medvedje Brdo, PGD Račeva in PGD Vrh Sv. Treh Kraljev (skupaj 54 gasilcev). Gašenje gospodarskega poslopja Hleviša 16 z vodo iz zajetja pri »Jurčku«, Petrovčič, Hleviša 13 je bilo uspešno in tudi zajetje po polurnem gašenju še ni bilo prazno.

Dobro je tudi sodelovanje med POŠ Vrh in našim društvom. Ob mesecu požarnega varstva otroci izdelajo spise in risbe na temo gasilstva, gasilci pa po dogovoru z vodstvom šole pripravijo kakšno praktično vajo. Mladi gasilci so se dobro pripravili tudi na občinsko gasilsko tekmovanje, kjer so osvojili odlično drugo mesto in se uvrstili tudi na regijsko tekmovanje, kjer so bili najboljši od ekip iz logaške občine.

MOBILNI TELEFONI:

V letu 1999 sta GZ Slovenije in Mobitel d.d. podpisala pogodbo o posebnih pogojih za naročnike storitev Mobitela, ki so člani gasilskih organizacij. Vsak gasilec, ki je naročnik v Mobitel telefonskem omrežju, ne plačuje mesečne naročnine, ampak samo pogovore po števcu.

V času poletja smo o tej ugodnosti obvestili vse naše člane in več kot polovica članstva se je odločilo, da postane naročnik Mobitelovih storitev pod zgoraj opisanimi pogoji. Nekaj težav je s telefonskim signalom (Mobitel), saj nekateri naročniki doma ne morejo uporabljati mobilnega telefona. Vseeno je to prva večja boniteta, ki so je deležni gasilci.

Gasilski veterani

Napisala je

PEPCA PETROVIČ

6. novembra so v Logaški občini praznovali gasilski veterani. Srečanje le-teh je bilo na Medvedjem Brdu na kmetiji odprtih vrat »Pri Šinkovc«. Povabljeni smo bili tudi člani gasilskega društva Vrh Sv. Trije Kralji.

Udeležencev je bilo kar precej. Najstarejši je bil star 90 let in je prejel spominsko darilo za dolgoletno sodelovanje. Tudi ostali smo prejeli darila za spomin.

Otroci iz osnovne šole Žibrše so nam pripravili krajši kulturni program. Postregli so nam tudi z okusno večerjo. Imeli smo prav prijeten občutek, da tudi starejši gasilski člani nismo pozabljeni, čeprav ne sodelujemo več toliko kot mlajši. Škoda, da nam vreme ni bilo najbolj naklonjeno, vseeno pa ni pokvarilo lepega družabnega srečanja.

Vsi smo si želeli, da bi se podobna srečanja nadaljevala vsako leto.

Financiranje ŠKD Vrh

Napisal je o tem RAFAEL KRVINA.

Vsi vemo, v kakšnem svetu živimo. V svetu materialne veljave, v odnosih, kjer prevladuje finančna moč in kjer je vsako delo povezano z denarjem. Društvo si zagotavlja sredstva na tri načine:

1. Dotacije Športne zveze Logatec in Zveze kulturnih društev Logatec

V mnogočem najosnovnejši vir reševanja finančnega problema društva. Glede na višino jo lahko imenujemo le podpora. To so sredstva, ki jih občina iz občinskega proračuna nameni za delovanje šport in kulture, vemo pa, da je v logaški občini delujočih okrog 40 podobnih društev. Nekatera društva so si v svoji zgodovini zagotovila dovolj visoko mesto pri razdeljevanju pogače, druga, ki si pot šele utiramo, pa dobimo le drobtinice. Osnovno načelo delitve denarja so rezultati. Lahko rezultati posameznikov, dela... zato je za mala društva zelo pomembno, kaj in kako delamo.

2. Prihodki, ki jih društvo pridobi s organiziranjem prireditev

To je naš glavni vir prihodkov. Prednjači kulturna sekcija, kjer gostovanja dramske skupine prinesejo največ. Sodelujoči pri igrah si razdelimo le nekaj malega kilometrine, vse ostalo delo je prostovoljno. Poleg kilometrine si privoščimo le še večerjo ali dve. Vse športno rekreativne prireditve prinašajo nekaj prihodkov, vendar so vsa tekmovanja povezana tudi s precejšnjimi stroški: nagrade, medalje, pogostitev tekmovalcev... Vsi prihodki od prireditev so odvisni od števila obiskovalcev, zato vsaka prireditev nosi finančni riziko. Marsikdaj se srečujemo z izgubo, kar ni prijetno za organizatorja drugič pa so stvari drugačne. Že nekaj let ŠKD ni organiziralo veselice. Nekako smo se v zadnjih letih soočali s precej natrpanim poletjem, tako da ustreznih terminov sploh ni bilo. Še vedno hranimo grenak spomin z zadnje veselice izpred treh let, ko smo šli krepko v rdeče številke. To je bila

posledica slabega vremena. V zadnjem letu nam je precej dohodka prineslo balinišče. Uvedli smo urnik dežurstva, poiskali dežurne, vse to je dobro zaživelo. Organizirali smo tekmovanja, nekatera precej odmevna, piknike delavskih skupin, domače piknike. Večina prihodkov se je porabila za dograjevanje prostora okrog Balinčka. Nabavili smo kamin, mize in klopi, za nekatere posameznike nabavili balinarske krogle. V jesenskem času smo še zastekli balkon in nabavili peč. Vsako tako delovanje pa je povezano še s stroški vzdrževanja.

3. Prihodki s strani sponzorjev

Veliko pomoč pri ustvarjanju dramskih del in organiziranju prireditev pa izkazujejo sponzorji. Predvsem gre za pravne osebe, samostojne podjetnike in firme, ne gre pa izključevati nekaterih vestnih posameznikov, ki izkazujejo pomoč v obliki materiala ali z večno pripravljenostjo za sodelovanje. V zadnjih letih se je število sponzorjev povečalo, vsak pa nam pomaga predvsem po svoji dejavnosti. Največkrat nam omogočijo večerje, prevoze, izdelavo reklamnega materiala, izdelavo scenskih predmetov. Hvala vam!

Na koncu tega prispevka pa moram omeniti še izdatno pomoč občine Logatec, konkretnije župana, Janeza Nagodeta in njegovega predhodnika Stanislava Brenčiča. Dobro medsebojno razumevanje temelji na osnovi našega dramskega ustvarjanja, saj v občini Logatec edini predstavljamo to zvrst umetnosti. Naša edina naloga v prihodnje je ustvarjati. Na ta način bodo tudi ljudje, ki nas opazujejo in ocenjujejo pripravljeni sodelovati in nagrajevati. Smo na pravi poti.

Skupno do delovnih zmag

O letu 1999 je zapisal RAFAEL KRVINA.

21. januarja smo se zbrali v šoli v velikem številu na občnem zboru ŠKD Vrh. Glavna točka dnevnega reda je bila izvolitev predsednika društva, kajti Matej Hribernik je bil razrešen te funkcije, ki jo je opravljal dobro leto. Novi predsednik je bil izvoljen soglasno.

Na to mesto smo izglasovali Krvina Rafaela za dobo dveh let. V osnovi je društvo sestavljeno iz športne in kulturne sekcije. Obe sta enakovredni. Planske obveznosti, na katerih sloni vse nadaljnje delo, so bile tudi občinskim organom pravočasno dostavljene. Skozi leto sledimo načrtom in v mnogočem je letošnje leto preseglo meje zmogljivosti. Podatek, da smo v preteklem letu nanizali deset sestankov pove veliko. S tem, da je prihajalo do sklepov tudi v medsebojnih debatah med člani UO.

V zimskem času prednjači z delom kulturna sekcija. Tako smo 6. februarja premierno uprizorili komedijo s šestčlansko zasedbo Dohodnina. Odziv gledalcev na posameznih gostovanjih je bil nadpovprečen. Že pred novim letom 1999 smo izdali novo številko krajevnega informatorja, ki je popestril novoletne praznike in dolge večere z bogatim branjem o našem delu, dogodkih in naših ljudeh. Gostili smo tudi KUD Jurko iz Gor nad Idrijo. Zaigrali so nam dobro znano igro Toneta Partljiča Moj ata socialistični kulak. Tudi s strani gledalcev lahko rečemo: Obisk dober za naše razmere. CMPZ (Cerkveni mladinski pevski zbor) je deloval po svojih zmožnostih. Zborovodja Gabrijela Žust je odšla na porodniški dopust, tako so vajeti prevzele posameznice pevskega zbora, ki se na glasbo in petje kaj razumejo. Poleg petja pri mašah in naših

kulturnih prireditvah so se letos udeležili pevske revije cerkvenih pevskih zborov v Logatcu. Njihov nastop lahko ocenimo kot zelo dober, gledano tudi strokovno. Za nas je to edina pot, da se odpiramo svetu, zato se moramo udeleževati podobnih prireditev.

Organizirali smo ogled igre na prostem V Šmartnem pod Šmarno goro. Tamkajšnji igralci so zaigrali ljudsko igro, ki smo jo na Vrhu uprizorili ob 300. obletnici, Prisega ob polnoči. Čudovit teater, veliko število gledalcev, pa vendar smo odhajali vrhovski gledališniki ob koncu dvignjenih glav. Vsi smo bili enotnih misli, da nas niso prekosili. Še več, marsikatero besedo, čeprav nevljudno, je bilo slišati, da smo bili boljši.

Že vrsto let v drugi polovici marca praznujemo Materinski dan. Tudi letos smo v soorganizaciji s POŠ Vrh počastili ta praznik.

Bile so tudi investicije. Brž po novem letu smo s strani župana dobili kar 6 reflektorjev v vrednosti 300.000 to je bila velika naložba, ki je bodo deležni tudi rodovi za nami. V kulturni sobi se ni veliko spremenilo, spremembe smo dočakali jeseni, ko smo postavili omare.

Vsekakor plodno delo v kulturni sekciji, ki se s prihodom pomladi umakne športni. In res, v letošnji pomladi, poletju in jeseni smo nanizali ogromno prireditev, tako tekmovalnih kot razvedrilnih.

Že v zimskem času smo organizirali krajevno veleslalomsko tekmo z veliko udeležbo starih in mladih tekmovalcev in se tudi odpeljali na enodnevno smučanje v Flachau. Športno društvo je poravnalo stroške prevoza, tako da so smučarji imeli stroške le s smučarsko karto in klobaso. Na velikonočno nedeljo smo se pomerili med seboj strelci, skozi vse leto pa smo enkrat mesečno trenirali na manjše tarče.

Košarkarski turnir, ki ga lahko uvrščamo v rang medobčinskih tekmovanj smo v lepem vremenu organizirali konec maja.

Igre brez meja ali športno popoldne smo organizirali v avgustu in z njimi po dolgih letih spet tek za vse generacije.

Veliko časa smo posvetili balinanju in pripravili domače prvenstvo v disciplini parov, tretji turnir v balinanju med sosednjimi društvi in povabljenimi ekipami.

V okviru športne jeseni '99 smo se pomerili v nogometu med poročenimi in neporočenimi na Anžonovem travniku.

Največji športni dogodek v letu '99 je bila prijateljska tekma v balinanju med Žirovci in Vrhovci, ki je trajala neprekinjeno 24 ur.

Skozi vse leto se je košarkarska ekipa udeleževala močnih turnirjev: Trim liga v Žireh, turnir na Hotavljah, v Gorenji vasi in medobčinska liga v Škofji Loki.

Tudi balinarji so se udeležili dveh turnirjev v Logatcu, nočnega in turnirja ob občinskem prazniku.

Slovenija teče za zdravje je slogan Olimpijskih tekov po slovenskih krajih, ki smo se jih udeleževali v Logatcu, Mežici, Kranju, Domžalah, Mariboru in Moravskih toplicah.

Ob koncu leta smo izvedli še dva turnirja, ki sta spominjala na stare dobre čase – v namiznem tenisu in šahu.

Tudi na rekreacijo nismo pozabili.

Največ smo balinali, igrali košarko, ta in tam pa se je skupinica tekačev podala na tek po vrhovskih klančinah.

Poleg vseh teh dejavnosti je društvo organiziralo ogled smuških poletov v Planici. Videli smo nov svetovni rekord (219,5m Toni Ingebritsen). Poskrbeli smo za prvomajsko kresovanje in očistili svet okrog šole, proti cerkvi in ob naši glavni cesti Orel-Jeličje-Vrh na čistilni akciji, ki pa je bil žal zelo slabo udeležena.

S šolo dobro sodelujemo. V letošnjem letu smo sklenili dogovor

o košnji okrog šolskega poslopja. Društvo bo poskrbelo za košnjo roba pod igriščem in parkirišča ob cesti, šola pa bo kosila za in okrog šole.

Odpravili smo se tudi na dva izleta, pomladi smo šli v Pariz, jeseni pa na slovensko obalo in Kras.

Vse to je sad dela članov društva pod vodstvom konstruktivnega med seboj dobro uigranega upravnega odbora. Vsi sestanki so bili vedno sklepčni, čeprav bi kot predsednik rad videl na sejah vse člane UO. Zelo težko je najti ustrezne termine za sestankovanje, saj smo člani na

različnih koncih in v različnih službah, pa vseeno dobimo se in znamo razpravljati. Razpravljamo pa tisto, kar je na dnevnem redu.

Prizadevnost članov UO in ostalih članov ŠKD, ki pa imajo le nekoliko drugačno nalogo od izvoljenih, je velika. V takem kolektivu se da delati. Živim v upanju, da se kljub nekaterim pohvalam nisem ugriznil v jezik in bo naslednje leto vsaj tako delovno. Vsi člani, aktivni pa tudi tisti, ki plačajo samo članarino, so v letošnjem letu imeli dovolj prilik, za rekreacijo, tekmovanja in druženje.

Prva glavna vloga

Odigral jo je in o njej pisal FRANKO ČELIK.

V dramskem delu Dohodnina mi je bila prvič zaupana glavna vloga in ob vsej množini besedila in intenzivnosti dramskega dogajanja so se mi ježili lasje.

Glavni lik, Nikolaj Pečenko, mora spretno prikazati davčno utajo za resnično in zelo težko je sprotno izmišljevanje prikazati z gibom obraza in telesa. Poleg vsega je Nikolaj tudi nevrotik, ki ga vsak spodrsrljaj vrže iz tira in brez pomoči sluge bi brž izgubil bitko z davčnim

inšpektorjem. V takih primerih gre prikaz karakterja v dve smeri: Obvladovanje in potlačevanje nakopičene jeze oz., ko dokončno prekipi, jeza in prikaz stanja, ko je človeku vseeno za posledice in prizna vse laži. V resničnem življenju bi se za davčnega

zavezanca slabo končalo, dramski scenarij pa dopušča tudi lepši konec.

Pa mi je uspelo vse to prikazati? V bistvu sploh ne vem! Nobeden mi ni podal niti kritike niti pohvale, tako, da človek sploh ne ve, pri čem je.

Vem pa, da je izvedba naporna in človek mora imeti dosti kondicije tako v nogah kot v glasilkah, da o premočenem čelu in hrbtu sploh ne govorim. Včasih se človek vpraša ali je sploh vredno pokuriti toliko energije za stotnijo gledalcev.

»In vendar se premika!«, je nekoč davno izjavil Galileo. Očitno tudi nas, ki smo pripravljene stopiti na oder, neka sila premika naprej. Mogoče jo lahko imenujemo vest ali pa enostavno norost.

Lepo bi bilo, če bi se tudi vi, gledalci in gledalke, bralci in bralke, malce nalezli te norosti in bolj množično prihajali na naše predstave.

Prizor iz Dohodnine

Na odru sem od vedno rad

O svojem igranju piše JANEZ KOGOVŠEK.

Že kot otrok v osnovni šoli sem bil zelo navdušen, če nas je Albin Berčič spustil na oder. Tja nismo smeli kadarkoli in, kadar je kaj potreboval in šel iskat, je lahko, kdor je bil priden, kdaj pa kdaj šel z njim ali pa nas je pustil tja, kadar je bil zares dobre volje. Enkrat, se spomnim, sva šla iskat ptičjo hišico. Na odru je bilo vedno mnogo čudovitih stvari, razno razni ročni izdelki, slike, kostumi, izredno lepe kulise, katere, mislim, da je znal samo on tako lepo narisati.

V šolo sem šel najraje, ko je bilo veliko snega. Takrat smo se otroci sušili pri peči, učitelj pa nam je bral pravljice in zanimive knjige.

Najraje sem imel v šoli kakšne igrice in telovadbo, pa tudi petje mi je bilo všeč, čeprav nisem znal peti in tudi nisem imel posluha. Sem si pa zelo želel dirigirati, vendar za to nisem bil pristojen.

Na odru sem se znašel kmalu po osnovni šoli, ko so se ponovno začele igre, vendar dolgo časa kot član tehnične ekipe, pa tako rad bi takrat igral. Toda bil sem za takrat verjetno preotročji in malo premlad za določene vloge. Tako nisem nastopil v igri. Niti pri režiji Albina Berčiča, niti pri Kokalj Jakobu, niti pri

Franciju Jerebu. Prva igra, v kateri sem imel vsaj majhno vlogo, je bila Lokalna železnica v režiji Marka Žusta, če odštejem zelo majhno vlogo v Brezjanskem polju, kjer je bilo vse, kar sem moral narediti, da sem šel čez oder, nisem pa spregovoril niti stavka.

Kasneje sem igral, če ne vsako, pa vsaj vsako drugo igro, a v večini manjše vloge. Skoraj vedno sem bil kakšen sluga, strežaj, pomočnik, vojak, itd. Bolj zahtevne vloge so prišle na vrsto v zadnjih letih, že po vrtni režiserja Francija Jereba. Nekatere igre so mi bile prečudovite, tudi če nisem igral. Npr.: Pozabljeni ljudje, Čarlijeva teta... Ko sem gledal Čarlijevo teto, se mi je zdela tako dobra..., tudi dobro zaigrana! Sem si

misllil: »Ne spadam zraven, tako dobri igralci ste.« Toda ko je spet prišla nova sezona in so rabili moje sodelovanje, nisem mogel odkloniti. To da sem se trudil, čeprav sem vedel, da nisem tako dober, se mi je obrestovalo že kaj kmalu. Pri igri Dan oddiha sem bil zelo navdušen nad reakcijami igralcev, saj nekaterih prizorov, v katerih sem nastopal tudi jaz, še danes niso pozabili. Pri zadnjih dveh igrah se je to samo stopnjevalo. Igral sem večje vloge, po prenehanju Matija Trčka sem igral celo vloge, ki so pisane njemu na kožo. Če se ustavim ob zadnji igri, Dohodnina, moram reči, da mi je bila najbolj zahtevna, bil sem praktično vso igro na odru, s tem, da sem moral natančno uletavati z besedilom, uporabljati izredno veliko rekvizitov, bilo je veliko dialogov, ki niso bili kratki. Najbolj me je skrbelo, kako bom odigral, ker si nisem popolnoma predstavljal osebe, ki sem jo igral. Dohodnina tudi nisem nikoli gledal, čeprav so to predstavo gledali skoraj vsi soigralci. Mogoče je bilo to še celo bolje, da nisem nikogar ponavljal. Je bilo pa težje.

Ko smo znali besedilo malo bolj, mi je kar naenkrat stekla igra kar v redu. Navsezadnje pa je prišla še tako nepričakovana pohvala s strani Marcela Štefančiča v logaških novicah. Ta mi je potrdilo, da sem dobro opravil svoje delo, čeprav sem se zelo bal, da mi ne bo uspelo, kot je treba, saj sem se na vajah najbolj motil prav jaz. Če se je kaj ustavilo, sem zagotovo zamutil jaz. Če bi se mi to naredilo na predstavi! Moram priznati, da je to grozen občutek, čeprav drugače nimam treme. Do sedaj vem za tri primere, ko je bila kriza, pa se je dalo speljati z improvizacijo. V igri Krčmarica Mirandolina bi kot sluga moral vitezu ponuditi kuhana jajca, pa do časa nisem, tako da je šel naprej z besedilom in sva se morala z improvizacijo vrniti na isto mesto. Pri tem so mi še jajca padla na tla in odskakovala, tako da so gledalci takoj

Prizor iz igre Dohodnina (Jože, Jasmina, Janez) foto: Peter Močnik

lahko opazili, da so lesena. Vendar, da je bilo improvizirano verjetno niso opazili. Pri igri Hrup za odrom mi je kri stopila v glavo, ko bi moral kot vlomilec s torbo v stanovanje in krasti določene stvari, ter jih spravljat v torbo. Toda, torbe nikjer! Problem je bil v tem, ker sta bili dve enaki torbi v igri in je Jurčk mislil, da je njegova, ter jo je spravil v garderobo. Jaz sem se znašel tako, da sem še naprej kradel razno razne stvari, dokler se torba ni našla. Ker se takrat ni nanašalo na vse igralce je bilo to lahko speljati, tako da nihče od gledalcev ni opazil. V

zadnji igri Dohodnina pa je bil problem prav na premieri, ko sta se besedno zapletla davčni inšpektor Novak in Nikolaj Pečenko. Takrat nas je bilo na odru več. V tistem trenutku nisem vedel, kaj je, in še vase nisem bil povsem prepričan, ali nisem kaj kriv. Možgani so mi delali takrat sto na uro in ugotovil sem, da takrat nimam nič besedila in, kar bi rekel, ne bi ustrezalo. Onadva pa sta me kar gledala, ker sta mislila, da sem jaz kaj zamutil, kot po navadi na vajah. To je res grozen občutek, čeprav smo speljali, vendar mislim, da je kdor je

dobro gledal, videl napako.

Moram izdati skrivnost, za katero niti režiser ne ve. Na reprizi sem igral brez očal, ker sem bil skozi na odru, nisem mogel ponje. To ni bila vidna napaka, saj gledalci mislijo, da je tako prav. Ni mi bilo pa vseeno, saj bi z očali bolj prepričljivo in komično odigral. Ne vem, kaj bo v letošnji igri, imam pa precej manjšo vlogo, kar pa še ne pomeni, da je manj zahtevna in da se ga ne da polomiti. V celoti sem prepričan, da bo tudi letošnja igra uspela in dobila velik aplavz občinstva.

Sodelovanje pri igri

O svojem debiju piše SREČKO KRVINA - ORUČK.

Moje sodelovanje se je začelo, ko me je režiser Franci Jereb prosil, če bi sodeloval pri igri. Moja vloga je bila inšpicient. To je oseba, ki pošilja igralce na oder in skrbi, da je scena pripravljena. Po kratkem razmisleku sem si dejal: »Pa poskusimo!«

Na prvi vaji sem dobil partituro v kateri sem si označil prihode igralcev in rekvizite na sceni. Vaje so bile dvakrat na teden ob praznikih pa tudi večkrat. Bolj kot se je bližala premiera, bolj je bilo resno za odrom. Na dan premiere se me je lotila trema, da ne bi kaj zamočil.

Po igri, ki je potekala brez težav, sem

si oddahnil.

Po premieri smo imeli več gostovanj po okoliških krajih, kjer se je dogajalo marsikaj - od nezvonjenja zvonca, do telefona, pa tudi kakšen rekvizit se je pozabil.

Na koncu sezone sem si rekel: »Bilo je zelo zabavno. Upam, da me bodo še povabili!«

Miklavž prihaja

Piše angelček ANITA OBLAK.

Za Miklavža smo igrali igrico, Miklavž prihaja. V tej igri je igralo 7 igralcev. Glavno vlogo sta igrali Petra in Špela. Potem pa sta še bili dve zvezdici in trije angeli. Angel sem bila tudi jaz. Ko sem stopila na oder sem mislila, da sem res angel sredi nebes. Obleke smo imeli zelo lepe. Na obrazu smo pa imeli lepe bleščice.

Vaje smo imeli večkrat na teden. Vodil jih je režiser Rafko, če pa ni imel dosti časa, nas je imela Tadeja. Na vajah je bilo zelo zanimivo. Med seboj smo se zelo razumeli.

Ko smo prišli trikrat na vaje, smo besedilo samo brali. Potem smo počasi začeli igrati na odru. Igrico smo zaigrali v nedeljo, 5.12.1999. Bilo je veliko ljudi. Največ pa je bilo otrok, saj so komaj čakali, da bo prišel Miklavž. Zapeli smo pesmico in že je prišel Miklavž.

Igrico smo zaigrali zelo dobro. Bilo je nekaj napak, vendar ne tako velikih, da bi jih gledalci opazili.

Sodelujoči pri igri Dohodnina

Praznovanje materinskega dne

Prireditv si je ogledala REZKA KOGOVŠEK.

Po pošti smo prejeli pismo in v njem prijazno povabilo na proslavo ob materinskem prazniku - 25. marcu. Približala se je sončna nedelja, 21. marca, ko smo se kar peš odpravili do bližnje podružnične šole na Vrhu Sv. Treh Kraljev.

Ob vhodu v dvorano smo žene prejele rožo, po želji aperitiv in piškot. Ta uvod je še povečal veselo razpoloženje, ko smo v dvorani ob pogovoru in živ žavu malčkov čakali na začetek programa.

V uvodu je prebrala Jasmina Buh Vorančevo črtico: Solzice. V nadaljevanju je mladinski cerkveni pevski zbor, pod vodstvom Gabrijele, zapel lepe narodne pesmi. Sledila je otroška igrice, ki so jo pripravili otroci od 1. do 4. razreda z učiteljico in učiteljem pod naslovom: O miški, ki... Oder je bil ves v zelenju in cvetju, v kar je bilo vloženo veliko časa in truda. Igrico so otroci odlično zaigrali: od miške, škrata, mišona, snice, ježka, lisice, volka, medveda... Vso igrico je spremljala tudi pesem iz grl igralcev in zborčka, ki je ob strani odra ves čas spremljal igro. Vsebina je bila preprosta, razumna z bogatim sporočilom. Predstavila nam je problem, ki ga imamo vsi; šibki in

močni, mali in veliki, mogočni in ponižni, to je STRAH. S pomočjo škrata so problem rešili z ugotovitvijo - najbolje je ostati tak kot SI. Ostanite tudi vi, dragi otroci, otroci taki kot

Prizor iz igrice O miški, ki...

ste: nasmejani, preprosti, iskreni in prijazni, zakaj s to igro ste nam vsem polepšali dan oziroma praznik.

Zahvalila bi se tudi za izkazano pozornost vodstvu KS in ŠKD. Vložili so čas in dobro voljo ter nam pripravili pogostitev pred in tudi po programu, na dvorišču šole, kjer smo postali in pokramljali.

Učiteljici in učitelju iskrena hvala in čestitke za delo z otroci. Poznamo večje kraje oziroma šole, ki se vse leto ne predstavijo niti z eno javno prireditvijo.

Naj se taki dogodki še ponovijo, saj radi pridemo, obenem čutimo, da smo povezani, saj je to navsezadnje tudi naš kraj, naš VRH in ne sme nam biti vseeno kako in kaj se dogaja z njim!

Po obali in krasu

Na stroške ŠKD je šel na izlet tudi RAFKO KRVINA.

Vsi tisti, ki pri ŠKD kaj veljamo – upravni in nadzorni odbor, tisti, ki smo v letu 99 največ delali, smo se v začetku septembra zmerno lepe nedelje odpravili v Primorje in Kras na izlet, kot zahvalo za postorjeno in pomoč pri delu društva.

Nabralo se nas je dva ducata možakarjev in ta pravih punc, nekatere med njimi že tudi mamice, in se odpeljali z avtobusom

domačega prevoznika Francija Oblaka proti morju. V Rovtah smo pobrali našo vodičko, nekdanjo našo sošolko, Natašo Kokalj. Celoten pro-

gram izleta je pripravila naša nekdanja sokrajanka in že tu ji lahko izrečem vso pohvalo.

Prvi postanek – načrtovan – je bil na počivališču znamenitega viadukta Ravbarkomanda, ampak le za jutranjo kavico in takratkega. In že smo odbrzeli dobre volje proti prvemu cilju, ribiškemu mestu na naši majhni obali, Izoli. Naša Nataša pa je med vožnjo povedala kaj zanimivega o naši deželi ob poti.

Izola nas je lepo sprejela, mi pa smo med neštetimi ladjicami iskali tisto, ki nas bo popeljala v naslednjih treh urah ob slovenski obali. Vonj po morju, po ribah in vinu je našo družino dobro razgrel. Dalmatinsko glasbo smo zamenjali z našo domačo, vse to je zares dobro vplivalo na vse. Vožnja ob strunjanskem klifu, mimo Pirana, Portoroža do sečoveljskih solin, kjer je krmar našega Ježa, tako se je ladjica imenovala, obrnil. To je bila polovica poti. Glavne značilnosti so bile, kaj lepega videti in kaj dobrega zaužiti, predvsem hrano, ki je značilna za pokrajino v kateri se nahajamo.

Kaj drugega bi jedli na morju kot ribe! In res, preden smo našega Ježa obrnili se je vonj po pečenih ribah raztezal po vsej ladjici. Pogled na polne mize pečenih rib, vina Malvazije in Refoška, nas je dobesedno vrigel za mize. S kmečkimi navadami, iz rok v usta, smo kar pridno mlatili sardelice polite s tržaško omako. Kakšen okus! Vendar vsi s polnimi trebuščki smo nemočno

gledali na preostanek pečenih rib. Vseh nismo mogli spraviti vase. Zakaj je na svetu tako, danes v izobilju, za jutri pa se ne ve, kaj bo? Ladjico smo ob poldnevu zasidrili in se kaj hitro odpravili na novo kulinarično specialiteto. Na Kras, na pršut in, vsem znano kraško vino, teran. Obiskali smo pršutarno Lokev, ki ni daleč od Divače, pripada pa MIP-u iz Nove Gorice. Pokušina se je nadaljevala v prejšnjem slogu. Mislim, da med nami ni človeka, ki ne bi poznal občutka okusa polnih

ust pršuta zalita s teranom. Mljask! Zares dobre volje, brez nezaželenih izpadov, smo se odpravili v še eno kraško znamenitost blizu Divače. Podzemski svet ponuja ogromno razvedrila in lepote. Škocjanske jame pa zagotovo sodijo v ta okvir. Dobro uro sprehoda mimo kapnikov, visoko nad prepadi reke Reke, je naše razpoloženje nekoliko umirilo. Razume se, da se v takem svetu človek počuti utesnjenega, čeprav vedno znova odhaja očaran iz kraljestva vode in kapnikov.

V nadaljevanju nas je pot vodila mimo čudovitih kraških vasi Križ, Dobravlje, Utovlje v vas Avber. Čeprav jesen na Krasu še ni bila v

premagal spanec. Tudi tisti, ki so imeli ves čas kakšno nabrito na jeziku so počasi potihnil. In slišali smo le še brnenje motorja. Brez težav in varno je šofer Jože pripeljal našo barko srečno v domač pristan.

In še nekaj ugotovitev.

- mislim, da je bila nagrada, ki so si je povabljeni zaslužili pravšnja in dovolj bogata. Nagrada je nudila razvedrilo in resničen beg iz vsakdanjika,

- iskrena hvala vodički Nataši, ki je znala razporediti program v pester in čudovit dan, vklopiti se v našo družino, nosila vse organizacijske skrbi,...

- da so vsa finančna sredstva, ki so bila porabljena, b i l a enakopravna z doživetim,

- ni bilo opaziti nikakršnih trenj med izletniki, tudi če je bila merica polna,

- d r a g e bralke, dragi bralci, če se boste kdaj odpravljali na družinski izlet, r e s n i č n o svetujem, da si privoščite nekaj podobnega,

- pri vsakem načrtovanem izletu, ki je izhodišče opravljeno prostovoljno delo pri društvu, se rado zgodi, da se katerega pozabi. Se opravičujem in zagotavljam prednost pred drugimi na naslednji podobni avanturi

- upam, da bo nas vedno krasilo tako vzdušje

Z velikim veseljem se že oziram v novo leto, s tem da bomo marsikaj dobrega naredili skupaj in da vaš trud poplačam v vsaj taki meri.

Vsi skupaj na slovenski obali

vseh lepote, v živopisanih barvah, ti Kras vedno ponuja kaj novega, očarljivega. Kamen, vinska trta, grmičevje, ... vse to je za dušo. V majhni vasi, Avber, nas je čakala še večerja. Pa ne zato, da bi bili lačni, tako si je zamislila Nataša. Dobra juha pa je kljub vsemu prijala. Še štefanova pečenka, krompir in sladica, vse to pa smo zalili, s čim drugim kot s teranom.

Dolga vožnja proti domu ni bila utrujajoča. V polnosti lepih spoznanj in doživetij je marsikaterega

Veleslalom Vrh 1999

Rezultate je zbral FRANKO ČELIK.

V letu 1999 je bila spet priložnost za izpeljavo smučarske tekme, ker vreme ni skoparilo s snegom. Zadnja tekma je bila februarja leta 1997, lansko leto pa izpeljava zaradi zelene zime ni bila možna.

To je bila tretja tekma v izpeljavi ŠKD Vrh; dvakrat pri Orlu na Vrhju Sv. Treh Kraljev in enkrat pri Anžonu v Račevi.

Športno kulturno društvo Vrh je organiziralo tekmo v veleslalomu v soboto, 23. januarja 1999, pri Orlu. Dogodek je privabil na tekmo lepo število gledalcev in kar 83 tekmovalcev, ki so merili moči v desetih različnih kategorijah.

	1. tek	2. tek	Skupaj
OTROCI			
1. Mivšek Janez	24,91	17,94	17,94
2. Mivšek Nejc	18,66	18,04	18,04
3. Treven Tomaž	Diskv.	18,30	18,30

1.-4. RAZRED DEKLICE

1. Jesenko Petra	18,86	19,14	18,86
2. Hribernik Katja	20,49	19,98	19,98
3. Gantar Mojca	21,61	20,50	20,50

1.- 4. RAZRED DEČKI

1. Hribernik Borut	22,78	21,17	21,17
2. Jesenko Rok	21,38	28,84	21,38
3. Treven Cene	21,88	21,79	21,79

5. - 8. RAZRED DEKLICE

1. Jelovčan Neža	19,01	17,72	17,72
2. Treven Klara	18,58	18,28	18,28
3. Gantar Anja	20,59	19,10	19,10

5. - 8. RAZRED DEČKI

1. Treven Lovrenc	17,94	16,70	16,70
2. Alič Tomaž	18,25	18,37	18,25
3. Jelovčan Tomaž	19,00	18,25	18,25

15 - 30 let ŽENSKE

1. Urbančič Martina	17,52	17,09	34,61
2. Kunc Milena	17,23	17,42	34,65
3. Mivšek Tončka	18,01	17,54	35,55

15 - 25 let MOŠKI

1. Novak Iztok	26,50	26,69	53,19
2. Jelovčan Blaž	27,67	27,27	54,94
3. Kogovšek Miha	28,04	27,71	55,75

25 - 40 let MOŠKI

1. Jesenko Tine	22,47	22,71	45,18
2. Mivšek Marjan	23,89	24,18	48,07
3. Bradeško Janez	23,69	24,42	48,11

VETERANKE

1. Jesenko Ivanka	17,93	17,74	35,67
2. Eniko Marjanca	19,96	19,93	39,89
3. Alič Marta	25,01	23,17	48,18

VETERANI

1. Vičič Nande	26,75	25,02	51,77
2. Oblak Vinko	27,40	28,21	55,61
3. Eniko Marjan	28,22	27,62	55,84

Velikonočni turnir v streljanju

Rezultate je zbral FRANKO ČELIK.

Datum: 4. april 1999
Kraj: POŠ Vrh Sv. Treh Kraljev
Organizacija: Športna sekcija ŠKD Vrh
Strelja se v tarčo oddaljeno 10 metrov. Vsak ima na voljo štiri tarče, v vsako sproži šest strelcev. Maksimalno število doseženih krogov je 200. Streljalo se je v dveh kategorijah: Člani in Članice ŠKD Vrh. Skupno število

tekmovalcev je bilo 22 od tega tri dekleta.

Rezultati:

ČLANICE

1. Oblak Barbara	118
2. Mivšek Anita	107
3. Jelovčan Monika	54

ČLANI

1. Žust Janez	166
2. Čelik Franko	160
3. Eniko Marjan	145
4. Žust Marjan	142
5. Jereb Franci	139
6. Trček Matija	138
7. Krvina Rafael	136
8. Kogovšek Janez	133
9. Treven Janez	131
10. Treven Marjan	129
11. Leskovec Branko	106
12. Eniko Simon	103
13. Krvina Janez	98
14. Oblak Miha	95
15. Kavčič Jure	83
16. Novak Iztok	80
17. Jelovčan Peter	78
18. Alič Matjaž	74
19. Jelovčan Blaž	53

Trim liga v košarki

Rezultate je zbral FRANKO ČELIK.

Vsako pomlad je organizirana trim liga v košarki v telovadnici osnovne šole v Žireh.

Letošnja je trajala od 27. marca do 14. maja in se je udeležilo deset rekreativnih ekip iz širšega območja Žirov, med njimi tudi ekipa našega društva.

Ekipe so bile razvrščene v dve skupini, ki sta bili sestavljeni na podlagi lanskoletnih rezultatov in žreba.

SKUPINA A SKUPINA B

Gepard	Vrh
Silva	Kladivar
Idrija	Logatec
Alpina	Boc - Taverna Šink
Gaia	Mladinci

V vsaki skupini igrajo ekipe po sistemu vsak z vsakim in prve štiri ekipe gredo v nadaljnje tekmovanje.

Rezultati ekipe Vrh:

1. sobota, 27.3.	VRH:KLADIVAR	65:55
2. petek, 2.4	VRH:LOGATEC	68:66

3. sobota, 10.4. VRH:BOC T. - ŠINK 60:56

4. sobota, 10.4. VRH:MLADINCI 96:60

Po prvem delu je imela ekipa našega društva 100% izkupiček in je v nadaljnjem tekmovanju na izpadanje dobila četrtouvrščeno ekipo skupine A.

5. petek, 16.4. VRH:ALPINA 72:48

V odločilni tekmi za nastop v finalu pa je ekipa Vrha doživela minimalni poraz.

6. petek, 7.5. VRH:GEPARD 85:87

Tekma za tretje mesto:

7. sobota, 14.5. VRH:BOC T. - ŠINK 79:61

Finale:

Gepard: Idrija 71:68

Končni vrstni red: Strelci Vrha:

	Priimek in ime	skupaj	povprečje
1. Gepard	Veselič D.	169	24,14
2. Idrija	Tratnik S.	20	5,00
3. Vrh	Močnik P.	0	0,00
4. Boc T.-Šink	Govekar D.	41	5,86
5. Kladivar	Maček J.	21	21,00
6. Silva	Mržek M.	56	9,33
7. Logatec	Jesenko T.	44	6,29
8. Alpina	Bezeljak Z.	93	13,29
9. Gaia	Istenič K.	81	11,57
10. Mladinci			

Košarkarski turnir Vrh '99

Rezultate je zbral FRANKO ČELIK.

Tradicionalni spomladanski turnir v košarki je bil v nedeljo, 30. maja 1999, s pričetkom ob 9.30 uri.

Povabili smo šest ekip, žal pa se ekipa Logatca ni pojavila na igrišču in tako se je tudi začetek turnirja zakasnil.

Tako sta bili formirani dve skupini, nosilca obeh skupin sta bila prvo in drugouvrščena ekipa lanskega turnirja.

Skupina A	Skupina B
1. Žiri - Gepard	1. Vrh
2. KK Logatec	2. Kara - Vrhnika
3. Kladivar	3. Silva

Ekipe posameznih skupin so igrale po sistemu vsak z vsakim; prvouvrščeni ekipi skupin igrata v finalu, drugouvrščeni ekipi pa za končno tretje mesto.

Igralo se je dvakrat po petnajst minut po pravilih KZS, sodniki so bili Lovšin, Mlakar in Govekar D.

V skupini A je bila zaradi odsotnosti Logatca odigrana samo ena tekma in zmagovalec je odšel v finale.

Žiri: Kladivar 50:47 (22:21)

V skupini B pa so bile tri tekme in domača ekipa Vrha ni imela večjega problema z nasprotnikom in zanesljivo prišla v finale.

Vrh: Kara 48:40 (26:22)

Silva: Kara 50:39 (28:20)

Vrh: Silva 46:39 (29:20)

Tekma za tretje mesto:

Silva: Kladivar 78:54 (37:30)

Finale:

Žiri: Vrh 61:54 (29:24)

Lista najboljših strelcev

1. Tavčar (Silva)	45
1. Demšar L. (Silva)	45
3. Šehi } (Žiri)	41
4. Istenič (Vrh)	39
5. Govekar E. (Žiri)	35
6. Erznožnik B. (Silva)	31
7. Gaber (Kladivar)	29
8. Guštin (Kara)	28
9. Jesenko T. (Vrh)	26
10. Maček (Vrh)	24

Končni vrstni red:

1. Žiri - Gepard
2. Vrh
3. Silva
4. Kladivar
5. Kara

Lista strelcev Vrha

1. Istenič	39
2. Jesenko T.	26
3. Maček	24
4. Bezeljak	22
5. Govekar D.	17
6. Zelenc	15
7. Močnik	5

Pokal LIPAN '99

Rezultate je zbral
FRANKO ČELIK.

Kraj: Hotavlje

Datum: 25.6.1999

Turnirja se je udeležilo osem košarkarjev ŠKD VRH:

00 Govekar	13	Močnik
4 Urekar	14	Bezeljak
5 Veselič	15	Istenič
12 Jesenko Tine	23	Erjavec

Rezultati naše ekipe:

Predtekmovanje

VRH: BIFE SILVA

31: 30 (15:14)

VRH: LIPAN

46: 36 (26:17)

Ekipe Vrha je dosegla prvo mesto v svoji skupini in igrala v finalu.

EMOK Cerkno: VRH

58: 55 (29: 30)

Tako je VRH dosegel še eno lovoriko, tokrat drugo mesto.

Strelci VRH:

Veselič	47
Istenič	26
Bezeljak	25
Erjavec	21
Jesenko T.	9
Urekar	2
Govekar	2

Balananje na Vrhu se je prijelo....

Svoje misli je zapisal **ROMAN KOGOVSĚK.**

Ze nekaj časa lahko v poletnih mesecih opažamo, da balinišče na Vrhu Svetih treh kraljev, ki je bilo zgrajeno pred tremi leti, ne sameva. Nasprotno. Na samem balinišču, kot tudi okoli njega, je ob vikendih zelo živahno..

Balananje je kar zahtevna igra, saj moramo igralci poznati veliko pravil, ki so napisana po mednarodnih kriterijih. Tako smo se tudi na Vrhu Svetih Treh Kraljev počasi privajali na pravila, ki so napisana v pravilniku. Iz leta v leto se je število "balinarjev" povečuje, tako, da je kar užitek pogledati na balinišče, kjer se včasih odvijajo prave balinarske tekme. Športno kulturno društvo Vrh je kupilo tudi nekaj novih krogel, saj stare krogle niso bile dobre za kakšna tekmovanja. Seveda imamo v zadnjem času tudi dve ekipi ali več, ki se udeležujeta raznih tekmovanj. Naša ekipa je tekmovala tudi na nekaterih turnirjih v Logatcu, kjer je dosegla odlične rezultate. Naj omenim 4. mesto na nočnem turnirju v Logatcu, kjer so nastopile zelo močne ekipe, ki tekmujejo po raznih ligah. Prav na zadnjem turnirju smo eno tako ekipo tudi premagali. Nekateri člani ŠKD vrh se udeležujejo tudi sindikalnih tekem, kjer igrajo zelo dobro. Vsako leto se organizira na Vrhu tudi turnir v balinanju, ki se ga udeležijo poleg domače ekipe še razne ekipe iz

okoliških krajev kot so Žiri, Rovte, Planina in tako dalje. Pred letom dni, smo na tem turnirju priigrali pokal za uvrščeno drugo mesto. Letos je bilo za nas balinarje še posebej veselo, saj je ŠKD Vrh skupaj z Žirovskim balinarskim klubom organiziral 24 ur balinanja na Vrhu z geslom "NI TEŽAV". Na to tekmovanje so bili povabljeni tudi balinarji iz Logatca, ki so igrali kot ena izmed ekip Vrha. To prireditev je prišel pogledat tudi svetovni prvak v hitrostnem zbijanju Uroš Vehar iz Žirov. Organizacija je bila zelo dobra, saj je tekmovanje potekalo brez kakšnih večjih težav.

Moram povedati, da se na Svetih Treh Kraljih v zadnjem času z balinanjem ukvarja zmeraj več mladih, pa tudi dekleta in žene, kar je za tako majhno krajevno skupnost res pohvale vredno. Na Vrhovskem balinišču balinajo tudi člani ŠKD Vrh iz Podlipe, Logatca, Idrije itd.

Balananje se je naselilo v srca Vrhovcev, ali, če rečem drugače, balananje na Svetih Treh Kraljih se je prijelo.

Balananje za pare

Rezultate je zbral **FRANKO ČELIK.**

Turnir se je odvijal 22. in 23. maja 1999 na igrišču Pr' Balinčku v organizaciji ŠKD Vrh. Prijavilo se je deset parov, ki so bili z žrebom razdeljeni v tri skupine; v skupini A so bili štirje pari, v skupinah B in C pa trije.

Skupina A

1. Čelik Franko / Oblak Barbara
2. Jesenko Darko / Eniko Marjan
3. Bradeško Janez / Treven Dušan
4. Oblak Miha / Kavčič Jure

Skupina B

1. Vičič Nande / Krvina Rafael
2. Kogovšek Janez / Petrovič Jože
3. Treven Aci / Jereb Franci

Skupina C

1. Justin Tadej / Eniko Sandi
2. Trček Matija / Alič Matjaž
3. Jelovčan Blaž / Krvina Srečko

Sistem tekmovanja:

Zmaga tisti, ki ima po osmih obratih več točk kot nasprotnik. V primeru neodločenega rezultata se izpelje še en obrat oz. toliko obratov, da se dobi zmagovalca.

V skupini B in C so igrali po sistemu vsak z vsakim in zmagovalec je bil avtomatsko v polfinalu.

V skupini A pa je bil sistem bolj zapleten. Žreb je določil tekmovalca para in dobili smo dva zmagovalca in dva poraženca. Nato sta igrala zmagovalca in boljši je odšel avtomatsko v polfinale. Slabši tega dvoboja pa je igral z zmagovalcem "poraženec" v repesažu in tako smo dobili še četrtega polfinalista.

Rezultati:**Skupina A**

Čelik/Oblak : Jesenko/Eniko 8:3

Oblak/Kavčič : Bradeško/Treven 7: 5

Zmagovalci:

Oblak/Kavčič : Čelik/Oblak 12: 5

Poraženci:

Jesenko/Eniko:Bradeško/Treven 8: 1

Repesaž:

Čelik/Oblak : Jesenko/Eniko 9: 5

Vrstni red skupine A:

1. Oblak Miha / Kavčič Jure
2. Čelik Franko / Oblak Barbara
3. Jesenko Darko / Eniko Marjan
4. Bradeško Janez / Treven Dušan

Skupina B

Vičič / Krvina: Kogovšek / Petrovčič 13: 0

Treven / Jereb: Kogovšek / Petrovčič 13: 3

Vičič / Krvina: Treven / Jereb 8: 6

Vrstni red skupine B:

1. Vičič Nande / Krvina Rafael
2. Treven Aci / Jereb Franci
3. Kogovšek Janez / Petrovčič Jože

Skupina C

Justin / Eniko: Trček / Alič 13: 5

Justin / Eniko: Jelovčan / Krvina 9: 6

Jelovčan / Krvina: Trček / Alič 8: 3

Vrstni red skupine C:

1. Justin Tadej / Eniko Sandi
2. Jelovčan Blaž / Krvina Srečko
3. Trček Matija / Alič Matjaž

Tako so bili znani štirje udeleženci polfinala in žreb je določil, da se prvouvrščeni skupine A pomeri s

prvouvrščeni skupine C, drugouvrščeni skupine A pa s prvouvrščeni skupine B.

Polfinale:

Oblak/Kavčič : Justin/Eniko 13: 5

Vičič/Krvina : Čelik/Oblak 11: 6

Mali Finale (za tretje mesto):

Čelik / Oblak : Justin / Eniko 9: 5

Finale:

Vičič / Krvina: Oblak / Kavčič 9: 4

Končni vrstni red

1. Vičič Nande / Krvina Rafael
2. Oblak Miha / Kavčič Jure
3. Oblak Barbara / Čelik Franko
4. Justin Tadej / Eniko Sandi
5. Jesenko Darko / Eniko Marjan
Treven Aci / Jereb Franci
Jelovčan Blaž / Krvina Srečko
8. Bradeško Janez / Treven Dušan
Kogovšek Janez / Petrovčič Jože
Trček Matija / Alič Matjaž

24 ur balinanja

Zapisal je **RAFAEL KRVINA.**

Največji športni dogodek v organizaciji ŠKD Vrh v letu 99 je bilo prav gotovo 24 ur balinanja. Ideja je padla že spomladi na enem izmed treningov ob prisotnosti nekaterih žirovskih balinarjev.

Zamisel se je prijela in začeli smo se pripravljati. Spregovorili smo na upravnem odboru. Vsi smo bili za in sprejeli smo nekaj sklepov: Tekma se bo odvijala s sobote na nedeljo, 17. in 18. julija, ob treh popoldne. Tekmovali bosta dve ekipi: Vrh in Žiri. Vsaka ekipa bo imela štiri podskupine s tremi tekmovalci in rezervami. Sistem tekmovanja: Vsaka ekipa nastopi štirikrat po uro in pol.

Izbrali smo ekipo Vrha:

Skupina A: Jereb Franci, Kogovšek Roman, Kogovšek Janez

Skupina B: Krvina Rafko, Eniko Marjan, Vičič Nande

Skupina C: Čelik Franko, Oblak Miha, Oblak Barbara

Skupina D: Balinarji iz Logatca

V tekmovalnem delu ni prišlo do nobenih zapletov, tako da se je balinalo nepretrgoma 24 ur. Balinarji so stvar resno vzeli in pravočasno prihajali na balinišče. Na trenutke je bilo balinanje zares vrhunsko. Na prizorišče je prišel tudi svetovni prvak Uroš Vehar iz Žirov. Pokazala se je priložnost, da bi tudi nastopil za žirovsko ekipo, vendar je prireditelj to nakano spretno preprečil. Logaški balinarji, nekateri izmed njih tekmujejo v drugi slovenski ligi, so povabilo sprejeli, radi priskočili na pomoč, mi pa smo se jim zahvalili s hrano in pijačo. Poleg tekmovalnega dela je pomemben del predstavljala oskrba. Obroki so bili trije, zvečer golaž, proti jutru obara, za zaključek pa izvrstna pojedina, odojek na žaru. Ves čas pa smo tako tekmovalci kot

gledalci dobili kaj dobrega z žara. Pijače je bilo tudi dovolj. Obroki so bili za vse tekmovalce zastoj, ostalo pa za denar. Vsi tekmovalci in delavci so v spomin dobili majico z znaki sponzorjev, priložnostnim emblemom prireditve in sloganom prireditve: NI TEŽAV! Veliko število majic bi lahko prodali, vendar je bilo število omejeno zgolj na tekmovalce in delavce. Prireditve je lepo uspela, vreme je bilo sončno in toplo, tako da ponoči mrz tekmovalcev ni motil. Število gledalcev je bilo precejšnje – veliko domačinov, največ pa iz Žirov. Pohvala gre vsem delavcem, še posebno pa nekaterim dečkom in deklicam, ki so ves čas pridno kelnarili. Na koncu smo domači balinarji proti močnejšemu, renomiranemu nasprotniku izgubili z rezultatom 198:247.

Namen 24 ur balinanja ni bil tekmovalen, šlo je predvsem za poglobljanje meddruštvenih prijateljskih odnosov, kar v današnjem svetu velikokrat prav pride.

Tudi v prihodnosti bomo organizirali podobna prijateljska srečanja.

Balinarski turnir Vrh '99

Rezultate je zbral FRANKO ČELIK.

ŠKD VRH je organiziral 3. balinarski turnir v nedeljo, 12. septembra 1999, v sodelovanju z lovci iz Rovt, ki so nam spet posodili svoje balinišče v Češirku.

Turnirja se je udeležilo poleg gostitelja še pet ekip, ki so bile razdeljene v dve skupini. V posamezni skupini se je tekmovalo po sistemu vsak z vsakim. Prvouvrščena skupina sta igrala za končno prvo mesto, drugouvrščena pa za tretje mesto.

V predtekmovanju se je igralo eno uro in en obrat v primeru neodločenega rezultata.

Ekipa ŠKD VRH:

Krvina Rafael
Jereb Franci
Vičič Nande
Krvina Srečko

ČEŠIREK

Stari znanci: LD Rovte 12: 10
Planina: LD Rovte 11: 4
Stari znanci: Planina 8: 5

1. Stari znanci	2	0	20: 15	+ 5
2. Planina	1	1	16: 12	+ 4
3. LD Rovte	0	2	14: 23	- 9

VRH Pr' Balinčku

BŠD Žiri: Rovte	13: 7
ŠKD VRH: Rovte	1: 13
ŠKD VRH: BŠD Žiri	4: 10

1. BŠD Žiri	2	0	23:11	+12
2. Rovte	1	1	20:14	+ 6
3. ŠKD VRH	0	2	5:23	- 18

Za 3. mesto

Planina: Rovte 12: 6

Za 1. mesto

BŠD Žiri: Stari znanci 13: 12

Končni vrstni red:

1. BŠD Žiri	4. Rovte
2. Stari znanci	5. LD Rovte
3. Planina	6. ŠKD Vrh

Balinarski turnir ob občinskem prazniku

Rezultate je zbral FRANKO ČELIK.

Ekipa ŠKD VRH se je 12. septembra 1999 prvič udeležila tradicionalnega balinarskega turnirja v Logatcu, ki ga pripravi tamkajšnji balinarski klub železničarjev.

Nastopilo je kar 15 ekip, ki so bile razporejene v štiri skupine in so igrala na štirih različnih baliniščih; dve skupini na balinišču pri železniški postaji, dve pa v Raskovcu.

Postava:

Kogovšek Roman
Kogovšek Janez
Oblak Miha
Čelik Franko
Justin Tadej (rezerva)

Naša ekipa je tekmovala v tretji tekmovalni skupini v Raskovcu.

Sestava skupine:

Repentabor Žiri
ŠKD Vrh Begunje

Rezultati:

ŠKD Vrh: Repentabor 5: 7
Žiri: Begunje 8: 5

poraženca

ŠKD Vrh : Begunje 9: 7

zmagovalca

Žiri : Repentabor 13: 12

repesaž

ŠKD Vrh : Repentabor 3: 11

Tako sta se iz naše skupine uvrstili naprej ekipi Žirov in Repentaborja.

Končni vrstni red:

1. Krim
2. Logatec 2
3. Žiri
4. Repentabor

Olimpijski teki 1999

FRANKO ČELIK

Člani našega društva so se udeleževali tudi olimpijskih tekov po vsej Sloveniji, pri tem so dosegli kar pet uvrstitev med prvih deset.

Logatec 13. junij

10 km Kogovšek Janez
3 km Šubic Marjan (7. mesto)
Krvina Srečko (8. mesto)
Oblak Uroš

Mežica 17. junij

5 km Kogovšek Janez

Domžale 18. junij

4 km Šubic Marjan (9. mesto)
Kogovšek Janez

Kranj 25. junij

2 km Šubic Marjan (2. mesto)
Kogovšek Janez
5 km Oblak Uroš
Krvina Srečko

Maribor 26. junij

3.5 km Šubic Marjan (6. mesto)
Kogovšek Janez
Oblak Uroš
Kavčič Jurij

Spomini na olimpijske teke

Pretekeli jih je in o njih pisal JANEZ KOGOVŠEK.

Rafael Krvina nam je neke srede povedal, da bo v nedeljo v Logatcu tek in da se lahko udeleži, kdor to želi. Bil sem popolnoma nepripravljen, saj sem nazadnje tekel pred kakima dvema letoma, pa še to mogoče nekajkrat od doma na Vrh.

Tokrat me je zamikalo, da bi spet malo rekreativno tekel, da si malo očistim pljuča od cigareta.

Že takoj v četrtek sem po spravi sena dobil toliko navdiha, da sem tekel na vrh Lavrovca in nazaj. V soboto pa sem tekel v Žiri in nazaj, kar je približno 15 km.

Za v nedeljo smo se dogovorili Ferdinand Ničič, Rafael Krvina, Blaž Jelovčan, Srečko Krvina, Uroš Oblak, Šubic Mario in jaz, da gremo na tek v Logatec. Udeležili smo se le štirje: Srečko, Mario, Uroš in jaz. V soboto je bila ohcet Stanke Alič, zato sta verjetno zaradi preutrujenosti Rafko in Blaž izostala, Ferdinand pa je imel obveznosti.

Čeprav sem bil ves polomljen od sobotnega teka, bolele so me vse mišice na nogah, sem se odločil za dolgo varianto – tri kroge po 3,5 km, ostali trije pa so tekli dva. Ni se mi šlo za uvrstitev, ampak kolikor pač duša da. Po teku je vsak dobil majico, pijačo, bilo je tudi nagradno žrebanje, skratka vzdušje je bilo enkratno, prijateljsko. Odločil sem se, da bom še sodeloval v olimpijskih tekih *Slovenija teče za zdravje*. Dobil sem razpored tekov.

Naslednji je bil v Mežici. Tisti dan je bilo delovno. V Mežico sem se odpravil ob treh popoldne. Na cesti je bila gneča, zato sem jo ubral na Šoštanj preko Črne do Mežice. Ob cesti čez hribe in skozi gozdove ni bilo nobene hiše, zato sem neke gozdarje vprašal, ali sploh grem prav. Lilo je kot iz škafo.

K sreči je bil tek prestavljen za pol ure zaradi dežja. Tek bi bil v vsakem

vremenu, če se vreme ne bi izboljšalo. Ko smo tekli je dež malo pojenjal, bilo pa je polno luž in blata. K sreči sem imel s seboj za preobleči. Imel sem nekaj težav, ker sem bil zaradi dolge vožnje neogret, vendar sem progo pretekla normalno.

Nazaj sem krenil preko Dravograda. Kljub daljši razdalji sem vozil po lepši cesti in prišel prej.

Naslednjega teka sem se udeležil v Domžalah pri skakalnicah v Ihanu. Tekla sva Mario Šubic in jaz. Na cesti je bila spet gneča, zato sva malo prej zavila na stransko cesto. Nisva bila prepričana kam gre. Pobralla sva avtoštoparko in jo vprašala, kako se pride do skakalnic pri Ihanu. Rekla je, da gre tudi ona tja. Peljala sva jo misleč, da naju bo vodila prav, vendar sva prišla čisto nekam drugam. Izkoristila je priliko, da sva jo peljala tja, kjer je doma. Ženskam sploh ni za verjeti. Končno sva našla pravo pot.

Kar se teka tiče je bilo v redu, čeprav je malo rosilo. Najteže je bilo teči zraven prašičje farne, kjer je tako grozno smrdelo. Na koncu sva dobila za listek, ki sva ga dobila pri prijavnini, še dobro kuhano kranjsko klobaso, majico in pijačo. Nazaj sva vozila z odprtim prtljažnikom skoraj do Ljubljane, ker sem ga pozabil zapreti. Človek vedno kaj doživi.

Naslednji tek je bil v Kranju. Tekli smo Mario, Uroš, Srečko in jaz. Našli smo dokaj hitro, tako da smo se lahko še ogrevali na stadionu. Potem smo tekli. Uroš in Srečko sta skrenila na daljšo varianto teka, ker nista ugledala table za krajši tek. Vendar sta tekla kar v redu. Izvrsten je bil Mario Šubic,

bil je celo drugi. Jaz sem tekel povprečno, bolj za rekreacijo.

Pozanimal sem se, kje in kdaj bo tek v Mariboru. Po teku smo se ustavili še na pijači, drugače pa hitro krenili proti domu.

V Maribor je bilo krasno iti, ker je bil takrat tudi Festival Lent. Del te prireditve je bil tudi olimpijski tek, na katerem smo sodelovali Srečko, Uroš, Kavčič Jure, Mario in jaz. Po teku smo šli na pico, si ogledovali prireditveni prostor in lepa dekleta. Debele žanske skoraj ni bilo videti, vse so bile šlank. Štajerke imajo res dobre postave. Nazaj grede smo se ustavili pri Šmartnem pod Šmarno goro, kjer je bila igra Prisega ob polnoči. Ogledali smo si zadnji odlomek, nazadnje še pokomentirali z drugimi člani ŠKD, ki so si prišli ogledat igro. Potem, na poti proti domu, pade odločitev, da gremo še v disko Čarli v Žireh in domov smo prišli šele v zgodnjih jutranjih urah.

Manjkala je samo še zaključna prireditev v Moravskih toplicah. Bil je lep sončen sobotni dan. Vožnja prek vinorodnih pokrajin Štajerske je bila čudovita, čeprav je bilo daleč. Tekli smo Mario, Srečko, Uroš, Jure in jaz. Sploh ni bilo naporno. Po teku smo pojedli prekmurski bograč, poslušali prireditev in ležali na soncu. Na koncu je naju z Mariom pospremila na ogled toplic mlada dama, tako da sva videla tudi toplice in nabrala spominke in razglednice. Nazaj smo se peljali čez Radence, prek Kapelskih goric do Ptuja in naprej. Malo je manjkalo, pa bi imeli gumidefekt, a smo še do časa zamenjali gumo. Vmes smo se malo ustavili na črpalki, se okrepčali in nadaljevali vožnjo proti domu. Zvečer pa je bila še žurka v koči na Vrh. Za vse to sem dobil priznanje, katerega sem bil tako vesel, da sem ga uokviril in dal v kulturno sobo ŠKD Vrh.

Veseli me, da je tek na Vrh prišel, kar se je videlo tudi na Športnem popoldnevu, Tek – Vrhovske klančine '99, kjer jih je veliko teklo za zdravje, še tistih, za katere si tega ne bi mislil, in to še presenetljivo dobro.

Tek – Vrhovske klančine '99

Rezultate je zbral FRANKO ČELIK.

Po dolgem času smo spet organizirali tek za krajanje naše fare in sicer na isti dan, kot so bile Igre brez meja, 29. avgusta 1999. V različnih kategorijah je nastopalo kar 49 tekmovalcev.

Tek so pričeli šolski otroci od 1. do 4. razreda; proga je potekala od šolskega dvorišča po cesti do planinske kočice in nazaj. Isto dolžino proge so imela dekleta od 5. do 8. razreda, njihovi vrstniki pa dvojno dolžino te proge. Tek je potekal v dežju, a to ni motilo nastopajočih.

ŠOLSKI OTROCI 1. - 4. RAZRED

1.	HRIBERNIK BORUT	2.20,96
2.	OBLAK ŠPELA	2.28,00
3.	KUNC BLAŽ	2.31,40
4.	OBLAK GAŠPER	
5.	MLINAR MATEJ	
6.	TREVEN ANAMARIJA	
7.	ENIKO ANDREJA	
8.	KUNC NATAŠA	
9.	MLINAR ANJA	

ŠOLSKI OTROCI 5. - 8. RAZRED (DEKLETA)

1.	MIVŠEK MATEJA	1.55,59
2.	TREVEN KLARA	1.58,30
3.	JELOVČAN NEŽA	2.20,00
4.	OBLAK ANITA	
5.	KOGOVSŠEK SONJA	
6.	KOGOVSŠEK VESNA	
7.	HRIBERNIK TANJA	

ŠOLSKI OTROCI 5. - 8. RAZRED (FANTJE)

1.	TREVEN LOVRENC	4.14,71
2.	KOGOVSŠEK GREGOR	4.22,87
3.	TREVEN MARKO	4.38,30
4.	ENIKO BOJAN	4.47,49
5.	TREVEN JAKA	4.55,02
6.	KOGOVSŠEK PRIMOŽ	5.31,84

ČLANICE 15 - 30 LET

1.	OBLAK TADEJA	1.57,43
2.	KOGOVSŠEK MAJA	2.03,74
3.	ŽUST FRANCKA	2.15,76
4.	HRIBERNIK ŠTEFKA	

ČLANICE NAD 30 LET

1.	KOGOVSŠEK METKA	2.25,77
2.	KUNC MILENA	2.33,19
3.	JELOVČAN MARTA	2.40,98
4.	OBLAK JOŽICA	
5.	ALIČ MARTA	
6.	MIVŠEK MARICA	
7.	TREVEN MIHELA	

Člani so nastopali v dveh kategorijah. Premagati so morali okrog 2,5 km dolgo progo, ki je potekala od šolskega dvorišča mimo Petrača, Staj in Stumerca nazaj do šole.

ČLANI 15 - 35 LET

1.	ŠUBIC MARIJO	9.15,45
2.	NOVAK IZTOK	9.26,91
3.	JELOVČAN BLAŽ	9.32,00
4.	TIŠLER TOMAŽ	9.34,00
5.	KOGOVSŠEK MIHA	9.42,35
6.	OBLAK UROŠ	10.00,00
7.	KRVINA SREČKO	10.18,48
8.	NOVAK GREGOR	10.38,04
9.	PETROVČIČ JOŽE	11.01,92
10.	KRVINA RAFAEL	11.11,92
11.	NAGODE ROBERT	
12.	JELOVČAN PETER	
13.	MIVŠEK MARJAN	

ČLANI NAD 35 LET

1.	KOGOVSŠEK JANEZ	
2.	JESENKO TINE	
3.	OBLAK VINKO	
4.	TREVEN FRANCI	

Smučarski izlet v Flachau

Smučarski tečaj za najmlajše

Organizacija smučarske ekskurzije s strokovnim vodenjem v Flachau za 43 članov našega društva. Ekskurzija je bila izvršena 31. januarja 1999.

Razdelitev po starostnih kategorijah:

•	predšolskih otrok	3
•	osnovnošolskih otrok	12
•	šolske mladine	7
•	odrasli	21

V januarju je bil izveden tudi smučarski tečaj za predšolske in šolske otroke v trajanju 40 ur.

•	predšolskih otrok	8
•	osnovnošolskih otrok	35

Igre brez meja

Vrh '99

Rezultate je zbral FRANKO ČELIK.

Letošnje igre brez meja so bile že enajste po vrsti in spet po dolgem času se jih je udeležilo vseh pet vasi vrhovske fare. Kot šesta ekipa je nastopala ekipa ŠKD VRH.

Dogodek se je odvil v nedeljo, 29. avgusta 1999. Poleg iger smo izvedli tudi teke na tri različne razdalje za različne kategorije. Ves čas iger je rosilo, vendar to ni preprečilo izvedbe.

EKIPE:

HLEVIŠE

Jelovčan Peter
Jelovčan Monika
Šraj Andreja
Novak Iztok

HLEVNI VRH
Šubic Marijo
Mivšek Marica
Oblak Jožica
Sedej Matija

LAVROVEC
Jelovčan Blaž
Jelovčan Marta
Alič Marta
Jesenko Darko

RAČEVA
Treven Aci
Treven Mihela
Kogovšek Sonja
Urbančič Damjan

VRH
Krvina Srečko
Gabrovšek Brigita
Kunc Milena
Kunc Miha

ŠKD VRH
Jesenko Tine
Oblak Tadeja
Kogovšek Maja
Tišler Gregor

1.igra: LOVLJENJE RIB

HLEVIŠE	3.
HLEVNI VRH	5.
LAVROVEC	4.
RAČEVA	1.
VRH	2.

ŠKD VRH	6.
2.igra: TEHTNICA	
HLEVNI VRH	2.
LAVROVEC	3.
RAČEVA	5.
VRH	1.
ŠKD VRH	4.
HLEVIŠE	6.

3.igra: HOJA PO ČOLAH

LAVROVEC	2.
RAČEVA	6.
VRH	5.
ŠKD VRH	3.
HLEVIŠE	4.
HLEVNI VRH	1.

4.igra: SLALOM S TRAKTORSKO GUMO

RAČEVA	6.
VRH	1.
ŠKD VRH	3.
HLEVIŠE	4.
HLEVNI VRH	2.
LAVROVEC	5.

5.igra: BILJARD Z BALINARSKIMI KROGLAMI

VRH	5.
ŠKD VRH	4.
HLEVIŠE	6.
HLEVNI VRH	1.
LAVROVEC	2.
RAČEVA	3.

FIL ROUGE -

VLEČENJE VRVI

1. LAVROVEC
2. VRH
3. ŠKD VRH
4. RAČEVA
5. HLEVIŠE
6. HLEVNI VRH

KONČNI VRSTNI RED

1. HLEVNI VRH
27 2.
VRH
26 3.
LAVROVEC
25 4.
ŠKD VRH
19 5.
RAČEVA
17 6.
HLEVIŠE
12

Poleg iger je potekalo tudi ugibanje višine pršuta, ki je visel na češnj. Ugibalo je 117 kandidatov, pravo višino pa je uganila Eniko Marjanca in sicer 472 cm.

Nogomet 1999

Rezultate je zbral FRANKO ČELIK.

Organizacija: ŠKD VRH

Datum: 3.10.1999

Kraj: Račeva - Anžonov travnik

Tekmovalni čas: dvakrat po 30 minut z menjavo strani igrišča

Tekma med mladimi iz Račeva in Lavrovca:

RAČEVA: LAVROVEC 8: 1 (4: 0)

Tekma med poročenimi in neporočenimi fare Vrh je bila letos že desetič. Boljšo statistiko imajo poročeni, ki so zmagali šestkrat; neporočeni so zmagali trikrat, enkrat pa se je tekma končala z neodločenim rezultatom.

POROČENI

Jesenko Tine
Jesenko Peter
Jesenko Ivan
Gantar Rado
Jesenko Darko
Žakelj Simon

NEPOROČENI

Krvina Rafael
Eniko Sandi
Šubic Marijo
Jelovčan Peter
Jelovčan Blaž
Čelik Franko
Krvina Srečko
Kogovšek Miha
Eniko Simon

POROČENI: NEPOROČENI 4: 1 (0: 1)

0: 1	Jesenko Ivan (avtogol)	21'
1: 1	Jesenko Tine	38'
2: 1	Jesenko Darko	50'
3: 1	Jesenko Tine	52'
4: 1	Jesenko Tine	57'

Namizno-teniški turnir Vrh 99

Rezultate je zbral FRANKO ČELIK.

Po nekaj letih smo spet organizirali turnir v namiznem tenisu in sicer v nedeljo, 12. decembra 1999, s pričetkom ob 9. uri v telovadnici POŠ Vrh. Zbralo se je 11 tekmovalcev in 3 tekmovalke.

Tekmovalke:

Oblak Tadeja Oblak Barbara Mivšek Katrca

Rezultati:

Mivšek: Oblak T. 21: 14, 11: 21, 21: 15 2: 1
Oblak T.: Oblak B. 21: 11, 22: 24, 22: 20 2: 1
Mivšek: Oblak B. 21: 14, 21: 16 2: 0

Člane smo razporedili v dve skupini z nosilcema, ki sta bila določena glede na uspehe s prejšnjih tekmovanj, ostali pa so bili razvrščeni v skupino z žrebom. V posamezni skupini se je igralo po sistemu vsak z vsakim.

SKUPINA A:

Čelik Franko
Tišler Gregor
Krvina Srečko
Oblak Uroš
Kavčič Jure

SKUPINA B:

Jereb Franci
Krvina Rafael
Petrovčič Jože
Jelovčan Blaž
Kogovšek Janez
Oblak Miha

V drugi krog (četrtfinale) so se uvrstili prvi štirje posamezne skupine. Zmagovalci dvobojev so prišli v polfinale, kjer se je igralo za končna prva štiri mesta.

Rezultati:

SKUPINA A:

Tišler: Oblak U. 21: 8, 21: 15 2: 0
Čelik: Kavčič 21: 6, 21: 3 2: 0
Krvina S.: Tišler 21: 17, 21: 19 2: 0
Kavčič: Oblak U. 15: 21, 21: 15, 21: 17 2: 1
Čelik: Oblak U. 21: 6, 21: 1 2: 0
Čelik: Krvina S. 21: 13, 21: 12 2: 0
Tišler: Kavčič 21: 16, 21: 16 2: 0
Krvina S.: Oblak U. 21: 5, 21: 7 2: 0
Krvina S.: Kavčič 21: 10, 21: 13 2: 0
Čelik: Tišler 21: 13, 21: 7 2: 0

SKUPINA B

Krvina R.: Petrovčič 21: 14, 21: 13 2: 0
Jelovčan: Kogovšek 11: 21, 22: 20, 9: 21 1: 2
Krvina R.: Oblak M. 21: 8, 21: 9 2: 0
Jereb: Petrovčič 22: 20, 17: 21, 21: 9 2: 1
Oblak M.: Jelovčan 21: 11, 21: 17 2: 0
Jereb: Krvina R. 21: 19, 20: 22, 21: 23 1: 2

Petrovčič: Oblak M. 21: 14, 22: 20 2: 0
Petrovčič: Kogovšek 21: 14, 12: 21, 21: 17 2: 1
Jereb: Jelovčan 21: 9, 21: 4 2: 0
Krvina R.: Jelovčan 21: 10, 21: 14 2: 0
Kogovšek: Oblak M. 21: 16, 19: 21, 21: 10 2: 1
Petrovčič: Jelovčan 21: 16, 21: 6 2: 0
Jereb: Oblak M. 21: 12, 21: 13 2: 0
Krvina R.: Kogovšek 21: 9, 21: 19 2: 0
Jereb: Kogovšek 21: 19, 21: 11 2: 0

Skupina A:

1. Čelik Franko
2. Krvina Srečko
3. Tišler Gregor
4. Kavčič Jure
5. Oblak Uroš

Skupina B:

1. Krvina Rafael
2. Jereb Franci
3. Petrovčič Jože
4. Kogovšek Janez
5. Oblak Miha
6. Jelovčan Blaž

četrtfinale

Čelik 21 21
Kogovšek 9 5

Krvina S. 21 21
Petrovčič 16 16

Tišler 15 10
Jereb 21 21

Kavčič 7 14
Krvina R. 21 21

polfinale

Čelik 21 21
Krvina S 11 4

Jereb 6 20
Krvina R. 21 22

finale

Čelik 21 21
Krvina R 19 10

Za 3. mesto

Jereb: Krvina S. 21: 4, 21: 11 2: 0

Za 5. - 8. mesto

Kogovšek: Petrovčič 21: 14, 14: 21, 22: 20 2: 1
Tišler: Kavčič 21: 9, 21: 13 2: 0
Tišler: Kogovšek 22: 20, 17: 21, 15: 21 1: 2
Petrovčič: Kavčič Kavčič predal 2: 0

KONČNI VRSTNI RED

ČLANI

1. Čelik Franko
2. Krvina Rafael
3. Jereb Franci
4. Krvina Srečko
5. Kogovšek Janez
6. Tišler Gregor
7. Petrovčič Jože
8. Kavčič Jure
9. Oblak Miha
10. Jelovčan Blaž
10. Oblak Uroš

ČLANICE

1. Mivšek Katrca
2. Oblak Tadeja
3. Oblak Barbara

Novoletni šahovski turnir 99/00

Napisal RAFKO KRVINA.

V času novoletnih praznikov smo se zbrali zagrizeni šahisti, da se po treh letih zopet pomerimo med seboj.

Turnir se je odvijal po krožnem sistemu v kulturni sobi društva v OŠ Vrh od 25. 12. 99 do 16.1.2000. Vsi tekmovalci so turnir resno vzeli, pridno prihajali na srečanja ob dogovorjenem času. Takšnega turnirja se brez discipline ne da izpeljati.

Nekatere partije so bile prave poslastice, vsaj tiste med prvouvrščenimi. Kakšnih presenečenj ni bilo, čeprav bi zmagovalc bil lahko skoraj vsakdo. Podoben turnir bomo poskušali pripraviti tudi konec letošnjega leta, zato pridno šahirajte!

Rezultati:

1	ŽUST Janez	11
2	KOGOVŠEK Roman	10
3	MIVŠEK Boštjan	9
4	ŽUST Marjan	9
5	ČELIK Franko	8,5
6	KOGOVŠEK Janez	7,5
7	KRVINA Srečko	6,5
8	KRVINA Rafael	4,5
9	JELOVČAN Blaž	4,5
10	OBLAK Barbara	3,5
11	PETROVČIČ Jože	3
12	TRČEK Matija	1
13	OBLAK Uroš	0

Akcija »PET +« v letu 2000

Idejo je dobil in zapisal Tine Jesenko.

V letu 2000 bomo poleg utečenih aktivnosti, ki so v programu že stalnica, skušali del aktivnosti dopolniti ali povezati ter na ta način družabno in rekreativno povečati število članov, ki se bodo vključili v naš program. Program nameravamo poimenovati »PET+«, obsegal pa naj bi:

1. Organizirano rekreativno smučanje ali udeležba na društveni tekmi v veleslalomu (Februar 2000);

V organizaciji ŠKD Vrh naj bi že v zimskem času pričeli z akcijo in kot se to času spodobi bo to smučanje. Za izboljšanje pripravljenosti bomo najprej 5. februarja organizirali smučarski dan na znanem smučišču (verjetno Flachau), kjer boste s svojo prisotnostjo in smučanjem že izpolnili prvo od naštetih aktivnosti, nato pa na praznik 8. februarja izvedli še društveno tekmo v veleslalomu. V tem času oz. do predvidenih terminov se bo poskušalo izvesti tudi smučarski tečaj za otroke in ostale zainteresirane. V primeru neustreznih razmer se bo pripravil rezervni termin. Za izvedbo smučarskih aktivnosti se zadalži Tine Jesenko.

2. Rekreativni pomladanski pohod v skupnem trajanju najmanj 4 ure (Maj 2000);

Smer pomladanskega rekreativnega pohoda bo Ratitovec 1667 m.n.v. Ker verjamemo, da boste v tem času že vsi v dobri kondiciji, se bo za začetek sezone organiziral naskok na ne previsoko goro nad Železniki.

Predvideni termin je 7. ali 14. maj, za organizacijo in izvedbo pa bosta poskrbela Peter Močnik in Franci Jereb.

3. Kolesarjenje po meji Vrhovske fare v dolžini cca 30 km (Junij 2000);

Ker smo glede na število faranov po površini kar veliki, smo se v akciji odločili, da s kolesi obvozimo naš teren. Predvidena smer je Pil - Lavrovec - Žirovski vrh - Račeva-Trate - Dolina - Hlevišje - Sopot - Popit - Hlevni vrh - Vrh Sv. Treh Kraljev. Ob poteku kolesarjenja bo poskrbljeno za logistiko in potrebne usmeritve. Termin za kolesarsko popoldne je 11. ali 18. junij, za organizacijo in izvedbo pa bosta poskrbela Peter Močnik in Tine Jesenko.

4. Rekreativni vzpon na goro višine nad 2000 m (simbolika z letnico, Avgust, 2000);

V želji po doseganju cilja je med najbolj pogostimi želja priti do vrha gore, če pa je to gora nad 2000 m, ki ima tudi simboliko z letom, ki teče, je izziv še toliko bolj zanimiv. Smer gorskega vzpona nas bo vodila v pogorje Košute nad Ljubeljem (Kladivo 2094 m) ali Debelo peč nad Pokljuko (2014 m).

Termin za gorsko turo je 20. ali 27. avgust, organizacija in izvedba pa je v rokah, nogah in glavah Petra Močnika in Francija Jereba.

5. Športni tek po kategorijah v razdalji od 0,6 do 2,5 km ali balinanje v sklopu športnega popoldneva (September 2000);

S stopnjevanjem kondicije in tudi forme se bomo proti koncu poletja preizkusili še v teku po »vrhovskih klančinah« ali balinanju. Ker mesta ne bodo igrala glavne vloge, je prvo leto izziv tudi tega dela akcije številčnost, na katero računamo po pridobljeni zagnanosti iz prejšnjih akcij. Predviden datum tekaško športnega popoldneva je 3. ali 17. septembra, organizacija tekov pa je zaupana Franciju Jerebu.

»PET+«, skupno družabno srečanje, analiza akcije ter podelitev spominskih simbolov (September 2000);

Analiza je pomemben del vsakega, dela zato je prav, da najkasneje na koncu posameznega sklopa zadevo preanaliziramo in jo dopolnimo ali pa v bodoče obrnemo v drugo smer. Na srečanju bodo predani tudi simbolični spominki.

Ker ste k akciji vabljeni vsi (udeležba na vseh nikakor ni obvezna) pričakujemo velik odziv s katerim boste izpolnili čimveč rubrik neomejene in natančne statistike akcije.

Organizatorji bodo s točno vsebino posameznih akcij in pravili kandidate oz. udeležence vsebinsko seznanili pred izvedbo posamezne dejavnosti.

Maraton Franja

Kolesaril je in napisal SREČKO KRVINA.

Leta 1998 sem se odločil, da bi začel kolesariti. Prijatelj mi svetoval, naj grem kupiti kolo v Ljubljano. To kolo je gorsko. Ima 21 prestav. Moja prva medalja je bila ko, sem opravil deset vzponov na Šentjošt. Tukaj se je sezona '98 končala.

Sezona '99 se je začela 10. maja, ko sem začel ponovno opravljati vzpone na Šentjošt. Za deset vzponov sem dobil bronasto, za dvajset srebrno, za trideset zlato medaljo in za štirideset pokal.

Za Maraton Franja so mi povedali v službi. Štiri dni pred maratonom sem odpeljal krog Žiri – Loka – Ljubljana – Šentjošt.

Za Maraton so mi svetovali, naj jem makarone, s seboj pa vzamem dve banani in pijačo, v katero sem stisnil limono.

V nedeljo sem vstal ob pol petih, si skuhal makarone in pripravil pijačo. Ob šestih me je brat odpeljal v Tacen, kjer je bil štart. Tam smo dobili štartno številko in topli napitek. Štart je bil ob osmi uri. Udeležencev je bilo

okrog 1900, zato je bila velika gneča. Če se je na progi pojavila prevelika gneča, smo si začeli dajati znake z roko in vzklikanjem, kar je pomenilo, da je potrebno upočasniti vožnjo.

Pot se je začela v Tacnu, peljala je skozi Ljubljano, do Vrhnike, v Logatec, Godovič, Idrijo, Cerkljo do najhujšega vzpona čez Kladje, kjer pa nisem imel nobenih težav. Pot je vodila naprej v Loko in do cilja v Tacnu. Proga je bila dolga 155 km.

Tja sem prišel ob 13.45. Vmes sem počival v Cerknem in na Kladju. V svoji kategoriji, do 30 let sem bil 286. od približno 450 udeležencev.

Za nagrado sem dobil spominsko medaljo.

Utrujenosti ni bilo, zato sem si zadal cilj, da se drugo leto ponovno udeležim maratona.

Ne v oblakih, nad njimi

Po hribih je hodil in zapisal TOMAŽ TIŠLER.

Leta 1997, pol leta za tem, ko smo se preselili na Vrh, sem se vpisal v alpinistično šolo pri alpinističnem odseku Železničar v Ljubljani. Že od otroštva sem imel rad gore, in kakih deset let je bilo, kar sem spoznal neke alpiniste in si želel, da bi nekoč bil kot oni. Leta so minevala, moje sanje pa bledele. Ukvarjal sem se v vsemi mogočimi športi in hobiji, na hribe pa skoraj pozabil. Razen seveda, ko sem jih opazoval z Jež na Vrhu in jim obljubljal, da se vrnem. Priložnost, ki se mi je ponudila leta 1997, je bila verjetno ena zadnjih in jaz sem jo zagrabil. Zelo resno.

Leta 1998 sem opravil izpit za alpinista pripravnika, udeležil pa sem se še nadaljevalnega zimskega tečaja v Logarski dolini in ledeniškega tečaja v gorah med Švico in Avstrijo. Bil sem torej poln znanja in motiviran, dragocen kupček opreme v moji sobi pa se je vztrajno večal. Vsak tolar sem porabil zanjo. Vse je bilo v redu, le število mojih vzponov je bilo zelo skromno. V hribih sem imel splezanih nepomembnih pet smeri, pa še te sem opravil kot drugi v navezi. Imel sem še nekaj zimskih

vzponov in par turnih smukov, na katere pa nisem bil pretirano ponosen, ker, ko mimo tebe prismoča kak ostarel ata, res vidiš, kje si.

Jeseni 98 sem moral zaradi težav pri študiju na gore in plezanje nekoliko pozabiti in izgledalo, je da bo z mojim alpinizmom bolj slabo. Toda jaz sem bil z dušo že zapisan goram in nič me ni odvrnilo od njih.

Prišlo je leto 1999, ki je prineslo zame nekaj pomembnih odločitev in usodnih

trenutkov. Nekje na začetku leta sem končno prišel do ugotovitve, da od samih tečajev in čudovite opreme v omari človek še ne postane alpinist, kaj šele dober alpinist. Potrebno je trenirati, trenirati... Sam, če ne gre drugače. Na našem alpinističnem odseku je namreč od leta 1996, ko so umrli trije vrhunski mladi alpinisti, vladalo zatišje. Že januarja sem sam opravil vzpon na Brano po njeni Šiji, grebenu, ki jo povezuje s Kamniškim sedlom. Vzpon je bil precej težji, kot sem pričakoval, razmere slabe, izpostavljenost ogromna, tako da napak ni smelo biti. Jaz pa sem bil neizkušen (potrebno je bilo plezati z derezami po skali) in po domače *posran od strahu*. Srečno sem prišel čez. Videl sem, da se da, odločil pa sem se, da za nekaj časa opustim solo vzpone.

V začetku leta sem si kupil svojo prvo plezalno vrv. Ta je pomenila neodvisnost od ostalih starejših plezalcev. Ko sem prvič plezal z njo v plezališču Gore, sem spoznal Marka Čara iz Žirov, ki me je povabil, naj pridem kdaj plezat na umetno steno v telovadnico. Res sem od takrat vsaj 3 do 4 krat tedensko treniral v telovadnici, pogosto pa obiskoval tudi primorska plezališča in moja plezalska forma se je hitro dvignila. (Plezališče je manjša skalna stena, v katero so zavrtani svetrovci za varovanje plezalcev in omogoča varno plezanje. Športni plezalci

Visoki Kanin Km

Vogel

Redica

Raskovec

Porezen

Črna prst

v takih stenah tekmujejo, alpinistom pa pomeni varen način treninga za vzpone v gorah. Nam najbližje je v Matjaževih kamrah.) Proti koncu zime sem opravil še nekaj turnih smukov, tem pa je sledila usodna zimska tura po Slovenski smeri čez Severno steno Triglava.

Tja smo se odpravili trije. Čenč – izkušen alpinist, Polona – pripravnica in jaz. Od Peričnika, kjer smo pustili avto, pa do vstopa v smer smo porabili štiri ure hoje. Razmere v smeri so bile slabe, sneg je bil precej mehak ali celo puhast. Odločili smo se, da se bomo navezali. Jaz sem plezal naprej, Čenč pa je pomagal Poloni. Lepo smo napredovali in jaz sem užival. Ko je postala grapa manj strma, smo se razvezali in plezali vsak zase. Do dobrih 10 metrov visokega skalnega skoka. Čenč mi je ponudil, da pleza naprej, jaz pa sem rekel: »Saj je *easy*, grem jaz!« Varoval me je, jaz pa sem začel. Narobe sem ocenil težavnost v steni in, ker nisem prebral opisa smeri, nisem vedel, da je v desnem delu lažje. Izbral sem levega. Plezal sem z rokavicami in derezami, v roki mi je visel cepin. Lepo sem napredoval meter za metrom, nenadoma, pa nisem več našel izhoda. Noge sem imel čudno postavljene, slabo sem se držal, sneg pred mano pa je bil pršič in ni prav nič koristil, ko sem vanj zabil cepin. V glavi se mi je odvrtela

melodija, ki sem jo zjutraj slišal na radiu. Neke neumne angleške frajle... Tiho! Tiho! Nemočno sem gledal, takrat pa...

Začutim, da sta mi obe nogi zdrsnili. To je to! Padam v hribih! To je tisto, kar se ne sme zgoditi! S koleni udarim ob skalo. Au! S komolci. Au! Potem gravitacija opravi svoje. Vse gre hitro, okrog mene se kadi pršič, nič več ne vidim, moje telo pa buta ob skale. Potem močna bolečina v nogi. Moje dereze so se zatakile za kak rob. To me vrže od stene. V snegu pod menoj stoji nenavezana Polona. Trčim v njo. S hrbtom, kot se spominjam sam, in s trebuhom, kot pravi Čenč. Polona nekaj zavpije. Primem jo in skupaj se kotaliva po strmem snegu. Nato se štrik napne in vse se ustavi. Visim ob snežišču. Štrik je čudno zamotan okrog mene in med menoj in snegom je Polona, ki jo držim. »Jaz sem v redu, pa ti?« zavpijem. Stokanje. »Polona!« »Ja, ja, v redu!« Hvala Bogu! Nikomur nič ni! Jaz sem padel nanjo z derezami in cepinom v rokah, ona je imela na nahrbtniku gor obrnjene smučarske palice. Zdaj pa nikomur nič ni. Res sreča. »Čenč, žal mi je!« »Je že v redu!« Čenč naju je zadržal samo s svojim telesom. Padec je bil dolg dobrih deset metrov. Počasi se spraviva na noge. Levi gleženj malo boli. Naveza, ki nam je sledila, nas prehiti. Preplezata

skalni skok in nas varujeta od zgoraj. Potem še mi, drug za drugim, splezamo čez. Tokrat brez rokavic in po desni lažji strani. Zaradi ostalih dveh se moram večkrat ustaviti in držati ledeno skalo z golimi rokami. V rokavice se mi siplje sneg. Ničesar več ne čutim. Na vrhu, zamenjam rokavice. Počasi se vrneta občutek in nepopisna bolečina. Bolečina od zapestja do nohtov. Vpijem in tolčem po skalah. Počasi popusti. Počutim se obupno. Želim domov, ven iz tega sranja. Nad nami je še pol smeri, ura pa je pol pet! Kaj bo, kaj bo? Takih čustev pri sebi ne poznam. Sedem in se posvetim sebi. Praznino čutim. Nekaj spijem in pojem in vzdušje je boljše. Smešno! Gremo dalje. Od tod plezam kot drugi. Takšno je pravilo, kdor pade mora biti vedno privezan, ker lahko kadarkoli pade v nezavest. Iz smeri izplezamo ob osmih. Že dolgo je tema. Malo pojemo, nato pa se nas vseh pet odpravi do Kredarice. Jaz šepam. Bolečina v nogi je vse hujša. Na Kredarici smo ob pol desetih. Čez noč je stanje vse slabše in zjutraj nemočno opazujem, kako naveze odhajajo na Triglav. Nas pet, sedaj kot ena skupina, sestopi za Cmirom v Vrata. Vsi mi pomagajo, nosijo moje stvari in eden iz druge naveze ves čas hodi pod mano, če bi zdrsnil. Hodim s palicami in brez cepina

Vajnež

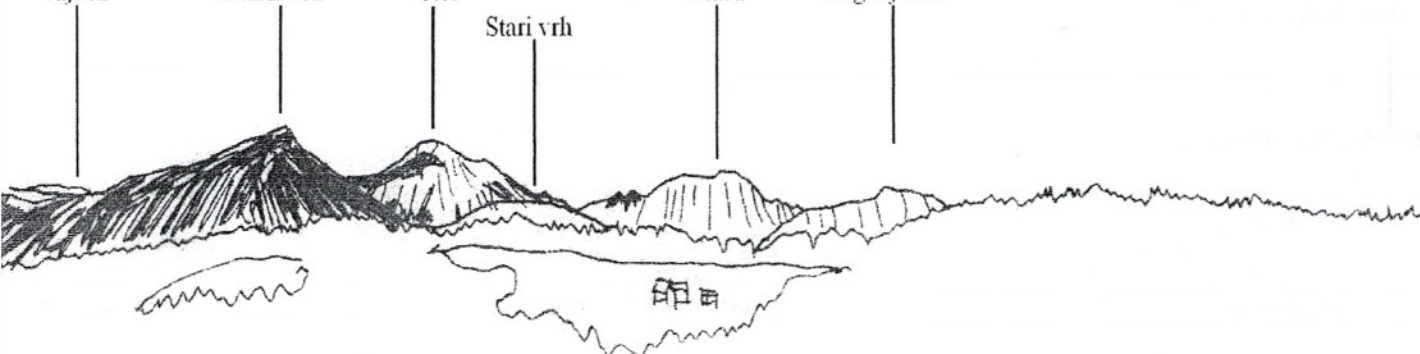
Mladi vrh

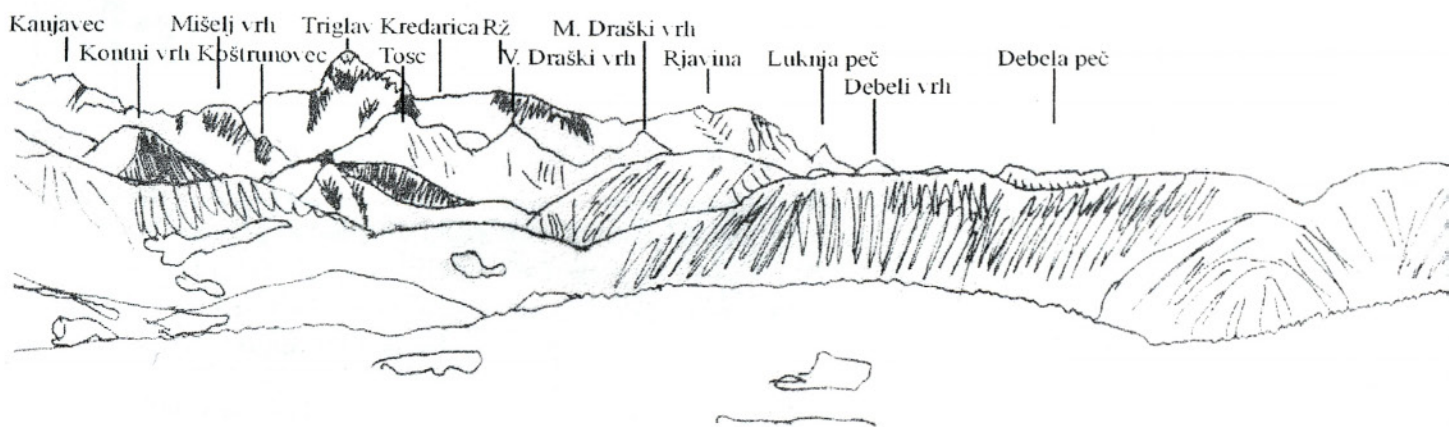
Stol

Stari vrh

Vrtača

Begunjsčica

se sam ne morem ustaviti. Vesel sem, da v hribih še obstaja pravo tovarištvo. Tudi med tujci. Tudi zato hodim v hribe. Iz Vrat gremo takoj v klinični center. Zvin noge in mavec! Tri tedne. Brat pride pome.

To je bil moj prvi mavec in za fanta, ki ne more biti nikoli na miru, ni hujše kazni. Nekoliko boli tudi to, da sem padel v eni najlažjih smeri pri nas. Mavec zaradi moje željo po gibanju hitro razpade in odstranijo mi ga teden pred rokom. Ves vesel z boso nogo poskakujem pred polikliniko v Ljubljani in čakam Gregorja, da pride pome. Svoboda gibanja!

Sedaj pridejo na vrsto spet domači hribi: Vrh, Lavrovec... Moč se vrne, počasi tudi plezalska forma. Spet začnem hoditi v plezališča.

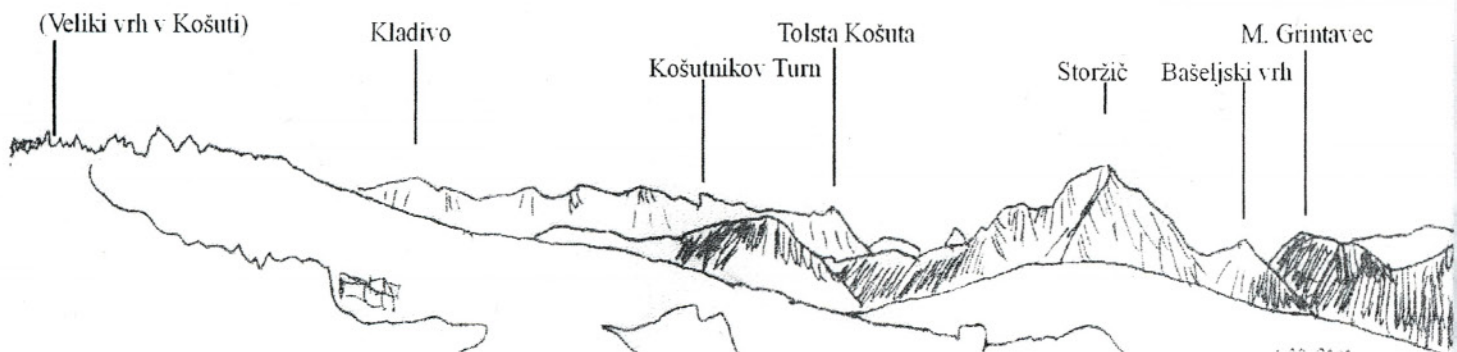
Na eni od skupnih tur našega društva v plezališču v Vipavi spoznam novega tečajnika, Mateja. Konec aprila se odpraviva smučat s Križa v Vrata. Spet sem v hribih! Ni lepšega od pomladanske smuke. Na vrhu, 2400 metrov visoko, vlada zima, veter in mraz, odsmučlaš v dolino, na koncu snega, stopiš s smučmi in se preoblečeš v kratke rokave. Poletje! Matej je učitelj smučanja in me marsikaj nauči, med drugim pa mi tudi nekje na 2000 metrih z nožem sestavi razpadle avtomate. Še isti teden grem sam na

Rodico in Koroško Rinko. Moč v nogah se vrača. Naslednji vikend se že v petek po šoli odpraviva v Vrata. Za Cmirom se dvigujeva in poskušava najti optimalno hitrost. Dokaj hitra sva. Kmalu se dvigneva nad meglo in uživava v soncu. Ob sončnem zahodu sva že na Kredarici. Stopiva v kočo. Še preden se oči privadijo, me pozdravi prijazen nasmeh, ki se sveti izpod ogromnih brkov. Te brke poznam. Samo en človek ima take... To sem nekje že videl. Seveda, Kozarjev Vinko je, sosed. Kje se srečamo! On je tukaj s skupino Žirovcev.

Vstaneva zelo zgodaj in, čeprav moje dereze ne gredo na nove pancarje in se po trdem snegu in ledu vzpenjam brez njih, sva kmalu po sončnem vzhodu na vrhu Triglava. Prva sva. Nikjer nikogar. Nad Slovenijo ležijo oblaki, samo Alpe silijo ven. Pustiva soncu, da naju boža in uživava v družbi lačne kavke. Niti drobtinice nimava s seboj zanjo. Sestopiva in srečujeva ostale hribovce. Na Kredarici mi Matej ponovno šraufa avtomate, tokrat zaradi novih čevljev. Vzpneva se na Rž in odsmučava po eni od grap do Staničeve kočice. Matej res zna, jaz pa se še bojim strmice. Bo že. Kmalu sva v dolini. Slovo od zime. Prehitro. Pa drugo leto!

Spet dosti plezam in treniram in že maja se podam na prvo plezalno turo v hribe.

Za naju z Urošem je to prva samostojna brez starejših alpinistov. Ena lažjih in krajših v Koglu nad Kamniško Bistrico je ravno pravšnja in že naslednji teden se zapodiva v Krmo, da preplezava 500 metrov visoko smer v Debeli peči. Prespiva pred zaprto kočico in zjutraj kmalu odrineva. Tokrat gre zares. Stena je senčna in še pred vstopom naju pozdravi globoka razpoka med snežiščem in skalo. Preplezava jo in nato lažjih prvih 100 metrov plezava nenavezana. Za trenutek zaideva s smeri, nato pa ni več težav z orientacijo. Smer nima težke ocene, je pa dolga, dolga za dva začetnika, ki se šele učita. Predvsem pa je krušljiva. Vsak tretji oprimek drži. Tik za tem, ko preplezam najtežji del, začne grmeti. Pohitiva, malo manj se ukvarjava z varovanjem in predvsem hitro plezava. Svet je lažji. Na koncu se razveževa in do majhnega sedla pred zadnjimi tremi raztežaji prisopihava že med kapljami. Močno se ulije. Še močneje grmi. Stojiva na izpostavljenem mestu in nimava kam. Prav sedaj nikjer nobenega previsa. Pokličeva center za obveščanje, ali se v bližini nahaja kakšen helikopter. Ne. Dobro, zaradi naju samih mu ni treba vzletati. Odločiva se, da poskusiva izplezati levo od smeri v nekoliko lažjem svetu. Zares najdeva tam lep žleb, ki naju popelje vse do vrha. Dež

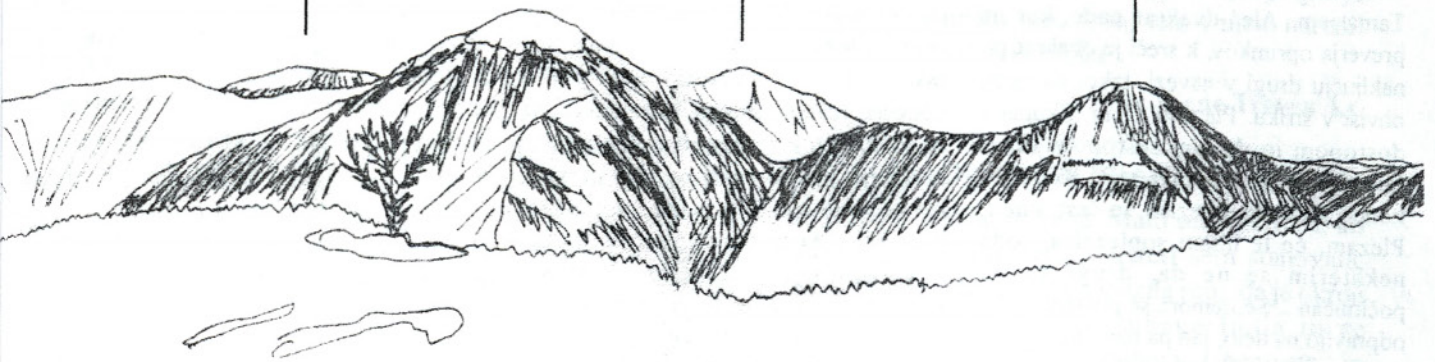

Ratitovec (Altemaver)

Blegoš

Ratitovec (Kosmati vrh)

Koprivnik

je že davno ponehal in skala je spet suha. Izgubila sva zadnje tri raztežaje. Najlepše, nekrušljive, tiste zaradi katerih se spleča plezati to smer. K vragu, prav sva naredila! Drugič bi spet isto. Med sestopom se dvakrat izgubiva v planinskem raju na južni strani hriba. Zvečer sva pri avtu.

Čez teden se vrnem v Krmo, tokrat z Robijem, enim izkušenejših. Preplezava nekoliko težjo smer v Velikem Draškem vrhu. Vse gre kot po maslu. Pred menoj je še toliko smeri in še vse poletje. Vendar...

Naslednji vikend je slabo vreme. Nič ne bo s hribi. V nedeljo se nekoliko izboljša. Sam grem na Blegoš, da popravim svoj osebni rekord. Uro in pol iz Hotavelj. Tokrat mi gre res dobro, tudi temperatura je prava. Ura in sedem minut! To mi ni dovolj. Odločim se, da grem popoldne plezat v plezališče na Gorah. Sam, z varovanjem od zgoraj. Na vrhu smeri privežem vrv in se spustim po njej, nato pa se nanjo privežem z vrvico v pas. Vozel drsi, če ga potiskam z roko navzgor in takoj zablokira, če padem. Splezam dve smeri. Odvežem vrv, jo zvijem in se odpravim po robu stene na drugo stran, kjer so še tri smeri. Spuščam se k robu, k zadnjemu drevescu, na katerega bom privezal vrv. Pomislim: »Če ti pa tukaj

spodrsne, je pa hudo...« Še malo, pa bom pri drevescu. To sem počel že tisočkrat. Pa ne v plezalnikih, celo v sandalih. Pogledam dol, petnajst metrov niže je pod steno lep maslc. S tremi cvetovi, ki žarijo. To moram priti fotografirat! V trenutku pozabim, da ne gledam, kje hodim. Nekaj vrvi se mi izmuzne iz roke in zapletem se. Vse gre hitro...

Sprva se sploh ne ustrašim. Mislim, da se bom z lahkoto ujel. Toda, ne, zdrsnem. Poskusim se prijeti z roko za skalo. Ne gre. Zavpijem: »Neeee!« Drsim ob skali, ki postaja vse bolj strma. Na vse načine poskušam karkoli prijeti, toda stena je neusmiljeno gladka in jaz vse hitrejši. Vrže me čez previs. Konec je. Zdaj bo tema, še malo. Skala, ki stoji tik ob steni se mi bliža. Bum... Sila, ki je v življenju še nisem čutil, me ustavi. Živ sem. Živ sem. Zaenkrat. Bolečina v celem telesu me prestraši. Hitro poklič! Nekako iz nahrbtnička potegnem telefon. Etui kar odvržem. Vtipkam številko in pokličem domov. »Halo, mama?« Povem, kaj je. Poskušam vse skupaj prikazati čim lepše. Med pogovorom spet pridem do sape, ki mi jo je sunek odvezel. Kje si, Tomaž? Zgoraj ali spodaj? V sredini. Obsedel sem na okrog 4 metre visoki skali. Prideta pome. Poskušam splezati dol. Kar gre mi. Počasi, res počasi se vzpenjam ob steni

po blatni potki. Še na misel mi ne pride, da bi sezul plezalnike. Pri avtu odvržem pas in nahrbtnik. Nekako zlezem noter. Sedem in dam noge na armaturko. Zadnjica in stegna pečejo. Roka je vsa krvava. Pokličem prijatelja. Rad bi se s kom pogovarjal. Potem pokličem njegovo punco, študentko medicine. Po telefonu me nekako pregleda. Pomagati mi ne more. Starša prideta. Gremo domov. Zlomljena in zvita roka, pekoče odrgrnine na nogah. Samo to. Po osmih metrih in padcu na skalo. Res imam srečo.

Nekaj tednov ne morem nikamor in bolj kot mavec na roki me motijo ogromne kraste na nogi, ki ob gibanju povzročajo bolečine. Večinoma ležim doma in berem knjige. O alpinizmu. O velikih možeh. To me še bolj sili, da se čimprej vrnem v hribe. Počasi začenjam hoditi. Najprej v Škratovec, na Vrh, na Lavrovec, v Goropeke, na Goli vrh. Plezanje še čaka. Sam si postavim pravilo: Ko bom lahko sam obul plezalnike, grem plezat. Poškodba se poceli, jaz pa izkoristim krasno možnost, ki mi jo ponujajo delovne počitnice. Med anketiranjem v okolici Bovca, ki traja dobra dva tedna, skoraj vsak dan plezam v bližnjih plezališčih. Alpinisti, ki sem jih spoznal tam so res dobra družba. Forma in pogum spet rašjeta. Kmalu po vrnitvi domov greva z

Jezerska Kočna

Skuta Kalški Greben

Planjava

Hudičev Boršt

Kokrška Kočna

Grintavec Štruca

Kr.Rinka

Brana

Krvavec

Ojstrica

Alešem plezat v Šite, ostenje nad Tamarjem. Aleš dvakrat pade, ker ne preverja oprimkov, k sreči je obkraj po naključju drugi v navezi, tako, da zgolj obvisi v štriku. Plezava 11 ur. Skupaj z dostopom in dolgim sestopom skozi Jalovčev ozebnik hodiva celih 16 ur. Do konca počitnic splezam še šest smeri. Plezam, če le imam soplezalca, toda nekaterim se ne da, drugi so na počitnicah... Septembra se pošteni ljudje odpravijo na delo, jaz pa nadaljujem in v dveh mesecih mi uspe splezati še šest smeri, od katerih dve solo. Gre seveda za zelo lahke smeri, ki že skoraj mejijo na hojo. To sta dve grebenski prečenji. Zeleniške špice in greben Rinka-Skuta. Takšno plezanje mi ustreza. Imaš svoj tempo, odgovoren si le zase in imaš veliko časa za razmišljanje. Lahko se ustaviš, opazuješ razgled, uživaš... Le zmotiti se ne smeš. Tega pa si dejansko tudi v navezi ne smeš privoščiti. Navdušen sem nad solo vzponi in, ko končno najdem še nekaj takih, lažjih smeri, me prehitijo zima. Prehod je hiter, že novembra z Matejem začneva smučati v hribih in do konca leta opravim že sedem turnih smukov.

Poleg tega mi uspe z Juretom iz Bovca preplezati štiri grape v Mali Ruši pod

Mangrtom v enem dnevu. Jure res zna in jaz mu sledim. Nenavezana z derezami in cepini plezava celo tretjo stopnjo. Za takšno stvar je potrebno imeti dobro koncentracijo in nekoga, ki ti pokaže, da se da. Tudi tokrat sestopava že v temi in potrebnih je celo nekaj spustov ob vrvi, ker se malo izgubiva. Konec decembra, grem brez Mateja, ki je postal moj osebni učitelj smučanja, smučat s Koroške Rinke. Z menoj gre sošolec Luka, ki pa sestopi peš. Zaradi zelo trdega snega, ki bi ga bili veseli vsi prireditelji tekem za svetovni pokal, je smučanje zelo nevarno. Pri smučanju ni nobenega varovanja, če padeš je malo možnosti. Znoj kar teče od mene, pa ne od napora. V lažji predelih se pa vseeno imenitno nasmučam. Leto se konča z pravo avanturo v zaledenem slapu nad Jezerskim, saj se med plezanjem čez nas sipajo plazovi pršiča. Leda nisem vajen in tokrat sem bil po spet temeljito prestrašen.

V letu 99 sem v gorah preživel 39 dni, tem pa lahko prištejem vsaj še dvajset ali več dni v plezališčih. Skupno sem opravil okrog 40 vzponov. To je več kot prej v treh letih skupaj. Gore in plezanje so sedaj zame prva stvar. Zvečer zaspim ob kakšni hribovski knjigi in zjutraj kujem načrte,

kaj bom počel. Čez teden komaj čakam, kdaj grem nazaj tja - nad meglo, pod katero ostanejo vsi problemi tukajšnjega življenja. In čez vikend... vstanem okrog štirih, se oblečem, najem, stopim ven, se nadiham hladnega zraka in zdrvim z mojim ljubim avtom, ki mi vse to omogoča, nekam stran.

(Ob tej priložnosti bi svoji dragi LADI zaželel še na mnoga leta!)

Kaj se vidi z Vrha

Fotografiral in risal je TOMAŽ TIŠLER.

Pred dobrim letom so na Vrhu rovtarski planinci postavili razgledno tablo. S tem so mnogim olajšali opazovanje prelega razgleda. Žal pa tudi ta tabla ni popolna. Vsebuje resno le največje hribe, je nekoliko zamaknjena in ima vsaj dve napaki.

Razgled z Vrha sem opazoval že leta preden sem se preselil v te kraje. Včasih mi je dedek razlagal o gorah, ki se vidijo, nato pa sem jih začel spoznavati sam. Hrib si najbolje zapomniš, če stojiš na njem. Že dolgo sem si želel, da bi enkrat fotografiral celoten razgled z naše najvišje točke. Letos sem se te naloge lotil, a sem kmalu ugotovil, da bi bilo fotografiranje celotnega razgleda, torej polnih 360 kotnih stopinj, pretežko in predvsem predrago. Odločil sem se, da za letošnjo številko

informatorka obdelam tisti del, ki ga najbolje poznam. To so seveda Alpe. Okrog novega leta sem se ob priliki zapeljal na Vrh in nato šklocal na vse smeri. Fotografije sem nato doma zlepil skupaj. Ker se nekateri hribi prekrivajo ali pa jih težko ločimo od ozadja, bi bile fotografije zelo nepregledne, zato sem na osnovi slik izdelal skico, ki je, mislim, malo prijaznejša. Z njeno pomočjo lahko celo prepoznamo gore, ki jih sicer sploh ne opazimo, kot je npr.: Tosc pod Triglavom ali Veliki Vrh v

Košuti, ki komajda kuka čez Goli Vrh. Seveda tudi ta skica ni popolna. To pa iz dveh razlogov: Če bi označil prav vse vrhove, ki se vidijo, bi bilo zelo nepregledno, pa tudi precej je hribov, za katere nimam pojma, kaj da so. Žal tudi podrobni pregledi zemljevidov niso pomagali, na hribu moraš stati, pa je. Tako je ostal prazen precejšen del med Krnom in Voglom. Vem sicer, katere gore so vmes, ne morem pa jih prepoznati na skici. Če kdo ve za te hribe, bi mu bil zelo hvaležen za kakšno koristno informacijo.

Na skici tudi niso označeni predeli, ki se sicer vidijo, a so prenizko (npr.: Žiri), če bi upošteval še te, bi šlo preveč prostora in časa.

V prihodnje bom poskušal obdelati še kašen del obzorja.

Želim vam obilo užitkov ob pogledih na naše gore!

PIŠEJO OTROCI POŠ VRH SV. TREH KRALJEV

v ŠOLI

Zelo rad hodim v šolo. Rad imam vse predmete. Vesel sem, ker me je učitelj naučil veliko stvari o človeških bivališčih.

Gašper Oblak 1.r.

Šola je velika, v njej se dobro počutim. Stavba še kar dobro izgleda, ima veliko oken. Velikokrat pišemo naloge in kontrolke, takrat nas učitelj presede. On nam pogleda naloge. Če je kaj narobe, moraš popraviti, če pa ne popraviš, dobiš cvek. Učitelj je strog, upošteva pravila, zato ga imamo radi.

V šoli se dobro učim. Rešili smo že veliko nalog. Ko gremo na sneg, sem zelo vesel. Zunaj se vozim s sankami in žakli. Naredili smo tudi stezo za bob, ki sta ga prinesla Cene in Anamarija. Tudi meni ga posodita, ker smo prijatelji. Rok, Blaž in Cene popravljajo progo.

Leon Smrtnik 2.r.

V šolo rada hodim. Tam se učimo brati, pisati in računati. Spoznavamo tudi druge stvari: Pogovarjamo se o človeku, o živalih, o naravi in o okolju. Zelo rada tudi pojem in telovadim, ne maram pa kontrolk. Ni mi všeč, če se sošolci kregajo in tepejo.

Anamarija Treven 1.r.

V šoli je lepo, rada telovadim in računam.

Nataša Kunc 1.r.

Če bi bil jaz učitelj, bi dal veliko naloge. Matematika mi je všeč, slovenščine ne maram.

Miha Alič 1.r.

Telovadbo imam rad. V šoli ne maram, da me piči čebela. Spoznal sem nove prijatelje. Učitelj se zelo trudi z nami. Kuharica nam pripravlja malice. V šoli se imamo lepo.

Janez Mivšek 1. r.

Zjutraj se malo pred prvo uro pripeljem v šolo, potem se še malo igramo s kockami, dokler ne pride učitelj. Pri matematiki se učimo računati do sto in reševati besedilne naloge. Pri slovenščini se učimo pravilno pisati besede, berem, pišemo spise in postavljamo ločila. Pri spoznavanju narave in družbe pa se učimo o naravi, o življenju ljudi, rastlin in živali. Potem imamo še glasbeno, likovno in športno vzgojo.

Od vseh predmetov imam seveda najraje telovadbo, ko se igramo razne igrice. Pozimi, ko je sneg, se sankamo ali vozimo z žaklji, ko pa je topleje pa igramo košarko in med dvema ognjema.

V šolo rad hodim, saj se vsak dan kaj novega naučim. S sošolci se velikokrat smejimo, včasih pa mi kdo tudi nagaja.

Dejan Jesenko 2.r.

GASILSKE

GASILNI APARAT

Na neki steni sem visel že zelo dolgo časa. Včasih sem si mislil, da nisem za nobeno rabo. Takrat sem se tolažil: »Če ne bi nikomur služil, ne bi bil tu!« Neke noči mi je postalo zelo vroče. Okoli sebe sem zaslišal velik hrup. Nenadoma me je neka roka zgrabila. Ves sem se zatresel in že sem videl beli dim in nekaj žarečega. Ravno tja sem letel. Kriknil sem: »Av, kako je vroče!« Zaslišal sem tudi bratce, ki so stokali, a kljub temu so bili ognjeni zublji čedalje manjši. Ogenj je počasi ugasnil, valil se je le še dim. Počasi se je vse pomirilo. Pogledal sem naokoli in videl, da moji bratci tako kot jaz ležijo raztreščeni med pepelom. Kljub temu, da sem bil razbit in čisto prazen, sem bil vesel zmage nad ognjem. Moje navdušenje je uničila metla ki nas je vse skupaj vrgla v kanto za smeti. Pristali smo na smetišču in šele tam sem se zavedel, da tokrat pa res nikomur več

ne koristim. Moje življenje pa je imelo smisel, saj sem v njem naredil nekaj dobrega.

Cene Treven 4.r.

OGENJ IN PRAH

Mračilo se je. Malo sem dremala, ko je cigareta, v kateri sem stanovala, padla na tla. Opazila sem, da je okrog mene polno suhega listja in se razveselila. Zapihal je lahen vetrič in kmalu sem postala večja, lepo sem se razplamtela. Poklicala sem še bratce in sestrice, združili smo se v velik in močan plamen. Veselili smo se novega življenja. Nenadoma pa se je name nekaj ulilo. Prestrašila sem se. Začela sem glasno stokati, naj me pustijo pri miru. K sreči sem še imela nekaj zraka, upala sem, da me to ne bo uničilo. Tedaj pa je priletel name še nekakšen prah. Začelo me je dušiti. Bila sem jezna, na vso moč sem se borila proti sovražniku. Že sem mislila, da je nevarnosti konec, ko je name padlo še več tega prahu. Zadušilo me je. Postala sem le pepel. Ker so me tako nesramno zatrli, mislim, da jim bom ob prvi priliki že pokazala, kdo in kaj sem.

Anica Kokelj 3.r.

JE ŽE KDO VIDEL VŽIGALICO, KI NE BI GORELA?

Bila sem vžigalica. Že celo leto sem ležala na polici v majhni škatlici. Vsak dan bolj mi je bilo dolgčas. Nekega dne pa je nekdo vzel moje domovanje s police, ga odprl in me vzel v roke. Nekaj časa me je ogledoval in me vrtel med prsti, potem pa me je podrgnil ob rob škatlice. Zagorela sem. Imenitno sem se počutila. Padla sem na slamo, postala sem lep, velik plamen. Nenadoma je nekdo nekaj zlil name. Začelo me je dušiti in na vsak način sem hotela zbežati, a kljub vsemu sem postajala manjša in manjša. To je bil moj konec. Zdaj sem le še pepel.

Suzana Smrtnik 4.r.

OGOREK MIHEC

Na tleh je ležal ogorek Mihec. Ko je zapihal veter, se je razžarel. Suhe vejice v njegovi bližini so zagorele. Veter je močnejše potegnil in tudi ogorek Mihec je postajal močnejši. Veselo je poskakoval po gozdu, hrustljal je vejice in listje. Vse živali so bežale pred njim. Čez nekaj časa je zaslišal glasno tuljenje. Zgrabila ga je panika, ves prestrašen je začel bežati. Nekaj je padlo nanj in ga začelo dušiti in daviti. Komaj se je rešil. Mislil je, da mu bo uspelo ubežati nevarnostim, ki so prežale nanj, tedaj pa je zagledal pred seboj nekaj strašnega. Imelo je veliko kapo, oranžen plašč in nekaj rdečega v rokah. Nanj se je vsul dušič prah. Zavedel se je, da je to konec njegovega življenja. Od njega se je vil le še slaboten dim.

Rok Jesenko 3.r.

VODNE KAPLJICE

»O, kako lepo je drseti po kamnih, se igrati z ribicami in vodnimi prebivalci,« sem si govoril med plavanjem. K potoku, v katerem sem bil jaz, je hodilo veliko živali in tudi ljudi pit vodo. Nekega dne je mimo potoka prišel krvoločni volk. Bil je zelo žejen, saj je pojedel že nekaj ovac. Sklonil se je in začel piti. Videl sem, kako hlastno je požiral kapljice. Izmikal sem se, a mu nisem mogel ubežati. Zagledal sem ostre zobe in že sem se popeljal po tunelu. Pridrsel sem v vrečo in se pridružil mojim sestricam. Tiščale smo se že, pririvale, a volk ni imel dovolj. Na lepem pa: »Pok!« Volkov želodec je počil in vse kapljice smo se razlile po travniku. Bilo me je strah, a drsenje po travi je bilo čudovito. Izza oblakov je posijalo sonce. Spustil sem se v uren tek. Skril sem se pod listje, a zaman. Sonce me je spremenilo v nevidni hlap. Zajadral sem proti nebu. Na prvi nebeški železniški postaji sem počakal na vlak in se odpeljal dalje. Ko sem se peljal in sedel v vagonu,

sem se spraševal kaj mi bo prineslo naslednje potovanje.

Cene Treven 4.r.

Bilo je jeseni. V oblaku, visoko na nebu, smo se že močno drenjali, zato smo se odločili, da gremo na potovanje proti zemlji. Oblečena sem bila v belo krilo. Bilo je čudovito. Kmalu se je belo krilce razblinilo, bila sem žalostna. Padla sem na zemljo. Utirala sem si pot skozi zemeljske plasti. Povzela sem tik ob velikanskih koreninah. Prišla sem preblizu in ena od korenin me je posrkala. Nenavadno sem se počutila. Znašla sem se v jabolku. Vedela sem, da brez nas kapljic jabolka ne bi bila tako okusna in sladka. Prišel je Mihec in pojedel jabolko. Znašla sem se v njegovem želodcu. Ker ne maram teme in smradu se nisem dobro počutila. Ves čas sem si govorila: "Komaj čakam, da pridem na zrak!" S težavo in z veliko truda sem se prerinila skozi njegovo kožo. Ničesar več si nisem želela, samo malo zraka. Bila sem presrečna. Z bratci in sestricami v zraku smo se združili v velik oblak. Od veselja, da smo spet skupaj smo radostno zarajale. A kmalu nam je postalo tesno, ker se na je že toliko zbralo in spet sem si želela na zemljo...

Zelo rada potujem, a zadnje potovanje mi ni bilo všeč. Želim si doživeti še kaj drugega.

Anica Kokelj 3.r.

Oblak se je počasi polnil. Kapljice smo se bolj in bolj drenjale. Kmalu nas je bilo preveč. Morale smo se odpraviti na dolg potovanje proti zemlji. Praznično smo se oblekle, bile smo čudovite v belih oblekah. Med potjo nam je postalo tako toplo da so se naše obleke čisto stopile. Ker nam je bilo na zemlji všeč, si nismo želele takoj v nebo, zato smo se skrivale pred soncem in njegovimi žarki. Kadar sonce ni sijalo tako močno smo se kapljice igrale razne igre. Bilo je zelo zabavno. Najljubša naša igra je bila "hotel". Sesti je bilo treba na

kapljični stol si natakniti očala in naročiti, kar si si v tistem trenutku zaželel. Nekega dne pa soncu nismo mogle več ubežati. Kmalu smo izhlapele v zrak nazaj v oblak.

Špela Oblak 3.r.

Bil je lep sončen dan. V Kapljični deželi smo se kapljice tiho pogovarjale. Skrivale smo se za megleno kopreno, da nas sončni žarki ne bi posušili. Gospod Oblak je počasi peljal mimo svojo ladjo čez nebo. Na vsaki dežni postaji je pobral nekaj kapljic. Ladja je bila vedno bolj polna. Spet smo se vstavili. Popili smo kavo. Naenkrat se je ladja stresla, gromozansko je zaropotalo in se posvetilo. Takoj smo vedeli, da nas je obiskala teta Strela, ker je samo njen prihod vedno tako hrupen. Strela je povedala, da je otrokom na Zemlji dolgčas po dežju. Takoj smo vedele, da gremo na zemljo. Veliko se nas je prijel za roke. Zaplesale smo po zraku in nežno pristale na beli liliji. Spolzele smo ob stebelu navzdol in že nas je objela tema. Izogibale smo se velikim koreninam, da nas niso posrkale, polzele smo po kamenju, zemlji, pesku. Tudi odpadkom se nismo mogle izogniti. Ker nas je bilo vedno več, smo potovale vedno hitreje. Želele smo priti na morje. Kmalu smo zaslišale bučno šumenje. Naše slane sestrične so nas veselo sprejele. Kar nekaj dni smo rajale in se zabavale. Ker nismo bile pazljive, so nas sončni žarki na morski gladini ugrabili in spet odnesli v višave. Nismo bile žalostne, saj smo vedele, da bomo potovanje kmalu ponovile.

Suzana Smrtnik 4.r.

RAZNE ZGODBE**NOVO LETO**

V petek 31. 12. sem šel "k Štrajtu". Tam smo počakali novo leto. Ko je ura odbila polnoč, smo si ogledali ognjemet. Spustili smo dve raketi v zrak, metali smo tudi petarde. Spat smo šli šele zgodaj zjutraj.

Štefan Kokelj 2.r.

PRIJETNE SANJE

Spanje je strašno dolgočasno. Zelo nerad se zvečer spravim v posteljo. Toda, če kaj lepega sanjam, se mi zazdi, da je spanje tudi lepo.

Nekega večera je bil na televiziji zelo smešen film. Prikazovali so ga zelo pozno. Mami me je priganjala spat. Nenadoma mi je nekaj šinilo v glavo. Skril sem se na hodnik in počakal, da bosta oči in mami zaspala. Ko se mi je zazdelo, da nista več budna, sem šel v dnevno sobo in gledal film do konca. Po filmu sem hitro zaspal. Sanjalo se mi je, da sem Robin Hood. Sanje so bile čudovite. Zjutraj, ko me je mami zbudila, sem ugotovil, da sem čisto navaden Rok.

Ker mi je manjkalo spanja, sem bil celo zelo zaspan Rok.

Rok Jesenko 3.r.

SLADKO SPANJE

Vsi pravijo, da je spanje koristna reč, zato morajo otroci zgodaj v posteljo. Meni pa ni do spanja, saj se zvečer dogajajo same zanimive reči. Ko mamica reče, naj grem v posteljo, se samo namuzam in se delam, da je ne slišim. Ko mi reče drugič, malo glasneje, ji rečem, da grem na stranišče. Zdaj se pa mamica hudo razjezi in začne glasno vpiti. Tedaj vsa užaljena odidem v svojo sobo. Rada bi gledala film na televiziji, ali pa bi se igrala z Gašperjem.

Zjutraj, ko še sladko sanjam, me mamica prebudi. Rečem ji, da bi še malo poležala. Zasmilim se ji, zato me pusti spati še nekaj minut. Čez nekaj časa me budi glasneje. Nič ne pomaga! Vstati moram, ker bom drugače zamudila pouk! Pa bi še tako spala!

Špela Oblak 3.r.

MOJE SANJE

Neko noč sem sanjal o mačku, ki je bil čisto zelen. Bil je poplnoma sam in nihče ga ni imel rad. Šel je po svetu, da bi našel nekoga, ki bi postal njegov prijatelj. Srečal je moža in ga prosil, naj ga vzame s seboj. Možakar sploh

ni hotel govoriti z njim, odkolovratil je svojo pot. Zeleni maček ni obupal. Hodil je po cesti in čez čas je srečal teto Micko. Tudi njo je prosil, naj ga vzame s seboj. Teta Micka je odgovorila, da je to nemogoče, saj živi v petem nadstropju visoke stolpnice in ima še zase premalo prostora. Muček je postal žalosten, tedaj pa ga je zagledala neka punčka, ki je veselo vzkliknila: "Ravno takega mucka si želim! Pridi sem, da te pobožam!" Muček je zadovoljno pomislil: »Kdor čaka, dočaka!«

Blaž Kunc 2.r.

VČERAJ

Včera so učenci iz naše šole smučali pri nas. Z Rokom sva naredila skakalnico. Enkrat sem padel. Po smučanju smo pili čaj, ki nam ga je skuhal moj ati. Otroci so odšli domov, sam pa sem si ogledal žensko smučanje na televiziji. Še preden je mami prišla iz službe, sem si zunaj postavil gol in igral hokej. Ker sem udaril premočno, sem izgubil pak. Iskal sem ga, a ga nisem našel. Sklenil sem, da ga bom naredil novega iz lesa.

Moj trud je bil poplačan. Z novim pakom sem zabil kar šest golov. Večer je prehitro prišel in z atijem sva morala v hlev.

Dan je bil zelo naporen, zato sem zaspal takoj, ko sem se legel na posteljo.

Leon Smrtnik 2.r.

NAŠA HIŠA

Naša hiša je velika. V njo smo se vselili pred šestimi leti. Poleg stanovanja v katerem živimo in garaže, kjer so spravljena kolesa in avtomobil imamo v njej še okrepčevalnico. V hiši je kuhinja, dnevna soba, spalnica, kopalnica, stranišče, shramba, hodniki in stopnišče. Z bratom imava skupaj sobo, v kateri se učiva, delava domače naloge in spiva. Imava pa še eno sobo, kjer so same igrače in glasbeni stolpi.

Dejan Jesenko 2.r.

MOJA PAPIGA

Moja papiga je majhna eksotična ptica. Ime ji je Poki. Je rumeno zelene barve. Živi v kletki. V njej ima gugalnico na kateri rada sedi in lestev po kateri veselo skače. Hranim jo s ptičjo hrano za papagaje. Vsak drugi dan ji natresem zrnja v posebno posodo. Tudi vodo ji zamenjam vsak drugi dan. Poki je pri nas že dve leti. Velikokrat veselo čivka, včasih pa zavrešči kakor kakšna sraka. Želim si, da bi dobil še eno papigo, da bi moj Poki imel družbo.

Dejan Jesenko 2.r.

POLETNE POČITNICE

Na počitnicah sem bil pri babici v Portorožu. Vsako jutro, ko sem pojedel zajtrk, sem si pripravil torbo z brisačami in kozmetiko in odšel na plažo.

Dopoldan sem se kopal z mamom in očetom. Potapljal sem se in iskal zanimive kamne. Po kosilu sem se igral s prijatelji. Ob večerih smo hodili na sprehode ob obali. Enkrat smo šli celo v mesto na večerjo in ples. Na sošolce nisem pozabil. Pisal sem jim razglednice. Res sem se imel zelo lepo.

Leon Smrtnik 2.r.

Violina**Igra jo ŠPELA OBLAK**

Violina je inštrument, ki ga igram jaz, Špela. V glasbeno šolo hodim ob ponedeljkih in sredah popoldne. Poleg tega pa moram violino vsak dan vaditi doma. Nekoč, ko sem doma vadila v svoji sobi, se mi je odtrgala struna. Priznam, da me je bilo zelo strah iti v glasbeno šolo. Kljub temu strahu pa se je vse lepo končalo. Učiteljica ni bila nič jezna, saj se to lahko zgodi vsakomur, če vadi. Na moje veliko veselje sem dobila novo, boljšo in lepšo violino.

Z novo violino še bolj pridno vadim, da bom znala čim bolje igrati na ta inštrument.

Kronika

V začetku stoletja jo je pisal takratni župnik.

Leto 1914

Kakor vsako leto, tako smo tudi v tem letu imeli duhovne vaje tri dni, ob enem je bilo tudi spovedovanje za veliko noč. To leto so vodili duhovne vaje prevzvišeni g. knezoškof. Bile so v času od 28-30 marca. V torek 31. marca je vsa fara prejela skupno sv. Obhajilo iz rok prevzv. g. knezoškofa. Obhajanih je bilo v tej dneh okrog 1000 ljudi.

Drugače ni bilo v tem letu nič posebnega do 28. junija, ko je bil umorjen prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soproga Zofija. Pri nas je obema 5. julija opoldne in zvečer in 6. julija je bila ob 6 črna peta sv. Maša za prestolonaslednika in ob 10. je bilo pa opravilo za njegovo ženo, katero je imel č.o. Emilijan, O.F. s sv. Gore nad Gorico.

Kakor hitro se je razširil glas o umoru, takoj so ljudje govorili, da bo vsled tega nastala vojska.

In res naš preblagi cesar je prekinil diplomatične zveze 26. julija s Srbijo, ker so le ti dali povod umora (Princip) Grozno je gremelo v oblakih v nedeljo 26. julija in že ta naravni pojav je naznanil, da se bo vnela strašna svetovna vojska. 26/7. ponoči ali drugi dan zjutraj so morali vsi naši možje in mladeniči, ki so bili v vojaških letih odriniti v vojsko. Najprvo se je začela vojska s Srbi. A ni trpelo dolgo časa, so se že Rusi potegnili za Srbe in 4. avg. je bila že napovedana vojska Rusom. V enem tednu nato so nastale vojske: Avstrija in Nemčija na eni strani: Srbija, Črna gora, Rusija, Francija, Anglija na nasprotni strani. Sedaj so začeli

klicati v boj črnovojnike in iz naše fare jih je odrinilo 42 mož.

Ljudje so pa začeli doma silno moliti, da bi se vojska polegla. Pri nas smo nedeljo za nedeljo hodili molit k znamenju lurške M.B. na Brencetovem.

Dan Jezusovega spremenjenja na gori Tabor smo to leto zelo slovesno praznovali. Iz Loke je prišel kapucin č.o. Efrem, ki je prav mnogo ljudi spovedal in izvrstno govoril ob 10. pri glavnem opravilu. Bile so ta dan tri sv. Maše ob 6,8 in 10. Zadnja je bila z leviti. Nekaj mož in žena je stopilo v III. red.

Na mali Šmaren je prišlo silno veliko romarjev, mnogo jih je prišlo zato, da bi od Boga sprosil konec vojske in ob enem pa zmago Avstrije nad Rusi.

Ravno 8 in 9. sept. so bili v Galiciji silni boji in prvi vojak iz naše župnije Franc Pavlin iz Račeve št. 15 je 9. septbr. Padel na gališkem bojišču.

Septembra smo imeli vsako nedeljo popoldne procesijo za zmago avstrijskega orožja in za ljubi mir. Toda vojske so kljub mnogim molitvam vedno bolj divjale in začela se je v Galiciji kolera, ki je divjala zlasti pri Premyslu. Našega največjega kmeta najstarejši sin je podlegel tej morilki: Janez Sedej iz Vrha št.1. umrl v Nizamkoviču 21. oktobra 1914.

V to grozno vojsko je posegla smrt na vse strani z vso silo. Umrli so tudi sv. Oče Pij X. Dne 20. avgusta. Največ vsled žalosti, ker niso mogli preprečiti groznega prelivanja krvi. V naši župniji se je zvedelo o smrti

papeževi že 21. avg. po ljudeh, ki so peljali konje k vojskinemu prebiranju. Zato smo zvonili 22 in 23. avgusta trikrat na dan in 24. avg je bilo slovesno mrtvaško opravilo. Ljudi je mnogo prišlo ta dan v cerkev in mnogi so prejeli sv. zakramente za dušni spokoj sv. očeta.

Dasiravno je divjala vojska, so vendar kardinali izvolili prav kmalu novega papeža kardinala Jakoba della Chiesa, ki si je nadel ime Benedikt XV. Že 8. sept. so izdali pismo, v katerem se obračajo na prebl. Devico Marijo, da bi ona izprosila mir in pospešila konec vojske.

Zadnjo nedeljo meseca septembra je bilo pri nas presv. R. Telo izpostavljeno od maše ob 10 do popoldne ob 3 zaradi vojske. Oktobra meseca smo vsaki dan po maši molili molitev sv. očeta za mir. A miru le ni bilo, pač pa so Avstrijci zapustili svoje postojanke v Galiciji in so se naši umaknili nazaj v Karpatate. Naši vojaki z Vrha so se vsi borili v Karpatih.

Novembra so ljudje cel mesec pogostoma prejeli sv. zakramente za umrle avstrijske vojake.

V decembru smo pri rožnivenski pobožnosti molili vsaki dan po litanijah molitev za mir.

Ljudje so v letu 1914. zbrali za rdeč križ 100 K in živine so dali vojni upravi tudi 50 glav. Leto je bilo precej rodovitno in po večini zlasti jeseni zelo lepo.

Leto 1915.

Začelo se je z krasnim vremenom. Na dan naših farnih zavetnikov se je cela Kranjska dežela posvetila J. Srcu. Pri nas je ta dan celodnevno češčenje in romarski shod.

Romarjev je bilo zelo veliko. Na altarju sv. Jožefa smo postavili za ta dan velik in lep kip J. Srca in smo molili posvetilno molitev vse trikrat pri službi Božji. Molitev je natisnjena v škof. Listu 1915 stran 15.

Zaupali smo na Jezusovo Srce, da se nas bo usmililo. Pa to kar smo prosili, nismo dosegli, pač pa smo zadobili milost, da smo se voljno udali v vojskine težave.

To leto smo vsako nedeljo molili po službi B. dopoldne in pop. Za vojake naše fare. Ljudje so se obilno udeleževali teh molitev. Kakor drugod smo tudi pri nas imeli od sv. očeta zaukazano mirovno pobožnost dne 7. februarja. Kako se je vršila je popisano v šk. Listu 1915. str. 47.

Kakor druga leta smo imeli tudi to leto duhovne vaje veliki ponedeljek, torek in sredo. Vodil jih je č.o. Vilibald kapucin iz Loke. Na veliki četrtek je bilo obhajilo za celo faro. Obhajil je bilo te dni do 1000. na veliko sredo pri sklepu je stopilo v III. red 22 udov. Marijna družba za fante se je ustanovila, vstopilo je v družbo 9 mladeničev.

Velikonočni prazniki so bili še precej lepi. 23. maja je nastala vojska med nami in Italijo. Ker je naš kraj blizu fronte se je tudi pogostokrat čulo grmenje topov. Najhuje je grmelo 15. junija. 25. julija, na ta dan se je grmenje čulo v Ljubljano in celo v Gradec. V veliki nevarnosti so bili naši kraji, da jih Lah vzame. Toda vrli Slovenci, Hrvati in Dalmatinci so ustražovali Laha, da je moral obstati pred Gorico. Ker je nastala vojska z Italijani so v nam bližnje kraje prišli tudi vojaki. K nam so hodili vojaki večkrat na razvedrilo tako »Deutschmajstri« iz Rovt in Medvedjega Brda, Bošnjaki in Dalmatinci iz Logatca in Godoviča.

Vojakom se je tako prikupil Vrh, da so Bošnjaki zapisali v spominsko knjigo: Krasno je ovdje i mi bosanci čemo branit ovaj kraj.

Molitve naše smo podvojili, da bi ljubi Bog varoval naše kraje.

Slovesnosti so bile po navadi kot druga leta. Zlasti slovesno smo praznovali 6. avgusta. Bile so 4 maše in ob 10. peti sv. maša z leviti. Imel je opravilo P. Rafael, kapucin iz Gorice. Na mali Šmaren je prišlo silno mnogo romarjev iz daljnih krajev.

Zaradi vojske ni zvonilo 104 dni.

29. avgusta je prišla prepoved da se ustavi zvonjenje v logaškem okrajnem glavarstvu. Na angelsko nedeljo j k službi B. še slovesno potrkavalo in pa pri glorijski, nato smo zavezali zvonove kot na veliki četrtek. Dovoljenje za zvoniti je zopet prišlo 11. decembra, a v odloku je bilo izrecno rečeno, da se zvoni samo ob nedeljah in praznikih. Zvonilo je do 5. jan. in nato je bilo zopet ustavljeno za nekaj dni, a 15. januarja l. 1916 se je splošno dovolilo zopet po navadi.

Varšava zavzeta 5. avgusta.

Zavzetje Varšave smo proslavili 6. avg. z lepo procesijo sv. R.T. pri kateri nas je bilo duhovnikov 7. Procesijo so nam dovolili prevz. G. knezoškof.

V mesecu oktobru in decembru smo molili vsaki dan po maši za mir.

Letina glede žita je bila srednja, a sadja je bilo toliko zlasti jabolk, da najstarejši ljudje kaj takega ne pomnijo.

Grmenje topov z italijanske fronte se je še zelo slišalo 15. 16. 17. 18. avg. in pa cel mesec november. Na Krn se od nas prav dobro vidi in smo večkrat ponoči opazovali

svetlobne rakete in reflektorje. Kadar je bilo jasno, a na zapadnem nebu nekoliko oblačno se je mnogokrat opazilo bliskanje in čez nekaj časa nato grmenje topov.

Vojno posojilo.

Pri tretjem vojnem posojilu l. 1915 je naša fara dala 5000 K.

Razne denarne nabirke: Za rdeč Križ smo dali 200 K, za poljske begunce 80 K za druge vojaške namene 350 K. Ker je fara majhna je zadosti darovala za dobre namene. Do konca l. 1915 je umrlo 5 vojakov: Franc Pavlin iz Račeve, Janez Sedej l. 1914. Franc Krvina iz Lavrovca, Franc Pavlin iz Žirovskega Vrha, Janez Bradeško iz Hlevnega Vrha 1915. Franc Pavlin in Janez Sedej sta umrla v galiciji, ostali pa na italijanski fronti. Vseh vojakov iz naše fare jih je dosedaj 90.

So leta minila...

Spomnil se jih je in o njih pisal FRANC TREVEN st.

Spomin na moja otroška leta mi sega nazaj do takrat, ko me je stari oče pestoval in sem občudoval senco od stropa viseče petrolejke, ki se je risala po steni.

Svoje otroštvo sem do 12. leta preživel pri starih starših - starših moje mame. To je manjša domačija od "Sopota" proti Rovtam. Po domače se je tam reklo v "Grapi pri Francu". Tukaj sem živel kot otrok dokaj lagodno in brezskrbno, imeli so me tako rekoč za igračo, bili sta dve teti, stric in seveda stari oče in mati. Za to zadnjo še sedaj trdim, da je bila "zlata!"

Leta 1936 sem pričel hoditi v osnovno šolo na Vrh - v "Grapi" sicer spadajo pod Rovte, ker pa sem bil vrhovski rojak, sem pač hodil na Vrh. Pozneje sem ugotovil, da sem od vseh cca 50 šoloobveznih otrok imel najdaljšo pot do šole. K sreči se je takrat hodilo v šolo vsak drugi dan: ponedeljek, sredo, petek nižji razredi - torek, četrtek, sobota (???) pa višji razredi. Šolsko leto se je pričelo 15. marca, končalo pa 15. decembra, počitnice so bile torej pozimi.

Leto 36 naj omenim tudi zato, ker smo prejeli sv. zakramente kar po tekočem traku: 15. marca začetek pouka v šoli, v maju prvo sv. obhajilo, v juliju mesecu pa že sv. birmo.

Leta 40 smo imeli v razredu sv.

Miklavža, še prej pa je bila zunaj pred mežnarijo otroška igra "KRALJ MATJAŽ". To predstavo so si ogledali tudi oficirji bivše Kraljevine Jugoslavije, ki so bili nastanjeni v logerju pri današnji šoli. Pri obeh predstavah sem tudi aktivno sodeloval: Pri Miklavžu "hudič", pri "Kralju Matjažu" sem bil pa njegov "oproda". Čas prelepih šolskih let pa se je sesul leta 41 ob kapitulaciji Kraljevine Jugoslavije, 6. aprila. Pričela se je vojna in moral sem iz "Grape" nazaj na "Stumarc". Ko sem prišel domov, so imeli doma naloženo na vozove ves "cok in pok". Zaradi bližine vojaškega logerja so se namreč morali umakniti bolj v globino. Šli smo k "Zakajnc" v Podlipa za tri dni. Ob umiku je

vojaštvo za seboj požgalo vse barake, zažgali so tudi skladišče z municijo pod "Luštrakom". Joj, kako je gorelo in pokalo!

Spričo vsega navedenega je seveda bil šolski pouk prekinjen. Vrh so tudi zasedli italjanski vojaki, ki pa niso povzročali posebnih težav. Tudi pri pouku v šoli, ki se je začel čez kak mesec ni bil vsiljen italjanski jezik. So pa v učbenikih počrnili vsa državljubna besedila in tekste. Prepovedan pa je bil tudi srbohrvaški jezik. Skratka vsa šolska dejavnost, je kljub okupaciji, potekala normalno, vsaj za nas učence.

V drugi polovici leta 42 pa se je ustanovila ti. "bela garda", ki pa je za svojo nastanitev vzela šolske prostore v mežnariji. Po nekaj tedenski zmedi se je "šola" preselila k "Jerebu" v "hišo" (družinsko sobo). V tej "hiši" sem tudi končal šolo: 3. razred "višje ljudske šole" z odličnim uspehom.

To leto smo praviloma končali šolo letniki 1929. Tukaj velja omeniti, da je tega leta bilo v fari rojenih 15 deklic in samo 3 dečki.

Konec šolanja, konec sanj... Ja, že leto 42 je krepko poseglo v našo brezskrbnost. Vsak dan sem lahko slišal streljanje iz raznih smeri, iz raznih orožij... Skoraj dnevno sem lahko videl dim od gorečih domačij. Po cele tedne ni ponehal smrad po ožganem, ko je gorel Potok, Ligojna, Podlipa, Podpesek, Praprotno brdo, Godovič, Črni vrh in še marsikateri kraj!!!

Vse te in še razne druge tegobe vojne, so v nas, odraščajočih, pustile čuden pečat tesnobe in negotovosti. Treba je tudi omeniti, da nam je od leta 41 do 45 "gospodovalo" kar pet vrst vojaštva: Italjani, Bela garda, Patrizani, Nemci in Domobranci. Spricho tako raznolikega vojaštva, je bilo kjerkoli moč najti razne petarde, bombe, mine. Dogajale so se med mladimi razne nesreče, tudi smrtne. Ene take nesreče sem žrtev tudi sam; potrgani prsti.

Konec vojne v maju 45 sem dojel zelo čudno, saj sva po odhodu Domobrancev ostala le Tratnik Franc, ki je bil delni invalid, potem pa po starosti takoj jaz, čeprav sva 15 let

Pred Anžonovo hišo v Račevi

razlike. Počasi, kot po kapljah, so se vračali posamezniki, ki so bili tako ali drugače na tujem.

Leta 46 je oživel PGD VRH, katerega član sem takoj postal. V tem društvu sem bil par let tudi poveljnik, kar sedem let pa sem bil tajnik društva.

Leta 49 jeseni, sem šel na služenje vojaškega roka, ki pa je trajal kar tri leta. Kot dobra stran tega "maratona" je bilo to, da sem šel kar sedemkrat v prekomando: Koprivnico, Ogulin, Rijeko, Zagreb, zopet Ogulin, Dornberg in končno v Novo Gorico kot graničar in od tu končno domov. Tako sem pri vojakih napravil tri najlepša leta.

Še iz šolskih let pa sem imel voljo in veselje nastopati na odru, saj sem od leta 46 - 77 sodeloval pri mnogih predstavah, na primer: Svatba dveh bratov - "ženin", Deseti brat - "Marjan", Tlačani - "Klander", Rokovnjači - "Nande", Veriga - "Janez", Glavni dobitek - "berač", Gosposka kmetija - "hlapec", Pri zvitem rogu - "brivec".

Pri vseh predstavah so igrala tudi dekleta in se ni čuditi, da je iz "Markove Micke" in "Mejačevega Janeza" v igri "Veriga" nastal kar soliden zakonski par.

Po poroki leta 55, ko sem se priženil k

"Anžonu" v Račevo se je marsikaj spremenilo. Drugi kraji, drugi običaji, drugi sosedje, skratka vse na novo. Kot po vseh kmetijah v kraju, se je tudi pri "Anžonu" delalo po starem, brez strojev, z volovsko vprego, torej vse na roko. Kot prvi premik na bolje je bil nakup par konj. Leta 57 pa že nakup rabljene kosilnice "RAPID", katera je bila edina v kraju vse do leta 65, ko sva kupila "BCS". Tempo po sodobnosti je bil vedno hujši, zato sva se leta 72 odločila za traktor "URSUS". Naslednje leto pa še pobiralko in tračni obračalnik ter stolpni silos za krmo.

Ker si kot kmet tesno povezan z naravo, tudi ta ni prizanašala. Leta 65 je vihar odkril polovico štale in polomil vsaj 100 m³ drevja v gozdu. Drugič je vihar leta 87 podrl cel kozolec toplar. Po postavitvi novega kozolca - garaže, ga je leta 94 upepelil požar. Zgorela je tudi pobiralka in kombajn za koruzo ter več manjše opreme.

Še sreča, da od leta 86 vodi kmetijo mladi gospodar z ženo in štirimi vnuki. Tako stvar gre po ustaljenem redu naprej.

Z ženo sva od leta 89 upokojena, pokojnina je sicer skromna, je pa redna. Če bo tudi v bodoče zdravje

služilo kot do sedaj, gledava v prihodnost z optimizmom.

Nekaj o ženi

Rojena je pri "Anžonu" v Račevi, kjer je bilo še pet sestra in brat Zdravko, ki pa ga je leta 43 ubila mina na takratni meji med Italijo in Nemčijo.

V šolo je do leta 41 hodila tudi na Vrh. Z letom 42 pa je celotno Račevo in Žirovski vrh od fare in šole odrezala začasna meja med Italijo in Nemčijo.

S tem letom se je v Žireh začela šola, "pouk", v nemškem jeziku. V oktobru leta 43, ko so Nemci zapustili Žiri in je bilo šole konec, je bila stara 14 let.

Kakor starejše sestre, se je tudi ona vključila v cerkveno petje vse do leta 97.

Sodelovala je redno pri igrah, predvsem Deseti brat, Veriga, Glavni dobitek, Pri gospodi in še pri drugih.

Kot bodoča gospodinja je 53 leta obiskovala zimski tečaj kuhanja v Kurji vasi (Šentjošt).

Kot kmetica je bila članica UO v "aktivu Kmečkih žena" pri KGZ Sora Žiri, od leta 75 do 97.

Življenska pot med dvema domovoma

S starim očetom se je pogovarjala TADEJA OBLAK.

V popoldnevu, polnem zimskih sončnih žarkov, sem se odpravila proti Mežnariji v Hlevnem vrhu k atu. V mislih so se mi postavljala vprašanja, koliko sploh vem o 70-letni življenski poti starega očeta Toneta Šubica. Nič, ali vsaj ne kaj dosti. Takoj ob mojem prihodu sva se z atom potegnila na toplo zakurjeno peč in pogovor se je preusmeril za skoraj sedem desetletji nazaj.

Njegova življenska pot se je pričela v Lomu pri Poljanah nekaj dni po Božiču, natančneje 29.12.1929. V družini je bilo kar enajst otrok; trije iz očetovega prvega zakona, osem pa,

med njimi tudi moj stari oče, iz drugega zakona. Da je življenje teklo po pravilu iz rok v usta, mi ni treba pojasnjevati. Enajst lačnih otroških ust je iz dneva v dan gledalo za koščkom

kruha.

Ravno želja, po boljšem življenju in strah pred bližajočo se vojno, je številno družino gnala v svet, s trehuhom za kruhom, kot pravi star slovenski rek. Jeseni 1939 leta se je še ne desetletni Tone s svojimi petimi brati in sestrami ter staršema odpravil v Bosno. Tam so se naselili v skromnih dveh bivalnih prostorih in čakali ugodnejšega trenutka. Tonetov oče Jože, se je vrnil v Slovenijo in prodal kmetijo na poljanskem. Mati pa je le s težavo preživela zimo, saj niso imeli ne hrane, ne drva. Vendar za vsakim dežjem posije sonce, in tudi po tej zimi je prišla težko pričakovana pomlad. Oče Jože se je vrnil k svoji družini z nekaj cvenka, dobljenega s prodajo kmetije. Tako je v Bosni kupil kmetijo s 15 ha zemlje.

Na začetku je bilo vse lepo in prav, a kaj, ko je prišla vojna. Očeta Jožeta so odgnali v Jesenovac, kjer je po dolgem in neusmiljenem mučenju umrl. Mati sama pa otrok ni zmogla preživljati. Tako so morali otroci drug za drugim od hiše, saj ni bilo dovolj hrane za vse. Tone je šel za hlapca k neki nemški družini. Ta družina pa je bila leta 1944 izgnana proti severu in ni jim preostalo drugega, kot da so s sabo vzeli tudi mladega Toneta. Po naporni dvomesečni hoji preko hrvaškega in slovenskega ozemlja so vsi raztrgani, umazani in polni uši prispeli na Dunaj. V prvi noči nastanitve jo je Tone popihal proti domu. In kam mu je velelo srce? V hribe nad Poljanami! Vendar je tam zaman iskal topel dom in obraze svojih staršev. Začasno se je nastanil pri svoji teti, ki mu je za silo nudila nekaj hrane in obleke, on pa ji je pomagal pri delu na kmetiji.

Ko se je vonj po smodniku polegel in so poki pušk zamrli, je iz Bosne prišla njegova mati. Mati Francka je pokopala že vsakršen up, da bo še kdaj videla svojega sina. Odpeljala ga je s seboj, k ostalim družinskim članom.

V povojnih letih je kot mladinec pomagal pri gradnjah železnice na različnih lokacijah. In če je bila le kakšna možnost, se je odpravil na obisk k svoji teti nad Poljanami. Vendar pa je ostal v družinskem krogu

Zagrabnarjeva domačija

le do svojega 17. leta. Tokrat ga od doma požene služenje vojaščine. Pri služenju vojaškega roka, ki je trajalo kar štiri leta, je opravil tudi šolanje za gradbenika.

Po opravljeni fantovski dolžnosti do države, se je znova vrnil v Slovenijo, vendar se tokrat v Bosno ni vračal sam. Spoznal je, tako kot so včasih rekli moji mami in jo marsikdo še danes pozna pod tem imenom, Zagrabnarjevo Enico. Potrebna je bila le dobra polovica leta poznanstva, da sta si zvestobo pomoč v sreči in nesreči leta 1957 obljubila pred oltarjem. Takoj po poroki sta šla v Bosno. Pa ne za dolgo. Po nekaj mesecih sta prišla živeti na mamino rojstno hišo. Ob težaškem kmečkem delu so se rodili trije otroci.

Za preživljanje petčlanske družine je ata Tone poskrbel tako, da se je zaposlil najprej kot zidar v Žireh, kasneje pa kot delavec v Škofjeloškem LTH-aju. Ker pa se z delom ni dalo preživljati je ata Tone ob sobotah in nedeljah poskočno zaigral na meh. Igranja na harmoniko se je priučil sam. Da je bil dober in zabaven "muzkontar" nam dokazuje še danes, saj ima vedno kakšno nabrito na jeziku.

Nekajletno, dokaj mirno družinsko življenje, pa je prekinilo pismo Tonetove mame Francke. Prošnja, da kmetija potrebuje gospodarja in delovnih rok, je bila uslišana. Leta 1963 se mlada družina odpravi v Bosno z upanjem, da bodo lahko živeli na svojem. Vendar je upanje kmalu usahnilo. Kmetijo je podedoval najmlajši sin, Tone in Enica pa sta si kupila kmetijo z nekaj hektarji zemlje, s katero sta lahko preživljala vedno bolj številčno družino. V hlevu je bilo ponavadi od 2-3 govedi in ravno toliko prašičev. Največ je bilo pri hiši perutnine, tako da so bila domača jajca vedno na doseg. Nekaj zaslužka je prišlo tudi s Tonetovim zidarskim delom.

Rodilo se je osem otrok in drug za drugim so odhajali v Slovenijo k svoji stari materi Heleni. V Bosno se niso več vračali, le še na nekajdnevni obisk. Želja po vrnitvi v Slovenijo pa je bila

Tone Šubic pred leti

še vedno skrita nekje na dnu duše, vsaj pri mami Enici. In tako sta v pomladi leta 1991, po 28 letih, drug za drugim prišla živeti v Mežnarijo v Hlevnem vrhu, oba, mama Enica in ata Tone. Lahko bi rekli, povsod je lepo, a najlepše je doma. Toda, če si človek ustvari dom popolnoma nekje drugje, v drugi državi in v njej živi toliko let kot sta moja stara starša, se res lahko vprašamo, kje je njun pravi dom. Ko ju povprašam po tem, sta si oba edina. Njun dom je tukaj, na Vrhu.

In kakšni so spomini na 28 preživelih let v Bosni? Lepi! Pravita, da so bili ljudje do njiju in njunih otrok prijazni, odprti, vedno pripravljene pomagati, pa čeprav so bili skoraj edini Slovenci v mnogo bolj številčno zastopani srbski narodnosti. To, da so sosedje vedno stopili skupaj in pomagali pri delu na kmetiji, sem občutila tudi sama ob svojem drugem in do sedaj tudi zadnjem obisku v majhni vasi v osrčju Bosne. Iz navadnega obiranja in ličkanja koruze so naredili večer, poln smeha in petja, ki ga je spremljala doma kuhana rakija.

Ob koncu pogovora pa, bolj za šalo kot zares, pravim staremu očetu: "Pa recte kakšno po nemšk, saj gotovo še kaj znate." In glej, da res. Zaslišala se je tekoča, čeprav narečna nemška govornica. Kljub mojemu štiriletnemu sedenju pri urah nemškega jezika, nisem znala razbrati, kakšno vprašanje mi je bilo zastavljeno.

Škrbinetovi

Pogovarjal se je in zapisal RAFKO KRVINA.

Tistega jutra sem se odpravljaj k Škrbinetu na velik grunt na jugovzhodnem obronku Žirovskega vrha. Kmetija, danes nosi priimek Kogovšek, spada v faro Vrh Sv. Treh Kraljev, občino Žiri, nad hišnimi vrati pa piše Žirovski vrh 1. Od Glavta, vozlišča pot proti Lučinam, Golemu vrhu in Smrečju, krenemo po nekdanji vojaški štreki, danes lepem makadamu nekoliko navzdol po bukovem gozdu. Ko pridemo iz gozda, se pot začenja vzpenjati, izstopimo iz štreke, na levi in desni nas pozdravijo skladovnice drv, klafter, kar priča, da današnje gospodarstvo vezana na prodajo metrovcev. Premagamo še zadnji klanec, kjer cesto na desni pred snežnimi zameti varuje živa meja in že smo na dvorišču Škrbinetove domačije. Mirno je v tem dopoldanskem zimskem času, le pes je opozoril gospodarja, da imajo v gosteh prišleka.

Vstopimo v novo hišo, v katero se je pred dvema letoma vselil današnji Škrbinetov rod. Pozdravi me gospodinja Metka in dvoletna Katarina, najmlajša izmed štirih otrok. Navihano se smehlja in boža svojega ljubljence, majhnega psička.

Na kuhinjskih vratih se prikaže stara mama Slavka, pozdravim še njo, ona pa me vljudno pospremi v kuhinjo. Po nekaj začetnih besedah o vsakdanjih stvareh, vstopi gospodar Tone, ki se je mudil nekje v hlevu. Na kmetiji je vedno treba kaj postoriti. Povem mu, kaj me zanima, s čim je povezan moj obisk. Že smo v prijetnem kramljanju

o zgodovini Škrbinetove domačije. Mama Slavka ve veliko povedati, med pogovorom pa spretno plete volnene nogavice.

Po ustnem izročilu, pravi zgodba, je nekje v vipavskih gričih, verjetno še v času Oglejskega patriarha živel grof, katerega last je bil tudi današnji Žirovski vrh. Imel je sina, ki se je spridil z deklo. Za kazen ga je grof poslal daleč od doma z nalogo, da na tem griču poseka od vrha do tal in si tam postavi hišo. Tako bo na očeh vsem ljudem, kdo je in zakaj je tukaj. Imenovalo pa se bo na Škrbini. Ta pričevanja bi nemara potrjevale

ostanki poti shojenih od živine od Škrbineta do Malna, ki je nekoč spadal h kmetiji. Na večih mestih pa je na kmetiji mestih bilo opaziti groblje, skalne ostanke koč...

V 17. stoletju pa gospodarstvo prevzamejo napredni ljudje. Pisali so se Martinšek in gospodarili pri Škrbinetu kar tri stoletja. Zadnji je umrl Janez Martinšek leta 1908. Gospodarstvo je bilo popolnoma v razsulu in zadolženo. Martinški so bili znani po oglarjenju, zidarstvu in izdelavi platna.

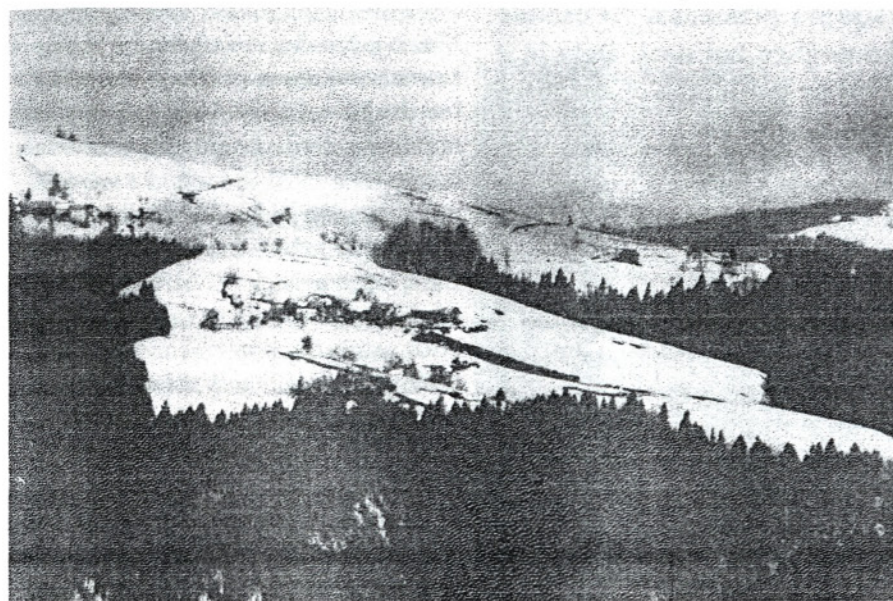
Stara Škrbinetova hiša je bila zgrajena verjetno že pred njihovim prihodom. Znano pa je, da je bila obnovljena, to priča tudi letnica na portalu, leta 1774. Hiša je danes spomeniško zaščiten in gospodar ne sme sam posegati v njo.

Leta 1910 kmetijo kupi od sodnije nekdanji glavni hlapec kmetije Mantova na Vrhniku Gantar Tine doma iz Potoka pri Zavrtaču. Oženil se je z deklezom iz svojega kraja, žena pa mu je umrla na porodu z otrokom vred. Znova se ni poročil. Sam s sestro je skrbel za kmetijo, ki pa ni napredovala. Leta 1937 je od njega kmetijo kupil Franc Košir, Jesenkov. Ta se je s celo družino leto kasneje preselil k Škrbinetu.

Prišla so vojna leta in mu zmešala vse načrte. Do vojne je postavil gospodarstvo na noge. Prenovil je hlev, hišo... Načrtoval je, da bi Škrbinetovo domačijo prevzel najstarejši sin Franc, usoda pa je hotela, da ni preživel vojne. Kot tudi ne njegov mlajši brat. Tako je leta 1946 domačijo prepisal na hčer Slavko. Jesenkovo domačijo je zapustil hčeri Julki, sam pa si je sezidal novo hišo in se vselil v njo 1947. Tine Gantar je ves ta čas živel na domačiji do svoje smrti 1951. Istega leta, skoraj istega dne je umrl tudi gospodar Franc Košir.

S prihodom Štrajtovega Janeza, Slavkinoga ženina, v hudi zimi februarja 1952 se začenja pri Škrbinetu novo poglavje. Mlada zakonca niso čakala nič kaj lepa leta. Poslopja so bila še vedno v slabem stanju, govedi ni bilo veliko..., ampak sožitje med njima je bilo kos vsemu temu.

Elektrika je prišla do hiše leta 1960,

Škrbinetova domačija z Vrha

Mladi rod in zadaj kmetija, seveda že pred leti

predsednik gradbenega odbora je bil gospodar sam, prej pa so imeli pri hiši svojo centralo.

Do leta 1980, ko je gospodarstvo predal sinu Tonetu, se je število govedi povečalo, ostrejša so bila zamenjana in prekrita z opeko, sezidana je bila

garaža. Janez je imel posluš za novo kmetijsko mehanizacijo. Že leta 1955 je kupil kosilnico Rapid, kasneje traktor, obračalnik, plug... Vmes pa so se rojevali otroci. Kar sedem jih je bilo. Janeza se lahko spominjamo kot družabnega človeka, vedno

pripravljenega za pogovor, smeh in vsekakor pomoč. Marsikaj od tega je ostalo tudi današnjemu rodu.

Tone je končal kmetijsko šolo, odšel k vojakom, nato pa brž prevzel gospodarstvo. Kmalu se je oženil in nanizal precej izboljšav na svoji kmetiji. Postavil je nov kozolec, preuredil notranjost hleva, leta 1990 pričel z gradnjo nove hiše, dokupoval kmetijske stroje, povečal govejo čredo. Ob strani pa mu je stala žena Metka, Dolinska z Vrha.

Za bodočnost se pri Škrbinetu ni treba bati, hči Sonja, sinova Gregor in Marjan hodijo še v osnovno šolo, ta mala Katarina pa se še igra doma. Redke so domačije, ki se danes uspešno preživljajo zgolj s kmetijstvom in gozdom, med te pa zagotovo sodi Škrbinetova. V družini je čutiti medsebojno zaupanje, predanost in vero.

Dopoldne pri Škrbinetovih je v prijetnem ozračju minilo kot bi mignil.

Hlevišarjeva mama

Z njo se je pogovarjal RAFKO KRVINA.

Leta hitro minevajo. Smo že v času, o katerem se je pisalo na veliko. Prehod v novo tisočletje naj bi zaznamovale zemeljske katastrofe, ki bi človeštvo pahnile na rob preživetja. Od tega ni bilo nič, zato se sprašujem, ali nas v prihodnosti čaka res kaj hudega ali pa so imeli preroki s svojimi prerokbami sijajno priložnost za osebno uveljavitev. Življenje teče prav s tako naglico kot prej. Delo in z delom preživeti. Brezskrbnosti v današnjem svetu ni. Kolikor hitro štejemo dneve, leta, prav za toliko se ljudje staramo.

Trenutki sreče, bolečine, radosti, tegobe..., vse to spremlja človeka od rojstva do smrti. Pišejo se najrazličnejše življenske zgodbe, usode, to velja za slehernega človeka.

Ko sem ob nastajanju časopisa ugotavljal, kdo je in kje živi najstarejši faran, mi ni bilo težko ugotoviti. Pred dnevi je praznovala devetdeseti rojstni dan, hlevišarjeva mama, Žust Marjana. Odločil sem se, da jo obiščem in se za trenutek vrneva v njeno preteklost. V prazničnem popoldnevu, praznovali smo svete tri kralje, je nastala njena

življenska zgodba.

Rodila se je pri Vrbancu v Lavrovcu. Danes te hiše ni več, na njenem mestu stoji vikend. Oče je bil Dolinski, mama pa Jesenkova. Bila je peti otrok v številni družini, vseh je bilo enajst. Šolo je obiskovala v Lučinah. V enem letu se je naučila pisati, brati in računati. Kaj več kot leto dni pa šole ni obiskovala. Bila so vojna leta, v takih razmerah pa je učiteljev primanjkovalo. Poučevali so v glavnem duhovniki. Tudi zakramente, sveto obhajilo in birmo, je prejela v

tem letu, 1915. Ljudje so v tistih časih na veliko odhajali preko luže v Ameriko. Tudi njen oče se je dvakrat odpravil v svet za zaslužkom. Z zasluženim denarjem se je vrnil domov in kupil Trčkovo kmetijo. Vsa družina se je odselila v nov dom. Zemljo so obdelovali na obeh kmetijah in še sedaj se spominja kako težko je kot otrok nosila hrano delavcem na polju. Mama je kmalu umrla, Marjani je bilo šestnajst let. Njen oče se je čez nekaj let drugič oženil. Marjana pa po mamini smrti ni več dolgo živela doma. Leta 1928 je spoznala svojega moža, hlevišarjevega Jožeta, in se tega leta tudi omožila. Čeprav je bil mož starejši petnajst let, pravi: »Nikoli med nama ni bilo čutiti te razlike.« Prvi otrok je bila Matilda, rojena leta 1933, pred njo ni bilo otrok. Vsa leta je mama Marjana trpela zaradi »ženskih« težav. Po drugem rojstvu, hči Tončka se je rodila leta 1935, so se stvari le še poslabšale. Kljub zdravniškim priporočilom, da bi bila nova zanositev tvegana, sta se rodila še dva. Sin Jože v enainštiridesetem letu, Janez pa je

mu je uspelo odnesti celo glavo in se ni vrnil z ostalimi v smrt. Prav ob obletnici svobode, 9. maja 1946, se mu je preko Italije uspelo vrniti na rodni dom. Prišla so leta, ko je človek upal, da bo lažje živeti, jih je močno udarila obvezna dajatev.

Tudi na tako

vedno puščalo na cedilu. In pravi: »Mož mi je večkrat pravil, ti boš dolgo živela, ker te kar naprej nekaj boli.« Skozi vse življenje se je zatekala k molitvi, ki ji je bila edina uteha v težkih časih. Tudi danes veliko moli, včasih tudi do tri rožne vence na dan. Na ta način premaguje dolgčas, ki ji je edino breme v starosti. Poleg molitve rada poslušša Radio Ognjišče, ki ga imajo starejši ljudje radi. V veselje pa so ji pravnučki, ki jo razveseljujejo v dolgih dneh. Tu so še njeni otroci, ki jo redno obiskujejo. Prav ta dan je bila pri njej hči Tončka in tudi ona mi je marsikaj povedala o mami.

Še vedno pa ima v spominu novo mašo vnuka Milana. Kako rada bi bila takrat prisotna, pa jo je prav tiste dni izdalo zdravje, kot že toliko krat poprej.

Ko je najin pogovor šel h koncu mi je rekla: »Rada pa bi živela še toliko časa, da bi se udeležila volitev.« Razlagal sem si po svoje. Ženska ima še čut za spremembe, katere so jo spremljale skozi vse življenje. S svojim glasom bo poskušala preoblikovati današnji slovenski vrh. Ali pa je to posledica poslušanja radia Ognjišče?

Odhajal sem z občutkom, da ji je lepo, vendar nekatere poteze so govorile, da ima še marsikaj povedati. Če vas bo kdaj, drage bralke in bralci, pot vodila mimo Hleviš se za trenutek ustavite pri njej. Samo zato, da ji ne bi bilo dolgčas.

velikem gruntu je bilo pomanjkanje. Veliko pridelanega je bilo obvezno oddati režimu, agrarni reformi. To pa še ni bilo najhuje. Nacionalizacija je Hlevišarjevim vzela malo da ne cel grunt. Ostalo je le dvanajst hektarjev, na vsakega člana družine po dva in pol hektara. Gospodarju pa zaradi vojnih zamer ni pripadalo ničesar. Kar so mu nekateri obljubljali, se je tudi uresničilo. Tisto kar pa je ostalo, je bilo komaj kaj vredno. Po nekaj letih so zaprosili, da bi zamenjali z boljšo zemljo. No, toliko so jim šli na roko. Gospodar Jože je umrl leta 1970. Doma je ostal sin Jože, ki se je že pred smrtjo očeta oženil.

Danes živi skupaj s sinom Jožetom in ta mladim Jožetom pod eno streho. V novo hišo so se vselelili že pred dvajsetimi leti. Z zdravjem sedaj nima večjih težav, čeprav jo je v življenju

privekal na svet štiri leta kasneje, 1945.

V sožitju in medsebojnim razumevanjem sta pričakala začetek druge svetovne vojne. Kako rada se spominja teh let: »To so bila zares lepa leta, vse do začetka druge svetovne vojne. Takrat pa se je začela kalvarija.« Pomanjkanja niso bili deležni, kmetija preko šestdeset hektarjev je s pravim gospodarjenjem nudila brezskrbno življenje. Vojna leta pa so prinesla v hišo vsakdanji strah in trepet pred vojaki. Oče Jože je bil malo doma. Njegovo življenje se je velikokrat znašlo v objemu smrti, vendar ji je vsakič ušel. Na eni strani okupator, na drugi partizani. Če si sodeloval s prvimi, si si nakopal težave od drugega in obratno. Če pa nisi sodeloval z nobenimi, so te obdelovali oboji. Žena Marjana pa je doma skrbela za dom in otroke. Stalno so na vrata trkali vojaki, partizani, Nemci, domobranci, četniki, in spraševali za možem. Mnogokrat se je srečevala s težkimi situacijami, ene se spominja: »V kuhinji sta sedela dva partizana in jedla kruh in mleko. Vsakemu sem dala jesti, če me je le vprašal. Po poti proti nam pa je prihajala četa Nemcev. Prosila sem partizana, naj se skrijeta, ona dva pa nič. Jedla sta naprej in se nista dala motiti. Nemci potrkaajo, vprašajo po partizanih. Ni jih, sem jim odgovorila. Na srečo niso stopili v hišo. Kaj bi bilo z nami v nasprotnem primeru, si lahko mislite.«

Kot pravi, je najmanj zaupala partizanom in bila od njih največkrat ogrožena. Ob koncu vojne je Jože odšel z domobranci na Koroško, kjer

Vreme na Vrhu sv. Treh Kraljev v letu 1999

Vreme je opazoval in beležil MARKO ŽUST.

Za nami je zadnje leto A.D. 1*, začeli smo prvo leto A.D. 2***. Po napovedih mnogih »astrologov, numerologov, ...« (ki si s tem režejo debel kos kruha), naj bi bila prav leta okrog prelomnice posebno burna tudi po dogajanju v atmosferi. Vendar se zaenkrat na našo srečo zelo pesimistične napovedi ne uresničujejo.**

Na svetu je v letu 1999 bilo sicer kar precej vremenskih neurij (poplave, močni vetrovi, orkani, ...), vendar po zagotovilu služb, ki se z opazovanjem vremena ukvarjajo profesionalno, leto 1999 ni bilo dosti različno od predhodnih let.

Isto velja tudi za naše kraje. Najbrž se bo večina z mano strinjala, da leto 1999 po vremenski plati ni bilo slabo leto. Izognili smo se večjim neurjem, ki bi nam povzročala škodo, pridelki zemlje so bili dobri in obilni, košnja je bila dobra in tudi vreme je dopuščalo njeno spravilo, kdor ima rad zimo je bil zadovoljen z obilico snega, ... Upajmo da bo podobno tudi v letu 2000.

Pa si leto 1999 pogledjmo nekoliko podrobneje.

Zima 1998-1999 se je začela zgodaj in do novega leta 1999 smo imeli že 46 dni s snežno odejo. Do konca pomladi pa skupaj 119 dni (torej domala štiri mesece). Obilnejše je snežilo sedemkrat, najbolj od 7. do 10. februarja, ko je zapadlo ob okrepljeni burji okrog meter novega snega. Izjemnega mraza ni bilo, bilo pa je veliko juter, ko je temperatura dosegla -10°C (po dolinah tudi do -15°C). Sveti večer in Božič sta bila prav idilična dneva, saj smo imeli okrog 30 cm svežega suhega snega in mrzlo ter jasno vreme. Lep in izjemno topel (ob sončnem vremenu 10°C) vendar

zimski je bil tudi praznik sv. Treh

Kraljev (6. januarja). Le za silvestrovo 1998 je bilo bolj oblačno, megleno in milo. Zadnjič je obilneje snežilo 22. marca, ko je zapadlo četrta metra snega. Ta sneg je hitro skopnel (25. marca je že bilo kopno). Vendar se je zima vrnila 18. in 19. aprila, ko je sneg dvakrat za nekaj ur pobelil višje lege v kraju.

Kljub tej ohladitvi v drugi polovici aprila, je pomlad prišla dokaj zgodaj. Prvi del aprila je bil zelo topel (sončno / 16°C na Veliko noč, 4. aprila). Omenjena ohladitev v drugi polovici aprila ni pustila za seboj hujše zmrzali. Ob koncu meseca je bilo spet toplo. Mesec april pa je bil tudi precej deževen (16 deževnih dni). V začetku maja se je še enkrat precej ohladilo,

Drži! Mlaj - datum Opis vremena		
DA	17. januar	Ob mlaju se je vreme izboljšalo in lepo vreme drži (le z enim dnevom z nekaj padavinami) do 7. februarja – do zadnjega krajca
DA	16. februar	Vreme se je po mlaju ob JZ umirilo – lepo vreme vztrajalo do 3. marca (polna luna je bila 2. marca)
DA	17. marec	Peti dan po mlaju slabo vreme (sneg), do polne lune nato še dva poslabšanja vremena z dežjem, po polni luni lepo
-	16. april	Ob mlaju deževno, peti dan nekoliko lepše – do 28. aprila nestalno, nato se je vreme ustalilo
NE	15. maj	Ob mlaju in peti dan po mlaju deževno, deževno še šesti dan, nato se je vreme ustalilo do 8. junija
DA	13. junij	Ob mlaju lepo, peti dan po mlaju dež, sledil je deževen teden, nato se je vreme umirilo
-	13. julij	Ob mlaju lepo, nato nekaj malega dežja, peti dan po mlaju zopet lepo, vreme nato tudi v glavnem lepo, le eno izrazito poslabšanje 10 dni po mlaju
DA	11. avgust	Ob mlaju lepo, nato se je do petega dne po mlaju vreme poslabšalo in temu poslabšanju je sledilo še eno močnejše poslabšanje, nato se je vreme umirilo
DA	9. september	Ob mlaju in peti dan po mlaju lepo, do 26. v glavnem lepo
DA	9. oktober	Ob mlaju in peti dan po mlaju lepo, do 23. v glavnem lepo
NE	8. november	Ob mlaju in peti dan po mlaju lepo, po 14. daljše obdobje s padavinami
DA	7. december	Ob mlaju lepo, peti dan po mlaju dež, nestalno vreme do konca meseca
Vidimo, da je pri osmih mlajih (66 %) trditev povsem držala, le pri dveh mlajih (17%) pa je trditev povsem odpovedala. Zaključimo lahko, da je v letu 1999 tudi mlaj imel določen vpliv na vreme v naših krajih.		

nato pa je bil preostanek meseca topel in dokaj suh. Vreme je šlo na roke tudi kmetovalcem za spravilo prve košnje, saj sta bila v tem mesecu dva daljša obdobja stabilnega vremena. Prva polovica junija je bila nato precej deževna, saj je dvakrat tudi oživilo vodne izvire.

Nato pa se je začelo pravo poletje. Za poletje sta značilna dva daljša obdobja suhega vremena (15 dni – 22. junij do 6. julija in 16 dni – 27. julij do 11. avgust). Med tema dvema obdobjema suhega vremena je bilo med 6. in 27. julijem bolj deževno, tako da poletje ni bilo pretirano sušno. Temperatura je mejo 30°C dosegla šele začetek meseca julija. Vseh dni s temperaturo nad 30°C je bilo petnajst. 12. avgusta se je drugo daljše obdobje suhega in tudi poletno toplega vremena končalo. Značilnost tega poletja je tudi, da so vse ohlaiditve nastopile postopno in brez močnejših neviht in neurij.

Tudi jesen ni skoparila z lepim vremenom. Dva daljša stabilna obdobja (11 dni – 8. do 18. septembra in 15 dni – 6. do 21. oktobra) sta omogočila jesenska opravila na polju, doma in v gozdu. September in oktober sta bila v povprečju tudi zelo

topla. Prvič se je resneje ohladilo 17. oktobra, ko se je temperatura približala 0 °C. 19. oktobra so se pokazale tudi prve snežinke, vendar večjih padavin ni bilo. Nato se je spet ogrelo in sledil je deževen teden. Vreme se je nato umirilo in na praznik Vseh svetih (1. novembra) je bilo vreme izredno lepo in toplo (čez dan 18 °C). 9. novembra pa je sneg prvič resneje zagrozil in nas opozoril, da se bliža zima.

15. novembra se je zima začela zares. Do 19. novembra je vsak dan snežilo in skupaj zapadlo približno 70 cm snega. Nato je močno snežilo še 21. novembra in snežna odeja se je približala metru višine. Do konca meseca je bilo nato suho zimsko vreme. V začetku decembra je nastopila prva močnejša odjuga. Do Miklavža je novembrski sneg v glavnem skopnel. Toplo v glavnem južno vreme je vztrajalo do 15. decembra, ko je zopet snežilo in zapadlo četrta metra snega. Sledila je nova odjuga in ponovno sneženje 20. decembra. Pred Božičem je pritisnil mraz. Mraz pa ni dolgo vztrajal, saj je prav na Božično noč zapihal okrepljen zahodnik, ki je v eni noči dvignil temperaturo iz -10°C na +2°C. Ob

deževnem vremenu na Štefanovo je predvsem na makadamskih cestah nastala močna poledica (26. december). 28. decembra pa je ob izredno nizkem zračnem pritisku (978 mbar, kar je najnižji pritisk v zadnjih petih letih) spet močno snežilo. Nato se je vreme umirilo in silvestrovo 1999 in prehod v novo leto 2000 sta bila prav idilično zimska.

Zanimiv je tudi podatek koliko lepih, suhih in sončnih nedelj smo imeli v letu 1999. Radi se namreč pritožujemo, da je vreme vse prevečkrat slabo ravno ob koncu tedna. V preteklem letu je bilo 32 lepih nedelj

(nad 60 %) in s tem veliko priložnosti za lepe nedeljske izlete v naravo. Lepih koncev tedna, ko sta bila suha sobota in nedelja pa je bilo v letu 1999 kar 26 (ravno polovica v letu).

Na koncu kratkega poročila o vremenu v lanskem letu pogledjmo še kratko analizo vpliva mlaja na vreme. Ob mlaju se vreme namreč rado spreminja in vsi tudi poznamo pojma »100 ura po mlaju« ali »peti dan po mlaju«. Trditev pravi: »Kakršno je vreme peti dan po mlaju, takšno vreme bo vsaj do polne lune«.

Ozon

O vplivu ozona na naše življenje piše MARKO ŽUST.

Lastnosti ozona

OZON je zelo reaktiven plin s kemično formulo O₃ (molekula je sestavljena iz treh atomov kisika). V naravi ga je največ v plasti med 19 in 23 km nad zemeljskim površjem. Ta ozon nas ščiti pred nevarnim ultravijoličnim (UV) sevanjem, ki prihaja s sonca. Spomladi in poleti je precej ozona tudi pri tleh. Prevelika koncentracija ozona pri tleh je škodljiva za ljudi, živali in rastline.

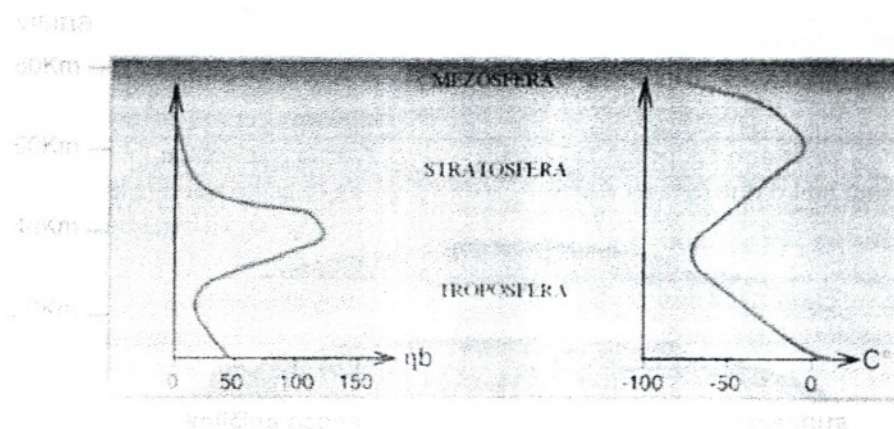
Atmosfera na grobo delimo po višini v tri plasti:

• **Troposfera**, ki sega od tal do okoli 15 km višine

• **Stratosfera**, ki sega od 15 do 50 km nad tlemi

• **Mezosfera** nad 50 km višine.

Troposfera je zračna plast od tal do višine okoli 12 km. Vsi vremenski procesi, se pravi fronte, cikloni, anticikloni, nevihte in z njimi

Izpostavljenosti	UV indeks	Zaščita
Minimalna	0-2	pokrivalo
Nizka	3-4	pokrivalo, sončna očala, zaščitni faktor 15 SPF in več
Zmerna	5-6	pokrivalo, sončna očala, zaščitni faktor 15 SPF in več, senčna področja
Visoka	7-9	pokrivalo, sončna očala, 15 SPF in več, senčne lege, bivanje v prostorih med 10. in 16. uro
Zelo visoka	10 in več	čim več bivanja v prostorih in uporaba vseh omenjenih zaščit zunaj

povezani pojavi, se dogajajo v troposferi. V troposferi temperatura z višino pada, v povprečju 6,5 stopinje Celzija na kilometer. Ozon nastaja v troposferi deloma po naravni poti (npr. razelektritve, občasni vdori ozona iz stratosfere), predvsem pa zaradi snovi, ki jih ljudje spuščamo v ozračje. Ob intenzivnih vremenskih procesih v troposferi se ozon z območij, kjer nastaja zaradi emisij predhodnikov (dušikovi oksidi in ogljikovodiki), prenaša na velike razdalje.

V stratosferi nastaja ozon po naravni poti iz običajnih dvoatomnih molekul kisika ob intenzivnem sončnem sevanju, predvsem ultravijoličnega dela svetlobe. V tej plasti se nahaja približno 90% vsega ozona v atmosferi. Količinsko je ozona razmeroma malo - če bi ves ozon v

atmosferi prenesli v plast, ki ima enak tlak in temperaturo, kot je na morskii gladini, bi dobili le 2,5 do 3,5 mm debelo plast čistega ozona. V stratosferi temperatura z višino narašča, zato je ta plast stabilna in zelo zmanjšuje mešanje stratosferskega in troposferskega zraka.

Zaščitna plast za UV sevanje pri tleh je pretežno ozon v stratosferi

Ozon dosega najvišje koncentracije v stratosferi na višini med 19 in 23 km nad tlemi. Ta plast ozona je zelo pomembna, ker absorbira kratkovalovno sončno sevanje. Sonce seva elektromagnetno valovanje v celotnem spektru. Največ energije seva v vidnem delu, ki obsega valovne dolžine 400-800nm, $1\text{nm} = 10\text{m}^{-9}$. Ultravijolični del spektra obsega

valovne dolžine v območju 100 - 400nm. To območje delimo na UV - A sevanje z valovnimi dolžinami od 320 do 400nm, UV - B sevanje med 280 in 320nm in UV - C sevanje z valovnimi dolžinami, manjšimi od 280nm. Ozonska plast popolnoma absorbira sevanje z valovnimi dolžinami, ki so manjše od 290 nm, zato to sevanje ne prodre do zemeljske površine. Tudi jakost energijskega toka v tem delu spektra je majhna. Ozonska plast v stratosferi jakost UV sevanja v območju valovnih dolžin 290 - 320 nm močno oslabi. Zmanjševanje količine ozona v stratosferi povečuje jakost sevanja UV - B pri tleh.

Intenzivno kratkovalovno sevanje je škodljivo življenju na zemlji

UV sevanje z valovnimi dolžinami okoli 260nm lahko povzroča okvaro dedne zasnove živih organizmov. Pri raziskavah kulturnih rastlin so ugotovili, da se pri povečanem UV - B sevanju zniža intenzivnost fotosinteze in zmanjša prirastek. Mnogo premalo pa je raziskan vpliv povečanega UV sevanja na zmanjševanje fitoplanktonske mase v oceanih. Pri ljudeh lahko nastopijo zaradi povečane jakosti UV sevanja predvsem poškodbe oči in kože.

Splošno veljavno mišljenje	Resnica (dejstvo)
Zdravo je porjaveti.	Porjavitev kože je obrambni mehanizem organizma pred nadaljnimi poškodbami zaradi UV svetlobe
Porjavela koža nas ščiti pred soncem.	Temno porjavela sicer bela koža ustvarja zaščitni faktor 4 SPF.
Sonce nas ne more opeči ob oblačnem vremenu.	Do 80% UV svetlobe pride skozi tanjše plasti oblakov, v megli pa je lahko izpostavljenost UV svetlobi celo večja kot ob jasnem vremenu.
Sončnih opeklin ne moremo dobiti v vodi.	Voda predstavlja minimalno zaščito pred UV svetlobo, odboj te svetlobe na vodni površini pa še poveča izpostavljenost delov telesa, ki so nad vodno gladino.
Kreme z zaščitnim faktorjem nas ščitijo, zato smo lahko dlje časa na soncu.	Kreme z zaščitnim faktorjem niso namenjene temu, da bi lahko bili dlje na soncu, temveč so namenjene zaščiti ob neizogibni izpostavljenosti soncu. Zaščita, ki jo nudijo je odvisna od načina uporabe.
Če se sončimo z rednimi prekinitvami, nas sonce ne more opeči. Če ne čutimo topline sončnih žarkov, nas ne more opeči.	Izpostavljenost soncu preko dneva se sešteva. Opekline povzročajo UV sevanje, ki nima toplotnega efekta. Toploto čutimo zaradi vidne in IR svetlobe.

Povečuje se nevarnost sončnih opeklin in z njimi povečanega tveganja nastanka kožnega raka.

V zadnjem desetletju je prišlo zaradi postopnega prodiranja halogeniziranih ogljikovodikov (te spojine imajo različna komercialna imena kot freoni, haloni in podobno, uporabljali so jih za polnjenje pršilk, hladilnih naprav in pri izdelovanju različnih pen v industriji) v stratosfero do procesa razkrajanja stratosferskega ozona. Ta pojav je najbolj opazen po koncu polarne noči na Antarktiki, pa tudi v okolici severnega tečaja. Pojav imenujemo ozonska luknja. Koncentracije ozona lahko padejo na manj kot četrtino normalne vrednosti. Z naravnim nastajanjem ozona v

stratosferi se do poletja koncentracija ozona ponovno dvigne (ozonska luknja zapolni), vendar vsako leto nekoliko manj. Pri tleh se kaže znižana koncentracija stratosferskega ozona kot povečano sončno sevanje v UV-B delu spektra. Nad našimi kraji se količina ozona v marcu in aprilu zmanjša za največ 10 do 20 odstotkov, poleti pa se luknja skoraj zapolni.

UV indeks

UV indeks je postal nova meteorološka spremenljivka, ki je zanimiva za javnost. V večini evropskih držav že objavljajo UV indeks izračunan na osnovi meritev in

napovedani UV indeks za dan naprej. Vzrok za začetek objavljanja indeksov pa ni povečanje količine UVB sevanja v zadnjem času, temveč izobraževanje javnosti o principih zdravega sončenja. Raziskave so namreč pokazale, da je pojav negativnih učinkov UVB sevanja na zdravje ljudi bolj povezan z načinom življenja in odnosom do sončenja kot pa s povečanjem količine UVB sevanja.

Na osnovi poznavanja UV indeksa se lahko v veliki meri zaščitimo pred prekomernim izpostavljanjem premočnim sončnim žarkom. Priložena tabela je osnova, s katero lahko razložimo posamezne vrednosti UV indeksa.

Pečena slanina, repa v solati in še kaj

Vse to je pripravila MARIJA BUH.

predvsem za pražen krompir (pri tem se vam ni treba solziti pri praženju čebule, ker je ne potrebujete), za pečena jajca itd.

Porabiti jo je treba - po moji izkušnji - v cca 2. mesecih, ker vsebuje pečenkin sok in je zato hitreje pokvarljiva.

Če ste si za kosilo pripravili takole pražen krompir, zraven primaknili še kakšen kos mesa, pa je nujno potrebno poskrbeti tudi za solato. Če le imate kje v kleti lepo repo, s tem ne bo težav. Olupite jo in jo naribajte, kot bi jo pripravljali za kisanje. Naribano malo posolite, dodajte ščepec sladkorja, polijte z oljem, najboljšje je olivno, ter okisajte z jabolčnim kisom. Premešajte in pustite stati vsaj 1 uro ali več. Repa bo v tem času upadla, postala bo mehka, izgubila bo grenak okus in mislim, da se bo tudi na vaši mizi pogosteje znašala tovrstna zdrava solata.

Za poslastico pa si pripravite še pečene banane. Čisto preprosto! Banane olupite in jih po dolgem prerežete na polovico. V teflonski ponvi razpustite žlico margarine. Na vročo margarino položite polovice banan in jih par minut pečete po eni strani, nato jih obrnete in še nekaj minut po drugi strani. Ko postanejo mehke, jih narahlo z lopatko dajte na krožnik, obložite s kepico sladoleada in - dober tek!

Skoraj na vsaki kmetiji imajo okrog novega leta koline. Meso običajno ni problem porabiti, slanina pa marsikje ostaja, saj smo se kar navadili, da se več uporablja olje. Pa kljub temu ni slanina primerna samo za klobase, salame, zabelo ali dimljena za narezke, veliko bolj okusna je, če jo pripravite na naslednji način:

Primerne kose lepe hrbtna slanina posolite z vseh strani. Ne bojte se, da bi jo presolili, ker slanina vzame nase le toliko soli, kot je treba. Tako nasoljene kose vsak dan obračajte 4 dni, da se presolijo. Potem zakurite krušno peč - tako kot bi želeli speči kruh. Ko je peč »pobeljena«, naložite obrisane kose slanine (s tem odstranimo odvečno sol) na plitve pekače, in jo specite v peči do mehkega - cca 1. uro, odvisno od debeline kosa. Pri tem imejte žerjavico pred notranjimi vratci peči.

Pečeno slanino vzemite iz pekačev in jo ohladite. Narežite jo na manjše kose, tako velike, kot jo lahko naenkrat porabite, spravite v vrečke in jo

shranite v skrinji. Ta slanina je primerna za narezke - še ne popolnoma odtaljeno jo lahko tanko narežete. Lahko jo uporabite v vseh receptih, kjer se zahteva uporaba slanine. Lahko pa kos tako pečene slanine zmeljete v multipraktiku in ji po okusu dodate česen ter dobite okusno zaseko, ki s kosom domačega kruha še kako tekne.

Mast, ki vam je od pečenja slanine ostala v pekaču, pa še vročo zlijte v nizko posodo, da se ohladi. Ko jo uporabljate, vedno zajemajte do konca, da sproti porabljate tudi temno pečenino omako, ki se je vsedla na dno posode. Shranite jo na hladnem. Ta zabela je odličnega okusa, primerna

Iz domače kuhinje

Kuhala je in recept napisala MARJANCA ENIKO.

Za danes smo si izbrali idrijske žlikrofe. Le ti so bolj na jedilnih listih na idrijskem območju, vendar pa se tudi že najdejo kar precej daleč naokrog. Marsikdo se sprašuje iz česa je ta jed sploh narejena. Danes imam priložnost, da vam jo predstavim, saj žlikrofe zelo rada izdelujem.

Pravi idrijski žlikrofi morajo biti izdelani ročno. Zato je izdelava počasna in je treba vanjo vložiti veliko časa in truda. (običajno jih je gospodinja delala cel dan za eno boljše kosilo). Naredimo pa jih lahko tudi takrat, ko imamo čas in jih damo zamrzniti. To pa pride gospodnji zelo prav, ko ji zmanjka idej za kosilo ali večerjo, zato vam žlikrofi lahko večkrat napolnijo vaš krožnik.

Zelo okusni so kot samostojna jed, ki jo zabelimo z domačimi ocvirki, lahko pa jih ponudimo kot prilogo k pečenki,

golažu, omaki itd.

Da ne bomo preveč lačni, se lotimo dela in sicer:

- za testo potrebujemo: 30 do 50 dkg moke, 2 jajci, sol, olje, vodo

- za kroglice: krompir, sol, poper, ocvirke, majaron ali drobnjak

Izdelava: Testo naredimo iz že omenjenih sestavin, ga pokrijemo in pustimo nekaj minut počivati, da ga bomo lažje valjali. Medtem pretlačimo kuhan krompir z začimbami. Testo razvaljamo kot za rezance, iz nadeva pa

oblikujemo za lešnik velike kroglice in jih polagamo na testo. Kroglice nato zavijemo v testo in s kolescem ali nožem izrežemo vsakega posebej. Ob straneh stisnemo skupaj, oblikujemo jamico in žlikrofe pokončno postavimo.

Žlikrofe damo kuhat v slan krop. Vrejo naj 2 – 3 minute, nato jih odcedimo in serviramo po želji.

Vsem gospodinjam pa želim veliko sreče in vztrajnosti pri izdelavi.

Še nekaj navodil za boljše življenje:

- Nikoli ne odpri hladilnika, kadar se dolgočasiš.

- Vedno si vzemi čas za dopust.

- Tudi sinove nauči kuhati, ne samo hčere.

- Ne jej stvari, ki so oblite s čokolado, če ne veš kaj se skriva v njih.

- Ne bodi tako odprtih rok, da ti bo vse padlo iz njih.

Turizem na Vrhu?

Razmišljala sta RAFKO KRVINA in TOMAŽ TIŠLER

Zadnje čase naš Vrh Sv. Treh Kraljev obletavajo z vseh strani. Katoliška revija Ognjišče nas je opisala na zadnji strani, kjer je prostor za božjepotne cerkve. Priloga časopisa Dela in Slovenskih novic nas je predstavil v rubriki za planince, Lep dan kliče. Predzadnjo nedeljo v januarju nas je obiskal novinar Radia Slovenija in smo spregovorili o kraju. Oddaja bo na sporedu v petek, 28. 1. 2000, ob 22.45 na 1. programu, ponovitev pa naslednji petek ob 11h v oddaji Petkovo srečanje.

Glas o naših krajih se hitro širi, vse več ljudi sliši o Vrhu Sv. Treh Kraljev in zato tudi presenetljivo, da se število obiskovalcev hitro povečuje. Na Vrh prihajajo planinci, kolesarji, popotniki, nedeljski izletniki, romarji... Prihajajo starejši, da se spomnijo na dobre stare čase, in mladi, da si na skrivnem kotičku privoščijo romantike.

Tukaj se naužijejo svežega hribovskega zraka, uživajo ob osupljivem razgledu, sanjarijo ob sončnih zahodih, si ogledujejo naravne in kulturne posebnosti - to pa je tudi vse.

Kaj več našim gostom nismo sposobni ponuditi. Koča, ki nudi obiskovalcem okrepčilo in zavetišče, je odprta le ob nedeljah, pa še to le v toplejši polovici leta. Ljudem tako ne preostane drugega, kot da zapeljejo avto okrog lipa in se

odpeljejo nazaj v dolino.

Z malo volje bi lahko občudovalcem naših krajev ponudili precej več:

Domačo hrano, žganje, prijazno besedo, turistične prospekte, razglednice, kulturne prireditve, celo prenočišča. Nekaj od tega dobimo le v gostilni Kasarna. Vrhovski prebivalci, predvsem pa kmetje bi lahko iztržili od turistov dodaten zaslužek. Hkrati pa bi s tem še povečali popularnost in obiskanost Vrha in okolice.

Tablam, ki označujejo smer posameznih zaselkov, bi lahko na okolju prijeten način dodali tudi imena domačij in krajevnih naravnih

znamenitosti. Na vidnem mestu (npr. na Pil) bi lahko postavili zemljevid fare Vrh, ki bi obiskovalce vodil naokrog.

Vse to so seveda zgolj besedičenja, prazne razprave in ugibanja o tem, kaj bi lahko bilo. Potrebno je pljuniti v roke, vzeti sekuro in začeti delati... Vse skupaj bo lažje in bolje narejeno, če bo delo enotno organizirano. Prav zato nameravamo pri Športno Kulturnem društvu Vrh ustanoviti turistično sekcijo. Ta bi v sodelovanju z drugimi organizacijami (gasilci, krajevna skupnost, fara) in kmetijami usmerjala razvoj turizma. K sodelovanju so vljudno vabljeni, vsi ki jih zanima razvoj te gospodarske panoge.

Kozolček, na katerega se lahko prtrdijo table z napisi

Križanka

Sestavil jo je JANEZ KOGOVŠEK.

	stadion v Budimpešti	Prevladenje z aluminijem	Domača žival	Zalita s kisom	Tkan v tkanino	Državna blagajna	Nemška igralka	1. In 15. Črka	Nižina	Nadležna mrčes	Majhna stvar	Ober	Ameriška valuta	
Napovedana usaditev pogovorno		30	K ¹	K		2	19	A		52			6	
Bavljenje z elektronom		13	R	I ⁵¹		46	50	N	4	S	54			
Mož s putiko	32	31	A	S ²²				pripadnik živalskega sveta celitev		A	7	25		
Delavec v mesnici			V ¹¹	L ¹⁰				kalcij		dolgorepa papiga		33		
sklopitev								prebivalka Celja		1. in 3. soglasnik				
Ime mehčalca		34	A	O	40	član gasil. desetine sm. skakalec Peter	C ²¹	48				18. črka neizpodbitna dejstva	17	
Mesto v Dalmaciji				B	majhna želja		E ¹⁴	53		20			žensko ime	
Majhna odprtina	47		27	A ⁸	rastlinska maščoba		O ²⁶	L ²⁶	J ⁹	E	uradni spis 24. in 16. črka	39	15	
Oranje		56	neučen	ivje prav tako			J ⁴¹	45	24. črka nemška smučarka Hilde	S ³⁵	silicij			
Del vrat				49	vrsta plesa šahovski položaj	3	A ³⁶		29	O	veznik		5	
obupanje 100m ²			57				S ⁵⁷			N	atletska panoga	12	23	
Mesto v Libiji (nafta)		38	55			veznik 15. črka	A ⁵⁵	K	28		žensko ime 18. črka	A ⁵⁵	N ⁵⁵	A ¹⁸
Kraj na Notranjskem z jezerom	37				16	24	H ¹⁶	N ²⁴	42	prebivalci Balkana	44	R	43	

REŠITEV KRIŽANKE iz KRAJEVNGA INFORMATORJA DECEMBER 1998

Trebuš, raketa, oni, A.D., napa, ranta, I.K., drn, kapa, Posavina, Aron, Ira, Aden, Mara, kare, K.D., E.K., Mancini, lakaj, jo, aval, Anam, P.E., krama, ISO, Art, as, narava, E.L., Lar, vavit, Avstralija, Katar, erar.

Izzrebanci:

Kogovšek Maja, Hlevni vrh 9A, 1373 Rovte

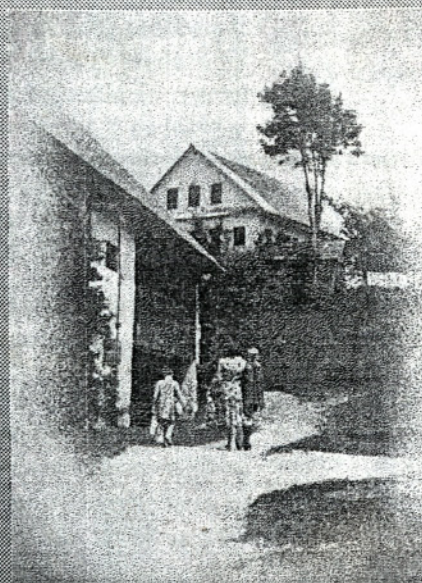
Jesenko Metka, Lavrovec 16A, 1373 Rovte

Malavašič Ervin, Kajuhova 9, 4226 Žiri

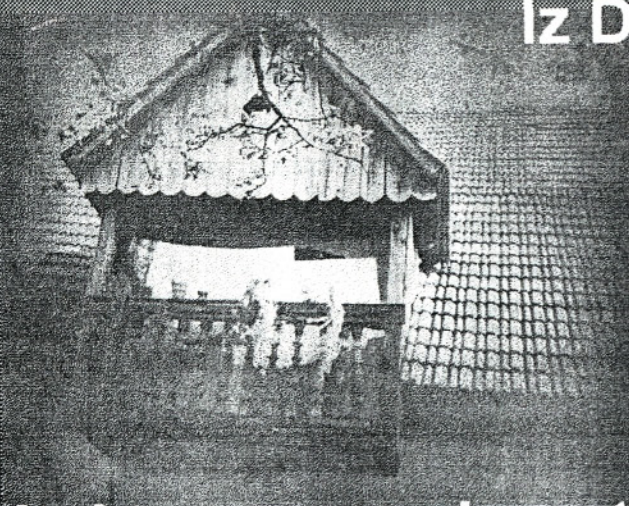
Vaše rešitve, Križanka »Informator, januar 2000«, pošljite na naslov: ŠKD Vrh Sv. Treh Kraljev 19, 1373 Rovte ali uredniku osebno do sredine meseca marca 2000. Izzrebancem bomo podelili tri brezplačne izlete na finale svetovnega pokala v smučarskih poletih marca v Planici. Veliko uspeha pri reševanju!

Vrh Sv. Treh Kraljev in Hlevni Vrh

Iz Doline k maši

Arhitekturna posebnost Škrbinetove hiše-gank